

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

ZAFER

ZAFER KALKINMA AJANSI KURUMSAL DERGİSİ - ISSN: 1303-0272 HAZİRAN 2021 YIL: 11 SAYI: 38

AVRUPA KALKINMA AJANSLARI BİRLİĞİ'NDEN ZAFER'E ÖDÜL

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Zafer
Kalkınma Ajansı
Development Agency

TR33 Bölgesi'ndeki İşveren ve İşçilerin
Uyum Yeteneğinin Arttırılması Operasyonu

İNSAN KAYNAKLARININ
GELİŞTİRİLMESİ
PROGRAM OTORİTESİ

T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIĞI

RÖPORTAJ: GÖKMEN ÇİÇEK

Afyonkarahisar Valisi ve ZAFER Yönetim Kurulu Başkanı ile yaptığımız röportaj

İLÇE TANITIMI

Katakekaumene (Yanık Ülke):
KULA

MAKALE

TR33 Bölgesi
Seracılık Uygulamaları

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Zafer
Kalkınma Ajansı
Development Agency

KAYNAK VERİMLİLİĞİ

Üretirken, Tüketirken Verimlilik

FİZİBİLİTE BİZDEN, YATIRIM SİZDEN

2021 FİZİBİLİTE DESTEĞİ BAŞVURU REHBERİ

Program Referans No
TR33/21/FZD

Son Başvuru Tarihi
KAYS: 26.12.2021
TAAHHÜTNAME: 31.12.2021

Veli OĞUZ

Zafer Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri

teknik destek gerek mali destek mekanizmalarıyla projenin sürdürülebilirliğini sağlamaktadır.

Yeni Nesil Eğitim Mali Destek Programı (YENEP) kapsamında Ajansımızın desteğiyle Afyonkarahisar İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından hayata geçirilen Afyonkarahisar Kendin Yap Atölyesinin 2 Nisan'da açılışını gerçekleştirdik. Teknolojiyi eğitim hayatına dâhil ederek öğrencilere her türlü öğrenim imkânını sunarak mesleki yönelimlerini artıracak olan Kendin Yap Atölyeleri sayesinde, geleceğin çocukları son teknolojiyle donatılmış merkezlerde eğitim alacaktır. YENEP kapsamında 34 ilçede kurulan 42 sabit, 6 mobil atölyede 133 alt istasyon var ve bu atölyelerde robotik kodlamadan endüstriyel tasarıma, dijital stüdyodan güzel sanatlara kadar 34 farklı alanda istasyon mevcut. Atölyelerde projeler sürecinde 2.500 öğrencimiz eğitim görecektir.

Değerli paydaşlarımız, 5 Mart 2021 tarihinde ilan ettiğimiz Turizm Altyapısının İyileştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında 25 Mart 2021 tarihinde çevrim içi ortamda eğitim toplantısı düzenledik. Toplantı kapsamında katılımcılara proje döngüsü yönetimi ve mantıksal çerçeve yaklaşımı hakkında bilgiler verildi. Örnek iki proje üzerinden KAYS proje başvuru işlemleri gerçekleştirilerek başvuru belgelerinin tanıtımı yapıldı. Sizlere proje hazırlarken çok faydalı olacağını düşündüğümüz bu eğitimin videosuna YouTube sayfamızdan ulaşabilirsiniz. Başvurular tamamlanmış olup bölgemizden 34 proje başvurusu yapılmıştır. Paydaşlarımıza teşekkürlerimizi sunarız. 2021 Yılı Fizibilite Desteği ve Teknik Destek Programlarımızın başvuruları devam etmekte olup fizibilite çalışmaları ile eğitim ve danışmanlık faaliyetlerine destek sağlıyoruz.

Sizlerle örnek bir başarıyı paylaşmak isteriz. Ajansımızdan destek alarak hayata geçirdiği kaynak verimliliği projeleri sonucunda ATSO hizmet binası BREEAM tarafından dünyanın en yeşil binası seçildi. Bölgemize bu gururu yaşattığı için emeği geçenleri burdan bir kez daha tebrik ederiz.

Yüz yüze bir araya gelemediğimiz bugünlerde çevrim içi düzenlediğimiz toplantı ve eğitimlerimize devam ediyoruz. Ajansımız ile Bakanlığımız iş birliğiyle yatırım teşvik belgesi yatırım tamamlama ekspertizi ve tamamlama vizesi işlemlerine yönelik 28.04.2021 tarihinde çevrim içi eğitim toplantısı düzenledik. Yine 18 Mayıs'ta Türkiye Sürdürülebilir Enerji Finansman Programı Toplantısı, 25 Mayıs'ta CV Hazırlama ve Mülakat Teknikleri Eğitimi düzenledik.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü'nün yürüttüğü Türkiye'de Kentsel ve Kırsal Yerleşim Sistemleri Araştırması (YER-SIS) Projesi Tanıtım webinarı düzenlendi. Kalkınma ajanslarının desteğiyle yürütülen çalışma kapsamında benzeri görülmemiş nitelikte bir çalışma ortaya çıktı.

Değerli okuyucularımız, bu sayımızda sizlere Afyonkarahisar, Kütahya ve Eskişehir illerinin birleştiği bölgede yer alan Frigya Vadisi'nin kalbi Ayazini hakkında bilgiler verdik. Bunun yanı sıra Manisa'nın Kula ilçesini sizlere tanıtmaya çalıştık. Ayrıca Ajans uzmanlarımızdan Cansu Uyar'ın hazırladığı "TR33 Bölgesi Seracılık Uygulamaları" makalesini sizlere sunduk. Dergimizi beğeneceğinizi ümit eder, sağlık ve esenlikler dolu günler dileriz.

Değerli okuyucular, Ajansımızda ve bölgemizde gerçekleşen önemli ekonomik, sosyal ve kültürel konulardaki gelişmelere yer verdiğimiz kurumsal dergimiz ZAFER'in 2021 yılı Haziran sayısını sunar, beğeneceğinizi umarız.

Değerli okuyucularımız Şehir Ödülleri 2020 kapsamında "Yılın Kalkınma Ajansı" ödülünü alan Ajansımız, bu kez de uyguladığı AB projesi (ZAFER-İN: TR33 Bölgesi'ndeki İşverenlerin ve İşçilerin Uyum Yeteneğinin Artırılması Operasyonu) ile Avrupa Kalkınma Ajansları Birliği (EURADA) tarafından ödüle layık görüldü. 4,1 milyon avro bütçeli ZAFER-İN Operasyonu ile TR33 Bölgesi'nde iş gücü açığı oluşan sektörlerde istihdam edilmek üzere insan kaynağının geliştirilmesini, kurum ve kuruluşların insan kaynağı kapasitelerinin artırılmasını amaçlamıştık. Bu kapsamda bölgede belirlenen rekabetçi 9 sektörde işveren ve çalışanlara sektör uzmanları tarafından 750 adet anket düzenlenmiştir. Eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi ve eğitim programlarının hazırlanmasıyla beraber 3.000'e yakın KOBİ çalışanına, 500'ü aşkın KOBİ işverenine, 600 kamu çalışanına toplam 11.000 adamxgün eğitim düzenlenmiş, 64 KOBİ'ye danışmanlık hizmeti sağlanmıştır. Ayrıca proje kapsamında üniversite konferansları, uluslararası çalışma ziyaretleri gibi çok fazla faaliyet icra edilmiştir. Ajans, gerek

ZAFER DERGİSİ

ZAFER'i akıllı telefonunuza indirmek için üstteki QR kodunu tarayınız.

ISSN: 1303-0272

İMTİYAZ SAHİBİ Veli Oğuz, Genel Sekreter

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ Yahya Kişioğlu

EDİTÖR Zeynep Gürlek

REDAKTÖR Hatice Elif Kayahan

GÖRSEL TASARIM Anadolu Basın Merkezi - T. 0312 496 01 40

ADRES Zafer Kalkınma Ajansı - Cumhuriyet Mahallesi Öncü Sokak No:39, 43020 Merkez - Kütahya

TEL 0 274 271 77 61 - 62 **FAX** 0 274 271 77 63

E-POSTA info@zafer.gov.tr / zafer@zafer.gov.tr

WEB www.zafer.gov.tr / www.investinafyon.gov.tr / www.investinkutahya.gov.tr / www.investinmanisa.gov.tr / www.investinusak.gov.tr / www.2023.zafer.org.tr / www.bigem.org.tr

f ZAFER.KALKINMA.AJANSI

@ zaferkatr33

t ZaferKATR33

📺 Zafer Kalkınma Ajansı

in zafer-kalkinma-ajansi

ZAFER dergisinin tüm yayın hakları Zafer Kalkınma Ajansı'na aittir. Yazıların dergide yayımlanmış olması, yazarlara ait görüşlerin Ajans veya yazarların temsil ettikleri kurumlar tarafından paylaşıldığı anlamına gelmez. Dergideki yazı ve fotoğraflar, Ajansın izni alınmadan eğitim ve tanıtım amaçlı kısmi alıntılar hariç olmak üzere hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz. Dergi içeriğinden ancak kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir. ZAFER dergisi üç ayda bir e-dergi olarak yayımlanmaktadır.

ZAFER

- **04 RÖPORTAJ**
Afyonkarahisar Valisi ve ZAFER Yönetim Kurulu Başkanı Gökmen Çiçek ile Röportaj
- » **08 BİZDEN HABERLER**
Avrupa Kalkınma Ajansları Birliği'nden ZAFER'e Ödül
- » **10** Afyonkarahisar Kendin Yap Atölyesi Açıldı
- » **11** 2021 Yılı Proje Teklif Çağrısı Eğitim Toplantısı Düzenlendi
- » **11** Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Bilgilendirme Toplantısı Düzenlendi
- » **11** Yatırım Tamamlama Vizesi İşlemleri Eğitimi Düzenlendi
- » **12** Türkiye'nin En Kapsamlı Bölgesel Kalkınma Araştırması YER-SİS
- » **14** Sektörlerin Hızlı Toparlanmaları için Yol Haritaları Belirlendi
- » **15** Sektörel Yol Haritası Belirlendi
- » **17** Uluslararası Kendin Yap Atölyeleri Sempozyumu
- **18 BÖLGEDEN HABERLER**
Kaynak Verimliliği Yatırımları ATSO'ya Dünya Birinciliği Getirdi
- **21** Zafer Havalimanı'nda Seferler Yeniden Başladı

- **21** Ata Spor Okçuluğun Yaşatılması için 2 Milyon TL'lik Kaynak Aktarılacak
- **22** Afyonkarahisar'ın Ürettiği Her Ürün E-Ticaret Üzerinden Satılacak
- **23** Afyonkarahisar'da Kadınlar Kültür Evlerinde Öğreniyor, Eğleniyor, Sosyalleşiyor
- **24** Zafer OSB'de 348 Milyon Liralık İmza
- **24** DPÜ YÖK Engelsiz Üniversiteler Ödüllerinde Yine İlk Sırada
- **25** Manisa Celal Bayar Üniversitesinde Sinovac Aşısının Antikor Düzeyine Yönelik Araştırma Başlatıldı
- **25** Dal Parçasıyla Yer Altı Sularını Metresine Kadar Buluyor
- **26** Uşak Deri Karma OSB 5 Milyon Euro'luk Projesini Tanıttı
- **27** Uşak Üniversitesi Dünya Sıralamasına Girdi
- **28** **RÖPORTAJ** Zafer Sanayi ve İş Dünyası Federasyonu (ZAFERSİFED) Başkanı Tuğrul Baran ile Röportaj
- **30** **PROJELERDEN GELİŞMELER** Çobanlar Kendin Yap Atölyesi
- **31** Altıntaş Kendin Yap Atölyesi
- **32** Şehzadeler Dijital Dönüşüme Hazırlanıyor
- **33** Uşak Kendin Yap Atölyesi
- **34** **RÖPORTAJ** Tarhana Baba Firma Sahibi Mustafa Yeldanlı ile Röportaj
- **36** **TURİZM DEĞERLERİMİZ** Frigya'nın Kalbi Ayazini
- **39** **İLÇE TANITIMI** Katakakaumene (Yanık Ülke): Kula
- **43** **MAKALE** TR33 Bölgesi Seracılık Uygulamaları

Röportaj

Gökmen ÇİÇEK

Afyonkarahisar Valisi ve
ZAFER Yönetim Kurulu Başkanı

Hazırlayan | Osman Köprücüoğlu | Koordinatör V. | Afyonkarahisar Yatırım Destek Ofisi

Sayın Valim, bize kısaca kendinizden bahsedebilir misiniz?

1978 Yılında Gebze’de doğdum. İlk, orta ve lise eğitimini Gebze’de tamamladım. 1997 yılında Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi bölümünde başladığı lisans eğitimini 2001 yılında tamamladım. 2004 yılında İçişleri Bakanlığı Kaymakam Adaylığı sınavını kazanarak Kaymakamlık mesleğine adım attım. Trabzon-Düzköy, İzmir-Beydağ Kaymakam Vekilliği görevlerinin ardından 2005 – 2006 yılları arasında İçişleri Bakanlığı tarafından eğitim amaçlı gönderildiğim İngiltere Sheffield Üniversitesinde dil eğitimi aldım ve İngiltere idari sistemi üzerine çalışmalarda bulundum. Yüksek lisans eğitimimi Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İşletme Ana Bilim Dalında tamamladım. 2007 yılında Sivas-Akıncılar Kaymakamlığına atandım. Sonrasında Erzincan-Kemah ve Rize-Güneysu’da Kaymakam olarak görev yaptım.

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünde Şube Müdürü, Personel Genel Müdürlüğünün çeşitli kademelerinde Şube Müdürü, Daire Başkanı ve Genel Müdür Yardımcılığı görevlerinde bulundum. 26 Aralık 2018’de Personel Genel Müdürlüğü görevine atandım. 2 yılın ardından 10 Haziran 2020’de Afyonkarahisar Valiliği görevine atandım. Evliyim, biri kız biri erkek 2 evladım var.

Valilik olarak Afyonkarahisar için yapılan çalışmalar hakkında bilgi verebilir misiniz?

Afyonkarahisar çok sayıda güzelliği bünyesinde

barındıran bir il. Yer altında şifalı termal suyu, mermeriyle, yer üstünde sayısız tarihi eserleri, kültürel ve doğal güzellikleri ile adeta saklı bir hazine. Valilik olarak bu şehre elimizden geldiğince en güzel hizmetleri kazandırma gayretiyle çalışmalar yapıyoruz. Bu kapsamda öncelikle kadınlarımızdan başladık. Onlar için 17 ilçemizde Kadın Kültür Evleri açtık. Türkiye’de tüm ilçelerde aynı anda hayata geçirilen ilk ve tek proje olan Kadın Kültür Evleri projesinin başrolünde kadınlar yer alıyor. 24 Temmuz tarihinde başlattığımız Kadın Kültür Evleri Projesi ile 212 bin 137 kadın uzman kişilerden aldıkları çeşitli eğitimlerle kişisel gelişimlerine katkı sağlıyor. Kadın akademisi olan bu evler aracılığıyla kadınlarımıza sağlıktan spora, tarımsal üretimden mesleki kurslara çok sayıda farklı alanda eğitimler verdik. Projemizde Kaymakamlıklar ve İlçe Belediye Başkanlıkları iş birliği yapıyor. 17 ilçede başlattığımız projemiz şu anda bazı belde ve mahallelerin de eklenmesiyle 25’e ulaştı. Sadece bununla da kalmadık. Kadın üretimini destekleme çalışmaları kapsamında da Ocak 2021 itibarıyla Kadın Kültür Evlerinde üretim atölyeleri kurduk. Aynı zamanda Kadın Kooperatifleri de bir bir oluşturulmaya başlandı. Birçok ilçede üretim faaliyetleri başlarken kadınlar ürettikleri

ürünlerden gelir elde ederek ev ekonomilerine katkı sağlamaya başladılar. Adeta bir fabrika, bir işletmeye dönüştü kooperatiflerimiz. Şu anda Türkiye’nin birçok farklı ilinden yoğun siparişler alıyoruz. Ünlü alışveriş siteleri aracılığıyla yoğun siparişler alınıyor. Çok sayıda kooperatifimizin kasasında yüklü miktarda para birikti. Tüm bunlar hep kadınlarımızın emekleriyle, alın terleriyle kazanılan paralar. Biz onlara inandık onlar da bizleri yanıltmadılar.

Kadınların eliyle Bayat ilçesinde istiridye mantarı, kilim, doğal taş, takı, mağara peyniri, Bolvadin ilçesinde kamıştan dekoratif eşya, Çay ilçesinde yöresel gıda üretimi, Çobanlar ilçesinde hediyelik eşya, süs bitkilerinin üretildiği sera, Dinar ilçesinde lavanta bazlı ürünler, Emirdağ ilçesinde kilim, hediyelik eşya üretimi, İncehisar ilçesinde sanatsal mozaik ürünleri, İhsaniye ilçesinde tekstil ürünleri, Sandıklı ilçesinde keçe sabun, su kabağı; Sinanpaşa ilçesinde deri işlemeciliği ve yöresel gıda ürünleri, Sultandağı ilçesinde ekolojik oyuncak ve deri işlemeciliği, Şuhut ilçesinde de çömlek üretimi yapılıyor. Üretilen tüm bu ürünlerin satışı için ilçelerde Kadın Kültür Marketleri oluşturulmaya başlandı. Açılan marketlerde hem o ilçenin ürünü hem de diğer ilçelerin ürettiği ürünler satışa sunuluyor.

Afyonkarahisar Eğitim Vakfımızın koordinasyonunda Afyonkarahisar Belediyesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odası, Afyon Eğitim Vakfı, siyasilere, STK'ler, iş insanlarının desteği ile tüm şehir bir ve beraber hareket ederek hep birlikte kurduğumuz albikere.com açıldı ve her geçen gün büyüyor. Hem öğrencilerimize burs vermek hem de ticari hayata katkı sunmak üzere hayata geçirdiğimiz internet sitemizde kısa sürede çok sayıda firma mağaza açtı. Alışveriş sayımızda da her geçen gün artış oluyor. Ben desteklerini esirgemeyen Afyonkarahisar Belediyesine, üniversitemize, tüm iş inşalarımıza sonsuz teşekkür ediyorum. Niyetimiz halis, bizler el birliği ile albikere.com'u Türkiye'nin yeni markası yapmaktayız.

Bir diğer projemiz Frig Vadisi bölgesinde Ayazini köyü ve Emre Gölü'nde devam ediyor.

İhsaniye ilçemize bağlı Ayazini köyü, Frigya Vadisi'nin merkezinde. Köy oyma kaya mezarları, şapel, kilise, Avdalaz Kalesi ve kaya yerleşimlerini barındırıyor. Ayazini köyünde Ayazini Çevre ve Frig Medeniyet Köyü Ziyaretçi Karşılama Merkezi projemizde büyük aşama kaydedildi. 4.144 m² proje alanı, 180 m² sergi salonu, 250 m² kafeterya, ürün satış alanı, mini konser alanı, mescit, lavabo, otopark, yürüyüş yolu, açık alan aydınlatma ve 60 adet mekânsal aydınlatma için çalışmalarımız sürmektedir.

Ayazini Çevre ve Medeniyet Köyü projemizi de hızla sürdürüyoruz. Neden Ayazini?

Friglerden günümüze Roma, Anadolu Selçuklu ve Osmanlı izlerini taşıyan bir yer. Köyde onlarca kaya yerleşimi ve kilise günümüze dek ayakta

kalmış. Köy çevresi doğal sitlerle, eşsiz peribacaları ile çevrili. Köy halkı bu tarihi doku ve kültürel birikimle iç içe yaşıyor. 148 evi Sokak Sağlıklaştırması Projesi ile restore ediyoruz. Ayrıca köyde bulunan kiliseler, kaya yerleşimleri ve tarihi dokular da restore edilecek. Son olarak Ayazini Kırsal Turizm Köyü Projesi'nden bahsetmek istiyorum. Ayazini köyünde yer alan 527 evden 156 adet evin sokak sağlıklaştırma kapsamında cephe iyileştirmelerini sağlıyoruz. Bu evlerden özellikle kamu mülkiyetinde olanlar için butik otel, gastronomi merkezi, yöresel ürün satış noktaları ve butik müze gibi fonksiyonlandırmalar yaparak köyün kırsal turizm açısından destinasyon merkezi haline gelmesi için önemli adım atma gayretindeyiz. Selçuklu eserleri, Osmanlı eserleri ve Cumhuriyet Dönemi eserlerinin kaynaştığı, içerisinde Roma ve Hitit eserlerinin olduğu Ayazini köyünü ayağa kaldırmak için var gücümüzle tüm köylülerle beraber çalışıyoruz. Burayı turizmin en gözde mekanı yapmak istiyoruz. Dünyayı Afyonkarahisar'da ağırlamak bu güzellikleri herkesle paylaşmak istiyoruz.

Bölgenin nefes alan noktası Emre Gölü'nde de Emre Gölü çevresi ve Frig Medeniyet Bahçesi projemiz hızla ilerliyor. Çalışmalarda son aşamaya gelindi. Amacımız göl çevresindeki doğal ve korunaklı alanların muhafazasını, çevre bilincine ve tehlike altında olan ekolojik değerlere vurgu yaparak sağlamak. Proje kapsamında; karşılama merkezi, 2 adet kır lokantası (48 kişilik), mescit, soyunma kabini, oyun sahaları, wc, 12.500 m² çim alan, 1.000 adet ağaç, 2.500 adet çalı, 35 adet kamelya, barbekü, çeşme, piknik masası, 50 adet oturma bankı, 3 adet pergola, 5 adet seyir terası, 4.500 metrelik yürüyüş yolu tamamlanarak göl çevresi güzelleştirildi. Alanda sıcak hava balon uçuşları, gölde tekne turları, kuş gözlem ve fotoğraf çekimi gözetleme kulesi de en kısa sürede hizmete girecek.

Spor alanında da önemli yatırımları şehre kazandırıyoruz. Yakın zamanda ağırladığımız Gençlik ve Spor Bakanı Dr. Mehmet Muharrem

Kasapoğlu'nun da ifade ettiği gibi ekstrem sporlarıyla, kış sporlarıyla, su sporlarıyla her alanda inşallah Afyonkarahisar tüm dünyanın bildiği bir spor destinasyonu, bir marka destinasyonu olacak. Kocatepe Spor Kompleksi'nde devam eden yeni yatırımlar, ilçelerde yapılacak olan sahaları spor salonları, gençlik kampları, gençlik merkezleri, genç ofisler ile sporda gelecek vadeden bir Afyonkarahisar var. Türkiye'nin en donanımlı Spor Lisesini de el birliğiyle kısa sürede şehrimize kazandıracaktır.

Sporda iddialıyız diyoruz. İlimiz Türkiye misli. com İkinci Liginde AFJET Afyonspor Futbol Kulübü, ING Basketbol Süper Liginde Meksa Yatırım Afyon Belediye Spor Kulübü ve Voleybol Axa Sigorta Efeler Liginde Afyon Belediye Yüntaş Kulübü ile temsil edilmektedir. 6-8 Eylül 2019 tarihlerinde Dünya Motokros Şampiyonası Cumhurbaşkanlığı himayelerinde ikinci defa en prestijli spor organizasyonu olarak Afyonkarahisar'da yapılmıştır. Dünyanın en büyük spor organizasyonlarından birine 2018 ve 2019 yılında ev sahipliği yapan Afyonkarahisar, yaklaşık 3 milyarı aşkın organizasyon seyirci kitlesiyle ülkemizin uluslararası camiada tanınması büyük katkı sağlamıştır.

Türkiye'nin en büyük 2. müzesi olan Yeni Müzenin faaliyete geçmesi, Kırkgöz Köprüsü'nün turizme kazandırılması, yüksek hızlı tren projelerinin tamamlanmasıyla Afyonkarahisar geçerken uğranılan değil, merak edilip gelinen bir şehir olacaktır.

Sayın Valim, Afyonkarahisar'ın sosyoekonomik durumu ile ilgili görüşleriniz nelerdir? İlimizi yerli ve yabancı yatırımcılar açısından cazip hale getiren unsurlardan bahsedebilir misiniz?

Anadolu'nun kapısı, Kurtuluş Savaşı'nın kilit şehri, iklimlerin, kültürlerin, medeniyetlerin, lezzetlerin kesiştiği, buram buram tarih kokan, doğal güzellikleri, zengin mutfağı, kültürel zenginlikleri ile turizm rotası bir şehir

Afyonkarahisar. Türkiye’de 7 coğrafi bölgenin üçünde yer alıyoruz. Haliyle Afyonkarahisarlılar “Biz Anadolu’nun kavşak noktasıyız” yorumu yapıyor. Kurtuluş Savaşı’nın başladığı ve savaşın bir bölümünün yaşandığı bu bölge Cumhuriyet meşalesinin yakıldığı topraklardır. Hani insanı yoldan çıkaran duraklar vardır ya. İşte bu şehir öylesi güzellikleri bünyesinde barındırıyor. Görülmesi, gezilmesi, herkesçe bilinmesi ve ziyaret edilmesi gereken saklı hazineler mevcut.

Şehir merkezine girdiğinizde sizi tüm heybetiyle karşılayan türkülere, efsanelere konu olmuş bir kalemiz var. 700’e yakın merdiven basamağı kullanılarak çıkılan Afyon Kalesi, zirvesinde eşsiz bir şehir manzarası sunuyor. Yalnızca kale değil elbette. Kale etekleri de tarih kokuyor. Hemen yakınında Selçuklu ahşap işçiliğinin en güzel örneklerinin sergilendiği tarihi Ulu Cami, diğer bir adı da kırk direkli camidir. Cami direkleri ahşaptır ve her biri ayrı figürlerle süslenmiştir. Bir diğer nokta Mevlevi Türbe Camisi’dir. Afyonkarahisar Mevlevilik açısından oldukça önemli bir merkez. Konya’dan sonra önem sırasına göre ikinci sırada geliyor. Mevlevi Türbe Camii hem türbe hem de semahane olması özelliği ile tektir. Osmanlı yapılarına benzeyen ancak yapılış tarihi tam bilinmeyen, yaşanan yangın olayı sonrasında Ermeni ustalar tarafından restore edildiği için halk arasında Gavur Hamamı olarak bilinen Millet Hamamı da kale manzarası ve ilginç mimarisi ile görülmesi gereken yerlerdendir.

Kale eteklerini süsleyen sivil mimari örneği tarihi konaklarda görenleri hayran bırakıyor. Şehrin en eski yerleşim noktası olan bu bölgelerdeki evler birbirlerine benzememesi ve görüntülerini engellememesi yönüyle de ilgi görüyorlar. Gün ışığını en iyi kullanan ustalar, güney ve kuzey rüzgârlarından da en iyi şekilde yararlanmışlardır. Restore edilerek turizme kazandırılan tarihi Afyon Evleri restaurant, cafe, butik otel olarak hizmet vermektedir.

Yalnızca şehir merkezi değil elbette. Türkiye’nin yeni turizm merkezi Frig Vadisi

turizm potansiyeli en yüksek alanlardan. İçerisinde doğal güzellikleri, kaya anıtları, kaya yerleşimleri, açık hava tapınakları, peri bacaları ve 3.000 yıllık geçmişiyle Frig Vadisi, Türkiye’nin en güzel 10 vadisi içerisinde yer almaktadır. 3 bin yıllık gizemi keşfetmek isteyenler için harika bir rota. Kapadokya ile yarışabilecek güzellikte doğal kaya oluşumlarının masalsi bir görüntü sergilediği aynı zamanda Anadolu Açık Hava Müzesinin başlangıç noktası kabul edilen İscehisar ilçemize bağlı Seydiler beldemizde bulunan Peri Bacaları, Frig Vadisi içerisinde yer alan Emre Gölü mutlaka görülmesi gereken önemli değerlerdir. Bu bölgede balon turizmi için deneme uçuşları yapıldı. İnşallah düzenli uçuşların başlamasıyla bu alanda da önemli bir turizm potansiyeli oluşacaktır.

Şehrimizin nefes alan noktası Akdağ Tabiat Parkı’nı anlatmazsak olmaz elbette. Doğal dokusunu kaybetmemiş, yeşilin ve mavinin buluşmasıyla doyumsuz bir manzara sunan, bungalov evleri, yıldı atları, zengin bitki örtüsü ve farklı türlerdeki hayvan çeşitliliği ile huzurun adresi bir nokta. Bu doğa harikası yeri mutlaka görmelisiniz. Biraz sabırla beklerseniz yıldı atları hatta geyik ve diğer farklı hayvan türlerini de gözlemleyebilirsiniz. Gördüğünüzde bozkırın ortasında böyle bir yer var mı diyeceksiniz. Eber Gölü de diğer turizm alanımızdır. Kendine has bir dokusu ve güzelliği var. Orada kamp ve karavan bölgesi planlıyoruz. Bir bölgesinde lokanta, seyir kuleleri planlıyoruz. Eski balıkçı barınaklarını da restore edip butik oteller yapmayı düşünüyoruz. Eber Gölü ve çevresi gerçekten turizmciler açısından değerlendirmeye değer alanlar.

Şehrimiz 736.912 nüfusu ile Türkiye’de 31. sırada, 14.230 kilometrekare yüz ölçümü ile 13. sırada, 9,8 işsizlik oranı ile 12. sıradadır. Afyonkarahisar’da işsizlik oranı 9,8 olup

ülkemiz genelinde en az işsizliğin olduğu 5 il arasında yer almaktadır.

Türkiye işletilebilir mermer rezervinin %35-40’ına sahip olan ilimizde, Türkiye mermer ihracatının yaklaşık %16’sı yapılmaktadır. Afyonkarahisar, her 100 dolarlık ithalata karşılık 447 dolar ihracat yaparak ihracatın ithalatı karşılama oranında Ege Bölgesi illeri arasında ilk sırada yer almaktadır. Afyonkarahisar’ın 2020 yılı ihracat tutarı 323 milyon dolar, mermer ve doğal taş ihracatı ise 200 milyon dolardır. Afyonkarahisar mermer ve doğal taş ihracatında yüzde 11,54’lük pay ile ülke genelinde 2. sırada yer almaktadır. Su ürünleri ve hayvansal mamuller sektörü ihracatında 2020 yılında %45 oranında bir artış yaşanarak 25 milyon dolara yükselmiştir.

Ayrıca Afyonkarahisar adeta bir termal su cennetidir. Ülkemizdeki termal turizm merkezi ilan edilen 64 adet termal turizm merkezinden 2 tanesi (Hüdayi, Ömer Gecek) ilimizde bulunmaktadır. İlimizde beş yıldızlı otel sayısı 11’dir. Turizm belgeli yatak kapasitemiz 27.014’tür. İlimiz Türkiye’de termal sağlık turizmi açısından en çok yatak kapasitesine sahip ildir. Beş yıldızlı otel yatak kapasitesi bakımından iller arasında 6. sırada yer almaktadır. 110 yataklı fizik tedavi merkezi, 3,5 milyon m² konut termal su ile ısıtılmaktadır. 1.300.000 m² sera da yine termal su ile ısıtılıyor, ayrıca 3 megavat elektrik üretimi yapılmaktadır. Afyonkarahisar’ın termal zenginliğini tanıtmak ve marka değerini artırmak amacıyla 2019 yılında Avrupa Tarihi Termal Kentler Birliğine üyelik başvurusu kabul edilmiştir.

Afyonkarahisar’ı çevreleyen 7 ilin bağlantısı, tamamen bölünmüş yollardan oluşmaktadır. İlimiz hayvansal üretim miktarı bakımından TR33 Bölgesi’nin en gelişmiş illerinden birisidir. Bölgedeki süt üretiminin yüzde 37’si kırmızı et üretiminin yaklaşık yarısı Afyonkarahisar’da gerçekleşmektedir.

Afyonkarahisar 16.349.462 adet yumurta tavuğu ile ülkemizde 1. sırada yer almaktadır. İlimiz Başmakçı ilçesi ülkemizin Yumurta Borsası konumundadır.

Bölgesel gelişmeyi hızlandırmak ve sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak amacıyla oluşturulan kalkınma ajanslarının bölge içi ve bölgeler arası gelişmişlik farklarını gidermede oynadığı rolü nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye’de çok belirgin olan bölgelerarası gelişmişlik farkları, bölgesel politikalarımızdaki aksaklıkları açıkça göz önüne sermektedir. Bu doğrultuda, çözüm için farklı stratejiler geliştirmek ve sıra dışı bir vizyon getirmek gerekmektedir. Bu bakış açısıyla kurulan kalkınma ajansları, bölgelerin sahip olduğu potansiyeli ortaya çıkarıp, bunu en iyi şekilde kullanmayı ve bölgesel farklılıkları bertaraf etmeyi hedeflemektedir. Değişen dünyada günbegün önemi artan kalkınma ajansları, pek çoklarınınca faaliyet gösterdikleri bölgenin hem ekonomik ve hem de sosyo-kültürel açıdan kalkınmasını sağlayabilecek yapılar olarak kabul edilmektedir. Yerel düzeye inen kalkınma çabalarının yeni aktörleri olan kalkınma ajansları, yerelin kalkındırılarak bölgesel gelişmenin sağlanabilmesi ve bölgelerin rekabet edebilirliğinin arttırılabilmesi konusunda önemli görevler üstlenmektedirler. Ayrıca kalkınma ajanslarının destekleme konusunda seçici olması, bölgenin potansiyeline ve ihtiyacına yönelik projelere destek vermesi bölge içi ve bölgelere arası dengeyi sağlamada önemlidir.

Yerelin sahip olduğu potansiyeli kamu ve özel sektör işbirliği ile geliştirilen projelerle ortaya çıkaran kalkınma ajansları, sağladıkları destek imkanları ve diğer pek çok imkanlar ile bölgeler arasındaki farkları ortadan kaldırmak ve şehirlerin var olan potansiyellerinin gün yüzüne çıkarılmasında önemli görevler yapmaktadırlar.

Bu yıl Yönetim Kurulu Başkanlığını yürütmekte olduğunuz Zafer Kalkınma Ajansını ve sağladığı destekler ile faaliyetleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Zafer Kalkınma Ajansı tarafından 2010 yılından bu yana TR33 Bölgesi’nde toplam 1.453 projeye destek sağlanmıştır. Bu projeler kapsamında

bölgemize 233.441.905 TL kaynak aktarılmış olup toplam 1.085 kişinin istihdamına katkı sağlanmıştır. Ayrıca projeler kapsamında 35.587 kişi eğitim almıştır.

Ajansımızın vizyon ve misyonuna uygun olarak 15.07.2020 tarihinden itibaren çalışmalarını yönlendirerek ve gerekli faaliyetlerin icra edilmesini sağlayarak bir yıl süre ile Yönetim Kurulu Başkanlığını yürütmekteyim. Bu zaman zarfında Ajansımız, 15 milyon TL bütçeli Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Mali Destek Programı’na yapılan başvuruları sonuçlandırıp bölgemizde alternatif turizm açısından öne çıkan destinasyonların altyapısının geliştirilerek turizmden elde edilen katma değer artırılması amacıyla 15 projenin sözleşmelerini imzaladı. Ayrıca Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı ile 15 milyon TL kaynak bölgemize aktarılmış oldu.

Her yıl uygulanan teknik destek ve fizibilite desteği çalışmalarına devam edilirken Ajansımız, 2020 yılında Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) kapsamında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına sunulan 12 projeden 12’sine de destek almaya hak kazanarak büyük bir başarıya imza attı ve Türkiye’de bu anlamda en başarılı Kalkınma Ajansı seçildi. 2021 yılı dönemi için de projelerimizi Bakanlığımıza sunmuş bulunmaktayız.

Ajansımız,ŞehirÖdülleriTürkiye2020kapsamında ulusal ve uluslararası kaynakların bölgeye kazandırılması, Kütahya ve Afyonkarahisar’ın UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağına dahil edilmesi,

yerli ve yabancı yatırımcıların bölgeye yatırımları konusundaki çalışmalar kapsamında gösterdiği başarılarla yılın kalkınma ajansı seçildi. Bunun yanında Ajans uyguladığı “ZAFER-İN: TR33 Bölgesi’ndeki İşverenlerin ve İşçilerin Uyum Yeteneğinin Artırılması Operasyonu” isimli AB projesi ile Avrupa Kalkınma Ajansları Birliği (EURADA) tarafından da ödüle layık görüldü.

Bu çalışmalar; TR33 Bölgesi’nin gelişmesi, istihdamın artırılması, ekonomisinin üst sıralara taşınması adına çok değerli. Aynı başarıları bu yıl da sürdürmek istiyoruz.

Afyonkarahisar’ın TR33 Bölgesi’ndeki diğer iller olan Kütahya, Manisa ve Uşak ile etkileşimini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Her ay belirli periyotlarla bir araya geldiğimiz toplantılarımız aslında bölgemizi ve komşu illerimizi yakından tanıma noktasında önemli bir fırsat. Yapılan toplantılarda illerin yöneticileri ile şehirlerin ekonomiden sağlığa, eğitimden kültürel faaliyetlere kadar her alanda yürüttükleri çalışmaları yakından dinleme ve öğrenme imkanı buluyor, yapılan fikir alışverişi ile de karşılıklı fayda sağlama imkanı buluyoruz. Bu anlamda kalkınma ajansımız bizlere iyi bir fırsat sunuyor. Benzer bazı özellikleri bünyelerinde barındıran TR33 Bölgesi illerimiz her geçen gün yeni yatırımlarla ve Ajansın sağladığı yeni imkanlar ve desteklerle büyümekte, geleceğe emin adımlarla ilerlemektedir.

Röportajımızı bitirirken, son olarak Zaferin 100. yılında Afyonkarahisar’ın Teknofest 2022’ye ev sahipliği yapma konusundaki arzular ve çabaları hakkında neler söylemek istersiniz?

Afyonkarahisar’ın var olan turizm potansiyelini daha da artırmak, keşfedilmeyi bekleyen turizm değerlerini gün yüzüne çıkararak, gerekli sağlıklaştırma ve restorasyon çalışmalarından sonra daha fazla yerli ve yabancı turisti ağırlamak amacıyla önemli çalışmalar yürüttüğümüz şehrimiz için çok önemsedğim diğer bir konu ise 2022 yılı. Yani Zaferin 100. yılını kutlayacağımız yıl. 2022 yılında Teknofest’in mutlaka burada, Afyonkarahisar’da olması gerektiğini düşünüyorum. Bu anlamda bir kamuoyu oluştu. Türkiye’de örnek olacak bir birliktelik ile hareket ediyoruz. Mecliste grubu olan 4 siyasi parti il başkanı bu konuda basın açıklaması yaptılar ve ulusal basında da geniş yer bularak bu konuda ses getirdiler. Biz Teknofest’in Afyonkarahisar’a çok yakışacağını düşünüyoruz. Çok istekliyiz. İnşallah 2022 yılında Teknofest Afyonkarahisar’da olacak.

BİZDEN HABERLER

ZAFER KALKINMA AJANSI TARAFINDAN SON DÖNEMDE GERÇEKLEŞTİRİLEN ÇALIŞMALAR

Hazırlayan | Zeynep Gürlek | Basın ve Halkla İlişkiler Yetkilisi

Avrupa Kalkınma Ajansları Birliği'nden ZAFER'e Ödül

Şehir Ödülleri 2020 kapsamında "Yılın Kalkınma Ajansı" ödülünü alan Zafer Kalkınma Ajansı (ZAFER), bu kez de uyguladığı AB projesi (ZAFER-İN: TR33 Bölgesi'ndeki İşverenlerin ve İşçilerin Uyum Yeteneğinin Artırılması Operasyonu) ile Avrupa Kalkınma Ajansları Birliği (EURADA) tarafından ödüle layık görüldü. Ödül, 22 Nisan 2021 tarihinde çevrim içi olarak gerçekleştirilen törenle takdim edildi.

Ödül töreninde konuşan Zafer Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Veli Oğuz, Ajans faaliyetleri hakkında bilgi vererek bu ödülü almamıza vesile olan ZAFER-İN Operasyonu hakkında paylaşım yaptı.

Veli Oğuz konuşmasında "ZAFER-İN Operasyonu ile TR33 Bölgesi'nde iş gücü açığı oluşan sektörlerde istihdam edilmek üzere insan kaynağının geliştirilmesi, kurum ve kuruluşların insan kaynağı kapasitelerinin artırılması amaçlanmıştır. Bölgedeki insan kaynaklarının geliştirilmesi konusunda kurumlar arası iş birliğini sağlamak amacıyla 44 yerel paydaşın katılımıyla Bölgesel İnsan Kaynakları Geliştirme Merkezi (BİGEM) kurulmuştur. Operasyon kapsamında bölgede belirlenen rekabetçi 9 sektörde işveren ve çalışanlarla sektör uzmanları tarafından yüz yüze toplamda 750 adet anket düzenlenmiştir. Eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi ve eğitim programlarının hazırlanmasıyla beraber 3.000'e yakın KOBİ çalışanına, 500'ü aşkın KOBİ işverenine, 600 kamu çalışanına toplam 11.000 adamxgün eğitim düzenlenmiş, 64 KOBİ'ye danışmanlık hizmeti sağlanmıştır. Ayrıca proje kapsamında üniversite konferansları, uluslararası çalışma ziyaretleri gibi çok fazla faaliyet icra edilmiştir. Ajans, gerek teknik destek gerek mali destek mekanizmalarıyla projenin sürdürülebilirliğini sağlamaktadır. Teknik Destek Programı kapsamında kaynak verimliliği, yalın üretim, aile anayasası, dış ticaret, dijital dönüşüm, kalite yönetimi, kurumsallaşma, kümelenme, markalaşma, ürün geliştirme gibi konularda hem kamunun hem de özel sektörün eğitim/danışmanlık ihtiyaçları karşılanmaktadır." dedi.

ZAFER-İN Operasyonu kapsamında bölgenin uzun vadede katma değerli üretim yapılabilecek ve gelişme potansiyeli yüksek sektörleri belirlenmiş ve bu sektörlerin ihtiyaç duyduğu nitelikli çalışan havuzunun oluşturulması adına çalışmalara başlanmıştır. Bu bağlamda kurgulanan Mesleki Eğitim

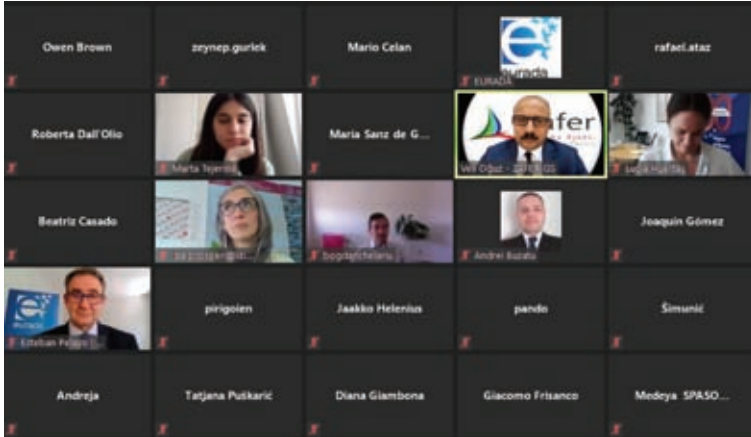

Sonuç Odaklı Programı (MESLEK SOP) ile bölge ekonomisine yön verecek üreten bireyler yetiştirilebilmesi için genç yaşlardan itibaren eğitimi destekleyici, iş gücü arz ve talebini uyumlandırmayı sağlayan yeni modeller oluşturulması; bu sayede de bölge ekonomisi için kritik öneme haiz sektörlerde uzun vadeli nitelikli personel istihdamının sağlanması amaçlanmaktadır.

Nitelikli iş gücü havuzu oluşturabilmek adına sektörel önceliklendirme yapmak oldukça önemlidir. Bu bağlamda bölgede gelişme potansiyeli yüksek, katma değer yaratacak sektörler Zafer-İN kapsamında 9 adet olarak tespit edilmiştir. Belirlenen bu ana 9 sektörde MESLEK SOP kapsamında nitelikli bir iş gücü havuzu oluşturulması planlanmaktadır. Ayrıca Ajansın geçmiş dönemlerde yürüttüğü çalışmaların ortaya

çıkardığı ve İmalat Sanayisinde Teknolojik Dönüşümün Sağlanması Sonuç Odaklı Programı (TEKNO SOP) kapsamında önceliklendirilen sektörlerde de yine kapasite oluşturulabilmesi adına MESLEK SOP kapsamında destekler sağlanacaktır. Bu alanlarda yürütülecek faaliyetler ile hem bölgenin ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücünün oluşturulması adına önemli bir adım atılmış olacak hem de bölge sanayisinin uzun vadede daha rekabetçi bir hale dönüştürülmesi sağlanacaktır.

EURADA ve Ödül Yarışması Hakkında Bilgi:

EURADA, 1992 yılında kurulmuş olup merkezi Brüksel'de bulunmaktadır. EURADA'nın başta Avrupa Birliği üyesi ülkeler olmak üzere Avrupa'da ekonomik kalkınma üzerine çalışan 23 farklı ülkeden 79 üyesi bulunmaktadır. EURADA'nın kuruluş amaçları arasında üyelerinin tecrübe paylaşımını teşvik etmek, yerel ve bölgesel kalkınma alanında iyi uygulama örneklerini tanıtmak, kalkınma ajanslarının iktisadi kalkınma anlamında özel mekanizmalar olarak tanınmasını desteklemek, bölgesel kalkınma programlarının geliştirilmesi ve uygulanmasına destek sağlamak ve/veya KOBİ'lere yönelik programları desteklemek, Avrupa Komisyonu ve diğer topluluk kurumları ile teknik iş birlikleri organize etmek ve bunları güçlendirmek ve de Avrupa Birliği üyesi olmayan ülkelerde yeni kurulan kalkınma ajanslarını desteklemek yer almaktadır.

EURADA Ödül Yarışması, 2015 yılından bu yana kalkınma ajanslarının yürütmüş olduğu başarılı uygulamaları teşvik ve takdir etmek amacıyla her yıl düzenlenmektedir.

Afyonkarahisar Kendin Yap Atölyesi Açıldı

Yeni Nesil Eğitim Mali Destek Programı (YENEP) kapsamında Ajansımızın desteğiyle Afyonkarahisar İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından hayata geçirilen Afyonkarahisar Kendin Yap Atölyesi 2 Nisan Cuma günü düzenlenen törenle açıldı.

Açılış törenine Afyonkarahisar Valisi Gökmen Çiçek, eski Orman ve Su İşleri Bakanı Milletvekili Veysel Eroğlu ile Milletvekili İbrahim Yurdunuseven, Vali Yardımcısı Nurullah Kaya, İl Milli Eğitim Müdürü Metin Yalçın, Genel Sekreterimiz Veli Oğuz, diğer protokol üyeleri, öğretmenler, öğrenciler ve basın mensupları katıldı.

Kendin Yap Atölyeleri, teknolojiyi etkin kullanan, araştıran, öğrenen ve üreten güçlü nesiller yetiştirmek için YENEP kapsamında 6-14 yaşları arasındaki öğrencilere katkı sağlaması amacıyla kurulan atölyelerdir. Teknolojiyi eğitim hayatına dâhil ederek öğrencilere her türlü öğrenim imkânını sunarak mesleki yönelimlerini artıracak olan Kendin Yap Atölyeleri sayesinde, geleceğin çocukları son teknolojiyle donatılmış merkezlerde eğitim alacaktır. Afyonkarahisar merkezde ve 9 ilçede olmak üzere toplamda 10 merkezde kurulan Kendin Yap Atölyelerinde görev almak üzere bugüne kadar toplam 241 öğretmene eğitici eğitimler verildi.

İl merkezinde açılan Kendin Yap Atölyesinde 1 sabit, 1 mobil atölye ve 10 istasyon ile uygulamaya geçildi. Kurulan istasyonlar arasında Yapay Zekâ, Artırılmış Gerçeklik, 3D Tasarım ve Reklamcılık, Lego Kodlama, ATSO Girişimcilik ve Sosyal İnovasyon İstasyonu, Açık Kaynak İstasyonu, ASELSAN Milli Teknoloji (Telsiz Kullanımı) İstasyonu, AFAD Hayatta Kal İstasyonu, Akıl ve Zekâ Oyunları İstasyonu, Tasarım ve El Becerileri İstasyonlarıdır. Ayrıca Mobil Atölyede Kodlama ve Ahşap Tasarım istasyonları bulunuyor. Proje kapsamında, istasyonların kurulması ve

öğretmen eğitimlerinin tamamlanmasının ardından Temmuz ayı itibarıyla öğrenci demo uygulama eğitimlerine başlandı ve 481 öğrenci Kodlama, Arduino, Schracht (Skraaç), Akıl ve Zekâ Oyunları, Drama, Masal Anlatıcılığı, Telsiz Kullanımı, Ahşap Tasarımı alanlarında eğitim aldı.

Proje çerçevesinde ise her yıl düzenli olarak organizasyonlar planlanacak olup robot yarışmaları, akıl ve zekâ oyunları turnuvaları, tiyatro gösterileri düzenlenecek; bilim, kültür, sanat dergisi çıkarılacak ve sempozyumlar tertiplenecektir. Projenin ilk sempozyumu uluslararası düzeyde "Kendin Yap Atölyesi Sempozyumu" olarak Haziran ayında gerçekleştirilecektir.

Kurdele keserek atölyenin açılışını gerçekleştiren protokol üyeleri, öğrencilerin eğitim alacağı istasyonlarda incelemelerde bulundu.

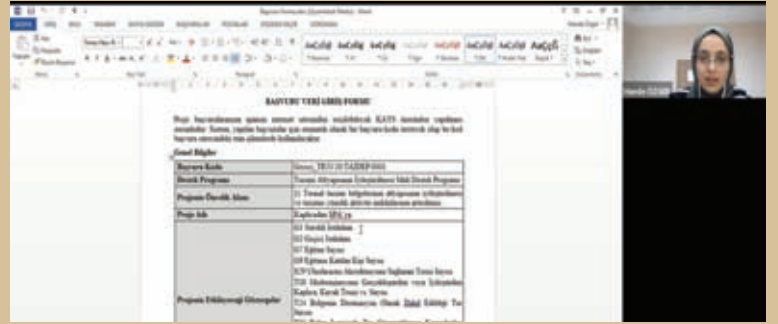
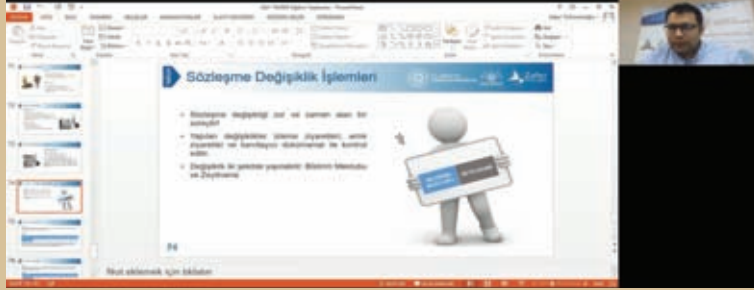
2021 Yılı Proje Teklif Çağrısı Eğitim Toplantısı Düzenlendi

Ajansımız tarafından 15 Mart 2021 tarihinde ilan edilen Turizm Altyapısının İyileştirilmesi Mali Destek Programı (TAİDEP) kapsamında 25 Mart 2021 tarihinde çevrim içi ortamda eğitim toplantısı düzenlendi.

Toplantı kapsamında katılımcılara proje döngüsü yönetimi ve mantıksal çerçeve yaklaşımı hakkında bilgiler verildi. Örnek iki proje üzerinden KAYS

proje başvuru işlemleri gerçekleştirilerek başvuru belgelerinin tanıtımı yapıldı. Ayrıca proje değerlendirme ve uygulama süreçleri hakkında bilgi verildi.

146 paydaşımızın katılım sağladığı eğitim toplantısının video kaydına YouTube sayfamızdan ulaşabilirsiniz.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Bilgilendirme Toplantısı Düzenlendi

Ajansımız ve Kişisel Verileri Koruma Kurulu iş birliğiyle TR33 Bölgesi'nde faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarına Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na yönelik 26.03.2021 tarihinde bilgilendirme toplantısı düzenlendi.

Ajans Genel Sekreteri Veli Oğuz'un açılış konuşmasıyla başlayan toplantıda KVKK Uzmanı Ümit Kocadaş tarafından kanun hakkında bilgilendirme yapılarak öne çıkan hususlar ve örnekler aktarıldı.

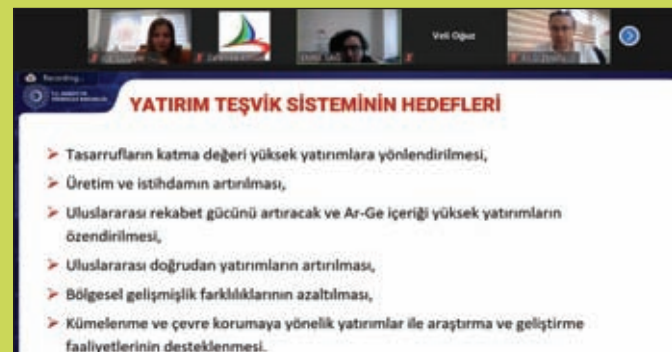
Toplantı katılımcılardan gelen soruların cevaplanmasıyla sona erdi.

Yatırım Tamamlama Vizesi İşlemleri Eğitimi Düzenlendi

Ajansımız ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı iş birliğiyle yatırım teşvik belgesi yatırım tamamlama ekspertizi ve tamamlama vizesi işlemlerine yönelik 28.04.2021 tarihinde çevrim içi eğitim toplantısı düzenlendi.

Ajans Genel Sekreteri Veli Oğuz'un açılış konuşmasıyla başlayan toplantıda, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü Uzmanı Emre Sağ tarafından genel bilgilendirme yapıldı. 128 paydaşımızın katılım sağladığı eğitim toplantısı, katılımcılardan gelen soruların cevaplanmasıyla sona erdi.

Türkiye'nin En Kapsamlı Bölgesel Kalkınma Araştırması YER-SİS

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Türkiye'de Kentsel ve Kırsal Yerleşim Sistemleri Araştırması'nın (YER-SİS) bugüne kadar yapılmış en kapsamlı bölgesel kalkınma araştırması olduğunu belirterek, "Araştırma, bölgesel kalkınma politikalarımızın çok daha nitelikli ve detaylı bir şekilde planlanmasına imkân verecek. Elde edilen bulgular, kamu politikalarımızın planlanmasında çok önemli bir girdi teşkil edecek. Özel sektör kuruluşlarının da yatırım, tedarik ve lojistik planlamalarında temel veri kaynaklarından biri olacak." dedi.

Bakan Varank, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü'nün yürüttüğü Türkiye'de Kentsel ve Kırsal Yerleşim Sistemleri Araştırması (YER-SİS) Projesi tanıtım webinarına katıldı. Buradaki konuşmasında, YER-SİS'in bugüne kadar benzeri görülmemiş nitelikte bir çalışma olduğunu kaydeden Bakan Varank, şunları söyledi:

Temel Veri

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular, kamu politikalarımızın planlanmasında çok önemli bir girdi teşkil edecek. Ayrıca, özel sektör kuruluşlarının da yatırım, tedarik ve lojistik planlamalarında temel veri kaynaklarından biri olacak. YER-SİS araştırması çok önemli bir boşluğu dolduruyor ve tüm politika yapıcılara nitelikli bir altlık sunuyor. "Yerleşim sistemi" dediğimiz şey aslında bir ülkedeki yerleşimlerin coğrafi dağılımını, sosyo-ekonomik yapılarını ve birbiriyle ilişkilerini ifade eder.

13 Kat Artış

Kalkınmada öncelikli bölgelere daha cazip desteklerin sunulduğu yeni teşvik sistemi yatırımcılar nezdinde büyük bir karşılık buldu. Özel sektör yatırımları ülke sathına daha dengeli bir şekilde yayılmaya başladı. Düzenlediğimiz yatırım teşvik belgelerinin bölgesel dağılımından bunu rahatlıkla görebiliyoruz. 2020 yılında 4, 5 ve 6'ncı bölgeler için düzenlediğimiz yatırım teşvik belgesi sayısı 2008 yılına göre 5 kat artarak 2 bin 679 oldu. Bu belgelerle öngörülen yatırım tutarı 13 kat artışla 54,7 milyar lira, istihdam ise 10 kat artışla 131 bin oldu.

Bölgesel Kalkınma

"Bölgesel kalkınma" yaklaşımını temel bir politika alanı olarak belirledik. Bölgelerimizin potansiyelini harekete geçirmek, rekabet güçlerini artırmak için yoğun bir mesai harcıyoruz. Gelişmişlik farklarını azaltmak için kamu yatırımlarından teşvik ve desteklere birçok alanda görece daha az gelişmiş bölgelere öncelik veriyoruz. Kalkınma ajanslarımız ve bölge kalkınma idarelerimiz aracılığıyla sayısız planlama ve analiz çalışması yapıyor, destek programları uyguluyor, tanıtım ve koordinasyon faaliyetleri yürütüyoruz.

Nitelikli Planlama

Yakın zamanda devreye alacağımız "Üreten Şehirler Programı" ile üretim ve ihracat merkezi konumundaki şehirlerimize odaklanacağız.

Bu şehirlerimizdeki işletmelerin daha katma değerli üretim ve ihracat yapmaları için kurumsallaşma, pazarlama, yenilik ve ulaşım altyapıları alanlarında projeler geliştireceğiz. YER-SİS araştırması bu ve benzeri bölgesel kalkınma politikalarımızın çok daha nitelikli ve detaylı bir şekilde planlanmasına imkân verecek.

YER-SİS Araştırması

YER-SİS araştırmasını, yerleşimler arasındaki insan, mal, sermaye ve bilgi akışlarının analiz edildiği bir çalışma olarak tanımlayabiliriz. Bu anlamda ülkemizde bugüne kadar yapılmış en kapsamlı coğrafi çalışma özelliğine sahip. Araştırmada öncelikle eğitim, sağlık, ulaşım, iletişim, ticaret ve kargo boyutları itibarıyla Türkiye'deki tüm yerleşimler arasında gerçekleşen akışlar, yani ilişkiler analiz edildi.

Etki Alanları

İnsanların eğitim ve sağlık hizmeti almak için nereden nereye gittikleri, bu hizmetler için ne kadarlık bir mesafeyi göze aldıkları, bir yerleşim yerindeki işletmelerin hangi bölgelerle ticari ilişki kurduğu, insanların

nereleri telefonla aradığı ya da nerelere kargo gönderdiği gibi birçok coğrafi ilişki ağı ortaya çıkarıldı. Devamında bu akışlar neticesinde yerleşimler arasındaki ilişkilerin yönü ve yoğunluğu belirlendi. Son olarak da yerleşimlerin birbirlerine hizmet verme büyüklükleri ve etki alanları ortaya çıkarıldı.

18 Etki Alanı Bölgesi

“Etki alanı” dediğimiz kavram, hizmet merkezi niteliğindeki bir yerleşim yerinin yoğun hizmet sunarak etkisi altına aldığı bölgeyi ifade ediyor. Türkiye genelinde bu şekilde 18 etki alanı bölgesi tespit ettik. Etki alanı yaklaşımı bize bir yerleşimin sadece kendisi olarak değil, etkileşim kurduğu yerleşimlerle birlikte değerlendirilmesi imkanını veriyor.

Cazibe Merkezi

Bölge merkezi konumunda olan Diyarbakır, Malatya, Erzurum ve Van gibi illere yapılan yatırımların etki alanlarında bulunan yerleşimlere etkisini ölçebilecek, bu illere yapılacak kamu yatırımlarının ölçeğini bu durumu göz önünde bulundurularak ayarlayabileceğiz. Böylece bu iller, metropollere olan göçün yavaşlatılmasında birer cazibe merkezi olarak değerlendirilebilecek. Çalışma sonuçları ayrıca kırsal kalkınma politikalarının tasarımından yerelde etkin hizmet sunumu planlamasına kadar çok geniş bir alanda katkılar sunuyor. Bu nedenle tüm planlamacı ve icracı kurumlarımızın bu çalışmadan istifade edeceğine inanıyoruz.

Çok Boyutlu Bakış

YER-SİS araştırması içeriği, kapsamı ve sonuçları itibarıyla da birçok yenilikçi özelliğe sahip. Ülkemizdeki en küçük köylerden en büyük metropollere kadar tüm yerleşim yerleri araştırmanın kapsamına dahil edildi. Bu yerleşimler arasındaki ilişkiler, çok boyutlu bir bakış açısıyla ortaya konuldu. Bunu yaparken bölgesel gelişme ve mekânsal planlama literatüründeki en güncel yöntemleri takip ettik. Ayrıca bu araştırmaya özgü yöntem ve ölçütler geliştirerek literatüre katkı sağlayacak yenilikçi bir yaklaşım benimsedik.

Ar-Ge Projesi Niteliğinde

Örneğin insanların bir hizmeti almak için ortalama ne kadarlık bir mesafeyi göze

aldığını ölçen bir coğrafi saçılım endeksi ürettik. Yine tam olarak kır ya da kent olarak sınıflandırılmayan yerleşimlerin belirlenmesi ve derecelendirilmesi için “geçiş hizmet merkezleri” tanımını geliştirdik. Bu anlamda çalışmanın bir Ar-Ge Projesi niteliğine de sahip olduğunu söylersek herhalde yanlış olmaz.

Detaylı Veri Altyapısı

Araştırmanın bir diğer öne çıkan özelliği de Türkiye’deki kırsal alanlara yönelik detaylı bir veri altyapısını geliştirmiş olması. Proje kapsamında uygulanan saha çalışması ile 37 binden fazla köy, kırsal mahalle ve beldede anket yapıldı. Bu yerleşim yerlerindeki sosyo-ekonomik duruma ilişkin detaylı veriler toplandı. Temel geçim kaynakları, üretim yapısı ve nüfus hareketlilikleri veri topladığımız ana başlıklardan sadece birkaçı.

Karar Destek Portalı

Çalışmanın en önemli çıktılarından biri ise dijital dünyanın gerekliliklerine uygun olarak geliştirdiğimiz Karar Destek Portalı. Bu sistemle, çalışmada kullanılan verilerden elde edilen sonuçları, coğrafi bilgi sistemi altyapısında görselleştirerek kamuoyu ile paylaşıyoruz. www.yersis.gov.tr adlı web adresimizden tüm sistemi inceleyebilir, istediğiniz veriye ulaşabilirsiniz. Karar destek sisteminin başta akademik çalışmalar olmak üzere bu alanda yapılacak yeni ve kapsamlı analizlere öncülük etmesini umuyoruz.

Toplantıda, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürü Barış Yeniçeri de bir konuşma yaptı.

Sektörlerin Hızlı Toparlanmaları için Yol Haritaları Belirlendi

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının yürüttüğü "COVID-19 Krizine Yanıt ve Dayanıklılık Projesi" kapsamında temel ekonomik sektörler için hazırlanan bölge bazlı raporlarda, salgın sonrasına ilişkin yol haritası oluşturuldu.

Japonya Hükümetinin finanse ettiği, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından Bakanlık ve kalkınma ajansları iş birliğiyle yürütülen proje kapsamında temel ekonomik sektörler için bölge bazlı raporlar hazırlandı.

Raporlar, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank ile proje ortaklarının da katılımıyla yarın çevrim içi gerçekleştirilecek "COVID-19'un Kırılgan Sektöre Etkileri Raporları Lansmanı" etkinliğinde tanıtılacak.

Sektörler için Yol Haritası

Makine, tekstil, gıda, otomotiv ve lojistik olmak üzere beş kırılgan sektörün yeni tip koronavirüs krizinden nasıl etkilendiğini ortaya koyan raporlar, Türkiye'de özellikle üretimdeki sektörlerin krizden etkilenmelerini azaltmak ve gelecekteki krizlere dayanıklı olmalarını sağlamak için yol haritası niteliği taşıyor.

Raporlar, sektördeki KOBİ'lerin salgından nasıl etkilendiklerini ele alarak mevcut durum analizinin yanı sıra sektörün daha iyi bir noktaya taşınmasına yönelik politika önerileriyle strateji ve eylemleri ortaya koyuyor.

Sektörlerin profilinin özetlendiği raporlarda, salgının söz konusu kırılgan sektörler üzerindeki etkileri ele alınıyor, dünyadaki ve Türkiye'deki durum gözler önüne seriliyor. Raporlarda, küresel trendlerle birlikte anket çalışması ve odak grup toplantıları sonucunda elde edilen bilgilerin analizleri yer alıyor.

Sektörlere Özel Strateji ve Eylemler

Öte yandan, raporlarda kriz yönetimi, kaynak verimliliği ve cinsiyet eşitliği konularına yer verilerek kimseyi geride bırakmadan düşük karbonlu ekonomiye geçiş de değerlendiriliyor.

Raporlarda, her sektörün mevcut durumunu iyileştirmek ve COVID-19 salgını sonrası dönemde ortaya çıkan yeni ihtiyaçları doğru

karşılatabilmek amacıyla politika önerileriyle sektörler için özel strateji ve eylemler sunuluyor.

Hazırlanan raporların salgından sonra yeniden toparlanma, sektörleri ve üretimi yeniden şekillendirme, bölgesel rekabet gücünü artırmada yol gösterici olması bekleniyor.

Temel İstatistikler ve Anket Çalışmaları Kullanıldı

Raporlar hazırlanırken, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerinin yanı sıra çeşitli yurt içi ve dışı kurumların veri tabanları, raporları kullanılarak temel istatistikler derlendi, literatürdeki ilgili akademik çalışmalar incelendi.

Türkiye genelinde sektördeki şirketlerle yapılan anket çalışmaları ve odak grup toplantılarıyla sektör temsilcilerinin görüşleri alındı. Yapılan analizler, kalkınma ajanslarının katılımıyla oluşturulan çalışma grupları tarafından değerlendirildi.

Katılımcı bir yaklaşımla hazırlanan 25 bölge bazlı kırılgan sektör analiz raporunun yanı sıra kırılgan sektörlerin ticari faaliyetlerinin devamlılığını desteklemek ve krizlerde tedarik zincirindeki aksamaları önlemek amacıyla, bu sektörlerdeki işletmeler için yeni pazar analizi ve ürün uzay analizi çalışması gerçekleştirildi.

Sektörel Yol Haritası Belirlendi

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, COVID-19 Krizine Yanıt ve Dayanıklılık Projesi'nin küresel salgınla mücadelede uluslararası iş birliğinin en güzel örneklerinden biri olduğunu kaydederek, "Türkiye ekonomisi için kilit öneme sahip tekstil, lojistik, gıda, makine ve otomotiv sektörlerinde 25 farklı kırılgan sektörler analiz raporu hazırladık. Bu da özellikle iş ve tedarik kesintilerini önlemek için yol haritalarında bize yardımcı oldu." dedi.

Bakan Varank, Japonya Hükümetinin finanse ettiği, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından Bakanlık ve kalkınma ajansları iş birliğiyle yürütülen "COVID-19 Krizine Yanıt ve Dayanıklılık Projesi" kapsamında hazırlanan "COVID-19'un Kırılgan Sektöre Etkileri Raporları" tanıtım toplantısına video konferans yöntemiyle katıldı. Buradaki konuşmasında, COVID-19 salgınının etkilerinin hayatın her alanında ve dünyanın her köşesinde hissedildiğini anlatan Varank, şunları söyledi:

Uluslararası İş Birliği

Ülke ayırt etmeyen bu salgın, tüm insanlık için bir tehdit. Sorunun çözümü de küresel bir bakış açısını, global iş birliklerini gerekli kılıyor. Bakanlığımız ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) iş birliğinde uygulanan, Japonya Hükümeti tarafından finanse edilen bu çok taraflı proje, küresel salgınla mücadelede uluslararası iş birliğinin en güzel örneklerinden biri.

Çok Boyutlu Yaklaşım

Salgının etkilerinin çok boyutlu bir yaklaşımla ele alındığı projede, kırılgan sektörlerin toparlanmasına katkı sağlayacak çok detaylı bölgesel analizler yapıldı. Geliştirilen bölge ve sektör bazlı bu analizler politika yapım süreçlerimizde önemli bir girdi teşkil edecek. Ayrıca KOBİ'lerde teknik kapasite artırımından genç işsizlerin becerilerinin geliştirilmesine kadar

birçok alanda nitelikli çıktılar ortaya konuldu. KOBİ'ler ve gençlerin salgın sonrası döneme hazırlanmasına yönelik kapsamlı eğitim programları düzenlendi.

Sağlık ve Ekonomi

COVID-19 salgını sosyo-ekonomik hayatımızı derinden etkiledi, etkilemeye de devam ediyor. Geçtiğimiz yıl global üretim ve ticarete son yüzyılın en sert daralmalarına şahit olduk. Dünya ekonomisi yüzde 3,3; uluslararası ticaret ise yüzde 8,5 düzeyinde geriledi. Bu süreçte Türkiye olarak sağlık ve ekonomi arasında başarılı bir denge kurduk. Uyguladığımız etkili politikalarla ülkemizi dünya genelinden pozitif anlamda ayırtırmayı başardık.

Destek Programı

KOSGEB'in 5 milyar bütçeli "Mikro ve Küçük İşletmelere Hızlı Destek Programı" ile imalat sanayi işletmelerimize ve teknoloji tabanlı start-up'larımıza 3 yıl geri ödemesiz ve faizsiz kredi desteği sunuyoruz. Geçen hafta başvuru süreci tamamlanan programda değerlendirme süreci başladı. Sayın Cumhurbaşkanımızın açıkladığı diğer bir destek programıyla da salgın sürecinde işlerine ara vermek mecburiyetinde kalan esnaflarımıza hibe desteğinde bulunuyoruz. Yaklaşık 1 milyon 385 bin esnafımız bu destekten yararlanabilecek.

42,9 Milyon Lira Katkı

Kalkınma ajanslarımız aracılığıyla "COVID-19 ile Mücadele ve Dayanıklılık Mali Destek Programı"nı ilan ettik. Bu program ile salgının yayılımını azaltmak için acil çözüm önerisi sunan 63 projeye 42,9 milyon lira katkı verdik. Salgın sürecinde tüm dünyanın peşinden koştuğu yoğun bakım solunum cihazını, Bakanlığımız koordinasyonunda bir araya gelen firmalarımız tasarlayıp üretti.

Bu sayede sadece kendi ihtiyacımızı karşılamakla kalmadık, ihtiyaç sahibi diğer ülkelere de ihraç ve hibe ettik.

Salgınla Mücadele

Şimdi de Hindistan'da ihtiyaç duyulan tıbbi malzeme ihtiyacını gidermek için seferber olduk. Oksijen jeneratörleri, solunum cihazları, oksijen tüpleri ve ilaçlardan oluşan tıbbi yardımları iki askeri kargo uçağımızla dün gece Hindistan'a ulaştırdık. Türkiye olarak salgınla mücadelede tüm dünyaya el uzatmaya, imkanlarımız ölçüsünde destek olmaya devam edeceğiz.

97 Proje

Salgının henüz başlangıç döneminde, COVID-19'un sosyal, beşeri ve ekonomik etkilerine yönelik olarak TÜBİTAK aracılığıyla proje çağrımızı açtık. Geçtiğimiz şubat ayında bu çağrı kapsamında destek verdiğimiz 97 projenin bulgularını iki günlük bir konferansla kamuoyu ile paylaştık. Tanıtımını yaptığımız ve paydaşlarımızın katkısıyla hayata geçen COVID-19 Krizine Yanıt ve Dayanıklılık Projesi de bu anlamda attığımız önemli adımlardan biri.

Yeniden Toparlanma

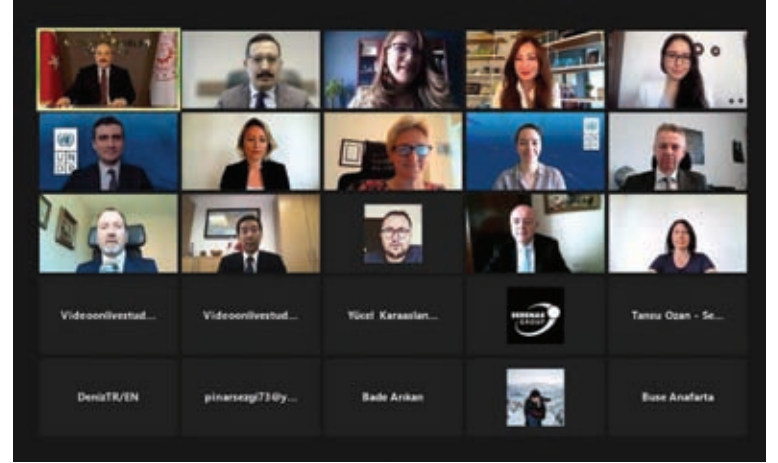
Projede, yereldeki ve bölgelerdeki aktörlerin ekonomilerinin toparlanmasına, krizlere karşı dayanıklılıklarının artırılmasına ve kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesine odaklandık. Özel sektörün güçlendirilmesi, gençlerin mesleki becerilerinin artırılması projemizin temel önceliği. Bu kapsamda, ilk olarak bölgelerdeki kırılgan sektörlerinin Covid-19 krizi sonrası durumlarını analiz ettik, yeniden toparlanma stratejilerini değerlendirdik.

25 Farklı Analiz Raporu

Türkiye ekonomisi için kilit öneme sahip tekstil, lojistik, gıda, makine ve otomotiv sektörlerinde 25 farklı kırılgan sektörler analiz raporu hazırladık. İş ve tedarik kesintilerini önlemek için yol haritalarını da içeren bu raporlar birçok sektörel politikaya altlık oluşturacak.

Hedef Pazarlar ve Ürün Çeşitliliği

Bu sektörlerde faaliyet gösteren işletmelerin ihracat potansiyelinin artırılması için "Yeni Pazar Analizi" ve "Ürün Uzayı Analizi" raporları hazırladık. Bu raporlarda, ihracatta hedef pazarlar ve ürün çeşitliliği analizlerinin yanında, rekabetin artırılmasına yönelik politika, strateji ve eylemler yer alıyor.

3 Binden Fazla Genç

Projenin bir diğer çıktısı ise ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin dijital becerilerini geliştirmek için düzenlenen eğitim ve kapasite geliştirme faaliyetleri oluşturuyor. E-ticaret, dış ticaret, sosyal medya pazarlaması gibi konularda düzenlenen eğitimlerden 3 binden fazla gencimiz faydalandı. Bu eğitimler, gençlerimizin salgın sonrası dönemde istihdam edilmelerinde ciddi fayda sağlayacak.

500'e Yakın İşletme

Kırılgan sektörlerde faaliyet gösteren KOBİ'lerimizin teknik kapasitelerini geliştirmek için de birçok eğitim ve danışmanlık faaliyetleri yürüttük. 500'e yakın işletmemiz; dijitalleşme, finansal analiz, finansmana erişim, stratejik planlama ve yenilik gibi konularda eğitim ve danışmanlık hizmeti aldı. Proje tamamlandığında bu sayı 1.000'e ulaşacak.

Dayanıklılık Eğitimi

Son olarak, kalkınma ajanslarımızın kriz ve doğal afet sonrası yönetim yetkinliklerinin güçlendirilmesi için kapasite geliştirme faaliyetleri yürüttük. Bu kapsamda kalkınma ajansları personeline 8 modülde dayanıklılık eğitimi düzenledik. Hepsi birbirinden önemli ve değerli olan bu analiz ve eğitim faaliyetleri ile salgın sonrasındaki toparlanma sürecini hızlandırmayı, gelecekte karşımıza çıkması muhtemel krizlere karşı dayanıklılık oluşturmayı amaçlıyoruz.

JICA Türkiye Ofisi Başkanı Nobuhiro Ikuro ise Türkiye'ye projede destek vermekten memnuniyet duyduklarını belirterek, COVID-19 salgınına yanıt vermek amacıyla geçen ay Dünya Bankası aracılığıyla KOBİ'lere KOSBEG iş birliğiyle hızlı destek projesi yapmaya karar verdiklerini ve KOBİ'lere finansal destek sağlayacaklarını söyledi.

UNDP Türkiye Mukim Temsilcisi Louisa Vinton da etkinlikle özel sektöre ve kırılgan sektörlerle destek olmaya çalıştıklarını ifade etti.

Uluslararası Kendin Yap Atölyeleri Sempozyumu

Zafer Kalkınma Ajansı tarafından 2019 yılında ilan Yeni Nesil Eğitim Mali Destek Programı (YENEP) kapsamında oluşturulan Kendin Yap Atölyeleri ile ilgili olarak Afyonkarahisar İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi Rektörlüğü iş birliğiyle 18-19.06.2021 tarihlerinde çevrim içi "Uluslararası Kendin Yap Atölyeleri Sempozyumu" düzenlenecektir.

Sempozyumun amacı; ülkemizde ve uluslararası platformda yapay zekâ, robotik kodlama, bilişim teknolojileri ve sosyal inovasyon alanlarındaki uygulamaların sonuçlarının eğitim camiası ile paylaşılması, yaygınlaştırılması, öğretmenlerin ve akademisyenlerin bilgi ve deneyimlerinin paydaşlara aktarılmasının sağlanmasıdır. Bu kapsamda yapay zekâ, robotik kodlama, bilişim teknolojileri, sosyal inovasyon ve eğitim bilimleri alanlarındaki uygulamalarının sempozyumda bildiri olarak sunumu gerçekleştirilebilecektir.

**ULUSLARARASI
KENDİN YAP ATÖLYELERİ SEMPOZYUMU**
ÇEVİRİMİÇİ

18/19 Haziran 2021
www.kendinyapatolyesi.org

**INTERNATIONAL
DO IT YOURSELF WORKSHOPS SYMPOSIUM
ONLINE**

Zafer
Kalkınma Ajansı

kendinyapatolyesi.org

Çocuk Takip Görüntüleme Cihazı
Çocuk Takip Görüntüleme Cihazı Çizim Tekniği Görüntüleme Cihazı

Profesyonel Üst Düzey Kutaklı
Diyanda ve okullarda uygulamaları için tasarlanmış profesyonel seviye akıllı saat

Akıllı Çocuk Önlüycü Mobilya Kiti
Diyanda ve okullarda uygulamaları için tasarlanmış profesyonel seviye akıllı saat

Onleak Akıllı Mobilya Kiti
Diyanda ve okullarda uygulamaları için tasarlanmış profesyonel seviye akıllı saat

ERP Programı Nedir?

Eğitimci Seminerimiz Tamamlandı

Eğitimci Seminerimiz Tamamlandı

Üze Bilişim yeni yüzünü yavaş almasıyla beraber ziyaretçilerin isteklerine değerlendiren blog sistemini de yavaş açtı.

Herkesin Zaman Yönetimi ile İlgili Kavramı Olması Gereken 20 Ders

Bulduk Mantık Nedir? Neye Sert

Rakamlarla Kendin Yap

145 Eğitimci Kadrosu
Kendin Yap Atölyelerinde Katılımcı Eğitimci Sayısı

145 Başarı Proje
Kendin Yap Atölyelerinde Tamamlanan Proje Sayısı

490 Devam Eden Proje
Kendin Yap Atölyelerinde Devam Eden Proje Sayısı

12548 Ziyaretçi Sayısı

39 Kendin Yap Atölyesi

Siz de Kendin Yap Atölyesine Katılmak İçin Geleceğe Yatırım Yapın

12-14 Nisan 2020

Yenilenebilir Enerji Teknolojileri Atölyesi Başlıyor.

Sarıhanlı Kendin Yap Atölyesi
Yunus Emre Kendin Yap Atölyesi
Göndek Kendin Yap Atölyesi
Gölmarmara Kendin Yap Atölyesi...

DETAYLI BİLGİ İÇİN İZLAYINIZ...

BÖLGEDEN HABERLER

Hazırlayan | Zeynep Gürlek | Basın ve Halkla İlişkiler Yetkilisi

Kaynak Verimliliği Yatırımları ATSO'ya Dünya Birinciliği Getirdi

Kaynak verimliliği, Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) tarafından doğal kaynakların sürdürülebilir olarak üretilmesi, işlenmesi ve tüketilmesinin yanı sıra, ürünlerin üretimleri ve tüketimleri esnasında oluşan olumsuz çevresel etkilerin tüm yaşam döngüleri boyunca azaltılması olarak tanımlanmaktadır. Bu kavram, daha az kaynakla daha çok refah sağlamak olarak özetlenebilir.

Günümüz dünyasında kaynaklar hızla tüketilmekte olup su, enerji, ham madde ve diğer kaynakların verimli şekilde kullanılması zorunluluğu da ön plana çıkmaktadır.

KAYNAK VERİMLİLİĞİ

Üretirken, Tüketirken Verimlilik

Kalkınma ajanslarının ülke genelinde koordinasyonunu üstlenen Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından "kaynak verimliliği" 2020 ve 2021 yılları teması olarak belirlenmiştir. Ajansımız, kurulduğu günden bugüne çeşitli destek mekanizmalarıyla kaynakların verimli kullanılması adına çeşitli destekler sağlamış, bu tür projeleri önceliklendirmiştir. "Kaynak verimliliği" temasında bölgemizdeki paydaşlara yönelik farkındalık toplantıları düzenlenmiştir. Teknik Destek Programı kapsamında "kaynak verimliliği" temasında firmalarda enerji verimliliği farkındalığının artırılmasına yönelik eğitim ve danışmanlık hizmeti sağlanmıştır. Mali destek

programları aracılığıyla ise 58 enerji ve çevre projesine 30,7 milyon TL Ajans desteği sağlanmış, yaklaşık 90 milyon TL'lik yatırım bölgemize kazandırılmıştır.

Kaynak verimliliği konusunun tema olarak belirlenmesi ile bu konuya yönelik çalışmalar/etkinlikler 2021 yılında artarak devam edecektir. Ajansımızın kaynak verimliliği kapsamında yaptığı en önemli çalışmalara örnek olarak Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odasının (ATSO) 2014 yılından bu yana farklı destek mekanizmalarıyla kaynak verimliliğine yönelik gerçekleştirdiği projeler verilebilir. Söz konusu projelere yönelik bilgiler ise genel hatları ile aşağıda yer almaktadır.

Afyonkarahisar TSO Yeşil Bina Sertifikası Alım Süreci

1. DFD Projesi - Yatırım Fizibilitesi Hazırlanması

Sertifika yolculuğu, 2013 yılının Eylül

ayında ATSO'nun başvuru sahibi olduğu "Afyonkarahisar'daki İşletmeler Gücünü Güneş Enerjisinden Alıyor Projesi" isimli Doğrudan Faaliyet Desteği projesi ile başlamıştır. Proje kapsamında, Afyonkarahisar ilinde faaliyet gösteren işletmelerde güneş enerjisi kullanımının yaygınlaştırılması için 25 kw, 50 kw, 100 kw'lık güçlerde güneş enerjisinden elektrik enerjisi üreten sistemlerin ayrı ayrı yatırım fizibilite raporları hazırlanmıştır. Yapılan çalışmalar neticesinde yatırımın karlılığı ortaya koyulmuştur.

2. PTÇ Projesi 1 - 400 Kw Güneş Enerji Santrali Kurulumu

Ajansımız tarafından 2014 yılında ilan edilen Turizm, Enerji ve Çevre Altyapı Mali Destek Programı (TEÇDP) kapsamında ATSO tarafından başvurusu yapılan "ATSO Enerjisi ile İşletmelere Işık Tutuyor" isimli, 400 kw kapasiteye sahip güneş enerjisi projesi başarıyla uygulanmıştır. 1.353.595,40 ₺ bütçeli projeye 670.517,18 TL Ajans katkısı sağlanmıştır. Projenin hayata geçirilmesinin ardından 2015 yılında fatura edilen elektrik üretim kazancı aylık ortalama 18.000 TL olarak gerçekleşmiştir. Proje 2015 yılının sonunda tamamlanmıştır.

3. PTÇ Projesi 2 - 150 Kw Güneş Enerji Santrali Kurulumu

2016 yılında ilan edilen Sürdürülebilir Çevre Altyapı Mali Destek Programı (SÜÇEP) kapsamında ATSO tarafından başvurusu yapılan "ATSO Hizmet Binasında Güneş Enerjisi Kullanımının Yaygınlaştırılması" isimli, 150 kw kapasiteye sahip ek güneş enerjisi kurulumu projesi destek almaya hak kazanmıştır. 665.932,80 TL bütçeli projeye 356.757,54 TL Ajans katkısı sağlanmıştır. Proje 2018 yılı nisan ayında tamamlanmıştır. ATSO tarafından uygulanan her iki proje kapsamında 2017 yılı Ağustos ayından günümüze kadar 1.581.364,18 kw elektrik enerjisi üretimi gerçekleştirilmiş olup toplam 684.306,49 TL getiri sağlanmıştır. 29.01.2018 nihai ödeme tarihine göre projenin üretim değerleri göz önüne alınarak yatırımın geri dönüş süresi 5,51 yıl olarak hesaplanmıştır. Yıllık ortalama gelir ise 120.000,00 TL olarak öngörülmektedir. Yeşil bina sertifikası yolcuğunda elektrik enerjisini yenilenebilir enerji kaynağı ile karşılayan ATSO önemli bir kriteri yerine getirmekle birlikte ekonomiye de büyük katkı sağlayacak bir projeyi Ajansımızın desteği ile hayata geçirmiştir.

4. Adım: PTÇ Projesi 3 – Yeşil Bina Sertifikası Alınması

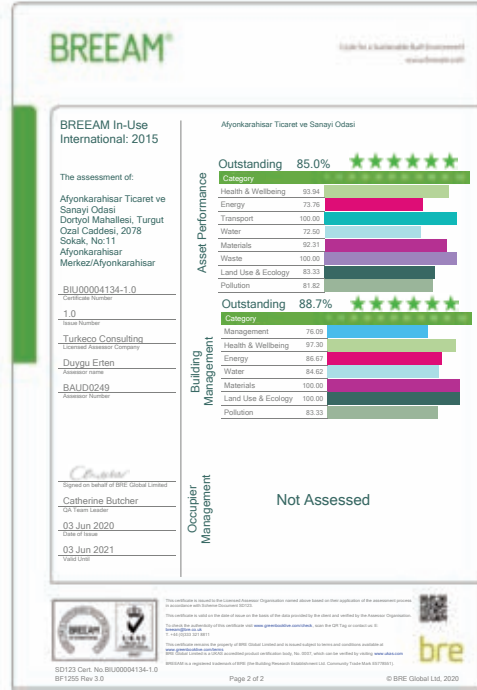
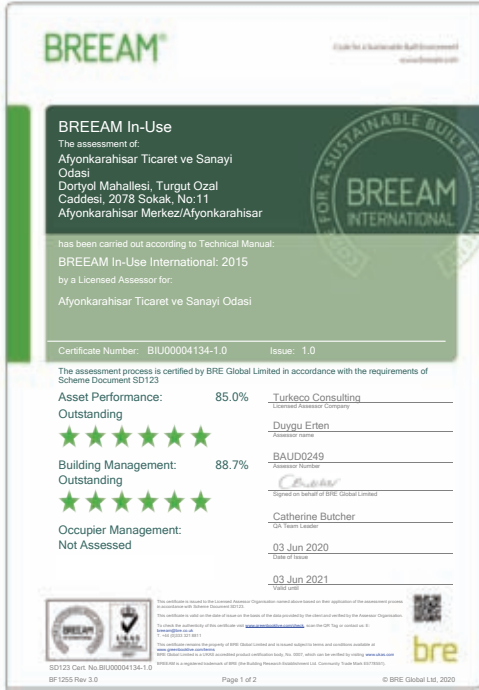
2018 yılına gelindiğinde ise yine Ajansımız tarafından ilan edilen Çevre ve Enerji Altyapı Mali Destek Programı (ÇEDEP) kapsamında ATSO tarafından başvurusu yapılan "ATSO Yeşil Etiket Kavuşuyor" isimli proje de başarıyla uygulanmıştır. Proje kapsamında yeşil bina etiketine başvuru için son altyapı çalışmaları tamamlanmıştır. Projede 2 adet Otomobil Şarj İstasyonu temin edilerek Yağmur Suyu Depolama Sistemi ve Sıhhi Tesisat Yapım İşleri gerçekleştirilmiştir. Yağmur suyu depolama ve peyzaj alanında kullanımı için gerekli olan alt yapının tesis edilmesi ve lavabo bataryalarının yenilenmiştir. ATSO Hizmet Binasının yeşil etiket alabilmesi için gerekli olan değerlendirme, denetim, ekoloji raporu, sel riski raporu gibi çalışmalar yapılarak BREEAM başvuru dosyasının hazırlanması için hizmet alımı gerçekleştirilmiştir. 261.381,58 TL bütçeli projeye Ajans 148.434,15 TL destek sağlamıştır.

Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odasının "ATSO Yeşil Etiket Kavuşuyor" projesinin başlangıcından bugüne kadar sağladığı dönüşüm ve büyük çoğunluğu kaynak verimliliği kapsamında değerlendirilecek çalışmalar aşağıda yer almaktadır.

- Yağmur suyunun sulama sisteminde kullanılarak şebeke suyuna ihtiyacın azaltılması,
- A sınıfı enerji kimlik belgesi alınması,
- Binada tüketilen enerjinin tamamına yakınının yenilenebilir enerji kaynağından faydalanılarak sağlanması,
- Bina yerleşkesinde elektrikli araç istasyonunun kurulması,
- Bina içinde kullanılmış olduğu malzemeleri geri dönüştürülmesi için atıkların ayrıştırılması,

- Bisiklet kullanıcıları için uygun otopark kurulması,
- Uzman ekologlar tarafından bina ekoloji raporunun hazırlanması ve uygun bulunması,
- Çevre duyarlılığının artırılması doğrultusunda bina çevresine ağaç dikilmesi ve ağaçlara kuş yuvalarının yerleştirilmesi,
- Bahçesinde bulunan bitki çeşitliliğinin artırılması (akçaağaç, mazi, smarkat, şimşir, leyladil, gül, çam, kayısı, badem vb.),

- Mükemmel,
- Olağanüstü olarak belirlenen ölçekte değerlendirilmekte ve sertifikalandırılmaktadır.

Türkiye'de geçerli BREEAM sertifikaları;

- "BREEAM Yeni Binalar 2016",
- "BREEAM-In-Use: Varolan Ticari Binalar için Sertifika",
- "BREEAM Communities: Yerleşme/ Mahalle Sertifikası" ve
- "BREEAM BESPOKE: Terzi usulü bina fonksiyonuna veya yerleşkeye uygun kriterlerin oluşturulması" olarak sınıflandırılmaktadır.

- İlgili standartlara uygun taze hava ölçümlerinin yapılarak raporlanması ve uygun bulunması,
- CO₂ (Karbon dioksit) sensörü sayesinde bina toplantı salonunun düzenli ölçümlerinin yapılması ve uygun olması,
- Binanın akustik ölçümlerinin ilgili standartlara göre testinin yapılarak raporlanması ve başarılı bulunması,
- Tüm ısıtma soğutma ve mekanik sistemlere ait bakım prosedürlerinin geliştirilerek enerji tasarrufu sağlanması ve mekanik sistemin çevreye vermiş olduğu zararın azaltılması,
- Isıtma sistemlerinde jeotermal kaynak kullanılması dolayısıyla doğaya ve çevreye NOX (azot oksit) ve CO (karbonmonoksit) salınımının olmaması,
- Isıtmada kullanılan uygun mekanik sistemlerle kullanıcılara ısıtma ve sıcak su sağlanması,
- Soğutma sistemlerinde enerji verimliliğinin sağlanması,
- Bina iç ve dış aydınlatma seviyelerinin ulusal en iyi uygulama seviyelerini sağlayarak iç ve dış aydınlatmadan kaynaklı çevreye verilen ışık kirliliğinin en aza indirgenmesi,
- Bina kullanıcılarına çalıştığı ortamda aydınlatma ortamının kontrolünün sağlanması,
- Bina kullanıcılarına çalıştığı ortam sıcaklığını kontrol etme imkânı ve doğal ve mekanik havalandırma ortamının sağlanması,
- Sensörlü aydınlatma ve su bataryalarının kullanılması,

- Düşük su tüketimli rezervuar ve lavaboların kullanılması,
- Hizmet binasının ve binadaki asansörün engelli bireylerin kullanımına uygun hâle getirilmesi,
- Tüm doğal tehlikelerden gelen tehditlere karşılık acil durum eylem planlarının geliştirilmesi,
- Mevcut konumu ile toplu taşımaya, sosyal tesislere yakınlığı ve güvenli yaya yolları ile ulaşımın kolaylıkla sağlanması,
- Binanın düzenli olarak derin temizliğinin yapılması, (Bina iç ve dış temizliğinin standartlara uygun olarak yapılması)
- Bina kullanıcılarının memnuniyeti için üye memnuniyetinin sürdürülebilir hâle gelmesi,

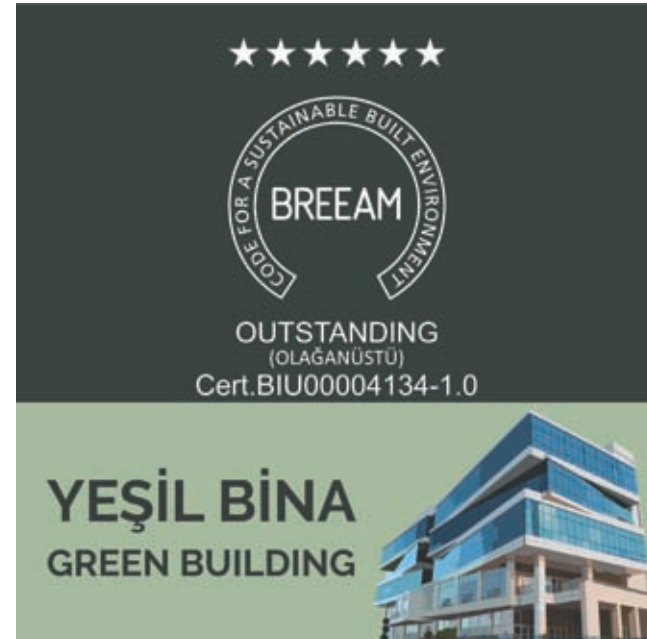
BREEAM, sürdürülebilir tasarımın en iyi şekilde uygulanması için standartlar belirlemektedir. BREEAM doğrultusunda bina performansı bağımsız ve akredite denetçiler tarafından;

- Sağlık ve Konfor,
- Enerji,
- Ulaşım,
- Su,
- Malzeme,
- Atık,
- Arazi Kullanımı ve
- Ekoloji, Kirlilik, Yenilikçilik konu başlıkları altında ele alınmaktadır.

Binalar;

- Geçer,
- İyi,
- Çok İyi,

ATSO Hizmet Binasının yeşil etiket alabilmesi için gerekli olan değerlendirme, denetim, ekoloji raporu, sel riski raporu gibi çalışmalar yapılarak BREEAM başvuru dosyasının hazırlanması için hizmet alımı gerçekleştirilmiştir. 2020 yılı Ocak ayında yapılan BREEAM Sertifikası başvurusu 3 Haziran 2020 tarihinde başarıyla sonuçlanmıştır. ATSO hizmet binası yarışmaya Commercial Project In Use (Ticari Projeler) kategorisinde katılmış ve diğer 46 proje arasından ilk 5'e kalarak kısa listede yer almaya hak kazanmıştır. 7.000'den fazla oyun kullanıldığı yarışmanın sonucu 25 Mart 2021 tarihinde ilan edilmiş ve ATSO hizmet binası "Your Breeam Award" ödülünü alarak ticari sınıfta dünyanın en yeşil binası olduğunu kanıtlamıştır.

Zafer Havalimanı'nda Seferler Yeniden Başladı

Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası ile Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odasının, THY ile imzaladığı iş birliği protokolüyle Zafer Havalimanı'nda seferler bir yıllık aradan sonra yeniden başladı.

Kütahya sınırları içinde yer almasına rağmen bölgesel havalimanı olarak faaliyet gösteren Zafer Havalimanı'nda seferler, Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası (KUTSO) ile Afyonkarahisar Ticaret Odasının (ATSO), Türk Hava Yolları (THY) ile imzaladığı iş birliği protokolünün ardından bir yıl sonra yeniden başladı. Pandemi sebebiyle son uçuşun 23 Mart 2020'de yapılan Türkiye'nin ilk bölgesel havalimanı Zafer'de uçuşların yeniden başlaması, bölge sanayicisi ve halkı tarafından sevinçle karşılandı.

THY ile yapılan imza töreninde konuşan KUTSO Başkanı İsmet Özotraç, iş birliği protokolü kapsamında Kütahya Altıntaş'ta bulunan Zafer Havalimanı'ndan İstanbul'a haftada karşılıklı dört uçuş yapılması planlandığını

belirtti. Özotraç Zafer Havalimanı'nın yatırımlar için tahsisleri devam eden Kütahya Altıntaş Zafer OSB açısından büyük önem taşıdığına vurgu yaptı. Havalimanında seferlerin yeniden başlamasının Kütahya'nın ve bölgenin, sosyal ve ekonomik gelişmesinde mühim bir katkı sunacağına değinen Özotraç, paydaşlarla iş

birliğine devam edeceklerini söyledi.

ATSO Başkanı Hüsnü Serteser de havalimanının yeniden aktif bir şekilde hizmet vermesine katkıda bulunanlara teşekkür etti. Serteser "Bildiğiniz gibi 2020'nin Haziran ayında ülke genelinde seferler tekrar başlamasına rağmen Zafer'den uçuşlar başlamamıştı. Bu protokolle 17 Mayıs 2021 tarihinden itibaren Kütahya'dan İstanbul uçuşları başladı. Uçuşlar, haftada 4 gün yapılacak" diye konuştu. Afyonkarahisar, Kütahya ve Uşak için önem taşıyan Zafer Havalimanı'nın etkinliğinin artırılması ve iş dünyası temsilcilerine kolaylık sağlanması amacıyla yapılan iş birliği çerçevesinde Kütahya-İstanbul THY iç hat bağlantı uçuşları 29 Aralık 2021 tarihine kadar devam edecek.

Ata Spor Okçuluğun Yaşatılması için 2 Milyon TL'lik Kaynak Aktarılacak

Afyon Şehir İstasyonu sahası içinde ata sporu okçuluğun yaşatılacağı binanın restorasyonu için Gençlik ve Spor Bakanlığından ödenek gönderileceği belirtildi.

Gençlik Spor Bakanı Muharrem Kasapoğlu'nun, Afyonkarahisar'a yaptığı ziyaretin ardından planlanan yatırımların tamamlanması için Bakanlık harekete geçti. Bakanlığın belediye meclis kararı ile kiralanın Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğüne ait tarihi binanın restorasyonunun yapılarak ata sporu okçuluğun yaşatılması için 2 milyon TL'lik kaynak aktaracağı öğrenildi.

Afyonkarahisar'ın Ürettiği Her Ürün E-Ticaret Üzerinden Satılacak

Afyonkarahisar'ın ürettiği her ürünün E-Ticaret üzerinden tüm Türkiye'ye satılacağı ve gelirlerinin üniversite öğrencilerine burs olarak sağlanacağı bir internet sitesi kuruldu. Şehre yeni bir vizyon katacak albikere.com internet sitesinin Afyonkarahisar'dan Türkiye'ye açılacak bir marka olacağı ifade edildi.

İnternet sitesinin kent genelinde aktif bir şekilde kullanılabilmesi ve toplumun tüm kesimlerine ulaşılabilmesi için Vali Gökmen Çiçek başkanlığında bir toplantı gerçekleştirildi.

Şehrin marka değerini artırmak, tanınırlığını, tarihi, kültürel, doğal güzelliklerini ve yöresel lezzetlerini daha bilinir hale getirebilmek, vizyon projelerle şehre değer katmak için elinden

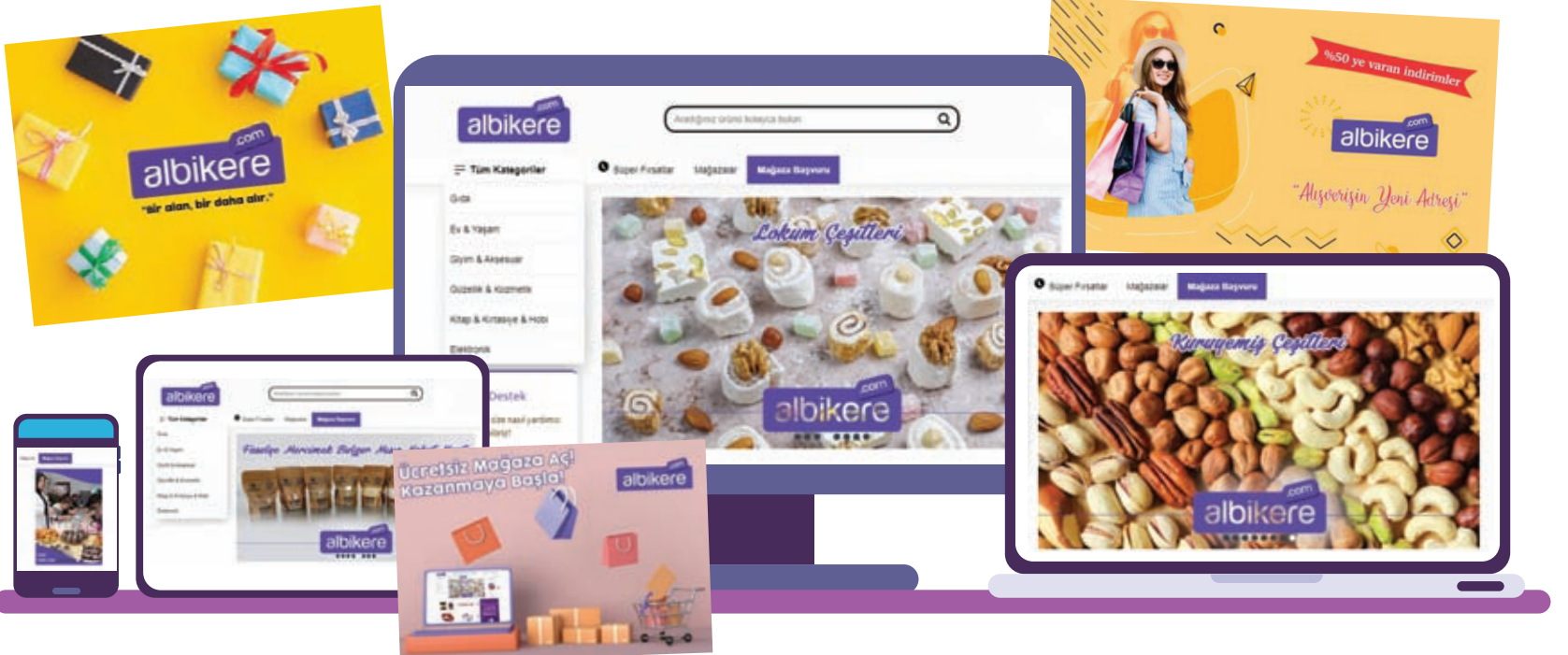
gelenin fazlasını yapmaya gayret eden Vali Gökmen Çiçek, ses getirecek anlamlı bir projeyi daha hayata geçiriyor.

Afyonkarahisar'ın markalaşmış ürünleri, yöresel lezzetleri, Kadın Kooperatiflerinin ürettiği ürünlerin yer alacağı, aynı zamanda bireysel üretim yapan herkesin kolaylıkla dahil olacağı albikere.com internet sitesi ile şehrimizin ürettiği tüm ürünler Türkiye'ye pazarlanacak.

Elde edilen kar üzerinden de üniversite öğrencilerine burs imkanı sağlanacak. Bu kapsamda Kaymakamlar ve Belediye Başkanlarıyla toplantıda bir araya gelen Vali Gökmen Çiçek, yapılacak çalışmaları, dikkat edilecek hususları ve sistemin şehre değer

katması için atılması gereken adımları istişare etti.

Yerelyöneticiler ile birlikte sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katıldığı toplantıda konuşan Vali Çiçek, "Eğer sağlam adımlar atılırsa bu sistemin Türkiye'ye örnek olabileceğini ve aynı zamanda vatandaşlara istihdam imkanı sağlanabilecek. Bir ve beraber olur, ortak akılla hareket edersek bu konuda önemli bir başarı sağlayacağımıza inanıyorum. Şehrimizin markalaşmış çok sayıda ürünü, üretimini yaptığı çok fazla ürünü var. İnşallah hep birlikte kazanacağız ve şehrimize, vatandaşlarımıza yeni iş olanakları oluşturacağız. albikere.com çok kısa sürede Afyonkarahisar'dan Türkiye'ye açılacak yeni bir marka olacak." dedi.

Afyonkarahisar'da Kadınlar Kültür Evlerinde Öğreniyor, Eğleniyor, Sosyalleşiyor

Afyonkarahisar Valisi Gökmen Çiçek'in talimatıyla başlatılan Kadın Kültür Evleri Projesi kapsamında 6 ilçede kurulan merkezler ile ev kadınları hem eğitim görüyor hem de sosyalleşiyor.

Kentteki ilçelerin tamamında kaymakamlık ve belediyeler koordinesinde başlatılan "Kadın Kültür Evleri Projesi"ne ilgi büyük. Temmuz ayında başlanan proje kapsamında şu anda 6 ilçede faaliyet gösteren "Kadın Kültür Evleri"nde tüm hizmetler kadınlara ücretsiz sunuluyor. Evlerde sanat, spor, eğitim, kültür, dinlenme ve çocuk bakım alanları bulunuyor.

Kadınların 40 farklı alanda eğitimler alacağı projeye Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, sivil toplum kuruluşları, belediye, kaymakamlıklar ve gönüllü eğitimler destek veriyor.

Vali Gökmen Çiçek, AA muhabirine, Afyonkarahisar Valiliği olarak 17 ilçede aynı anda Kadın Kültür Evleri inşaatlarına başladıklarını söyledi. Evlerden 6'sının hemen faaliyete geçtiğini aktaran Çiçek, "Şu an pandemi kurallarına uygun bir şekilde dersler, kurslar kadınların kullanabileceği fitness, konferans salonları cep sinemaları bütün hepsi içinde düşünülmüş şekilde tamamlandı." diye konuştu.

Vali Çiçek, evlerin umduklarından çok daha fazla rağbet gördüğünü dile getirerek şöyle

devam etti: "Bundan dolayı çok mutlu olduk. Kadınlarmıza ne yapsak azdır, diye düşündük. Özellikle kırsaldaki ilçelerde kadınlarımızın sosyalleşme olanaklarını artırmak amacıyla buna başladık. Teyzelerimiz, kız kardeşlerimiz, annelerimiz bu evlere o kadar çok sahip çıktılar ki; çiğ gibi büyüdü. Sandıklı, Şuhut, Sultandağı, Çobanlar, Sinanpaşa'daki evler faaliyette." Çiçek, evlerde kursların, derslerin verildiği, içinde psikiyatristler ve sosyologların da görevlendirdiği merkezlerin Afyonkarahisar'da bir marka değeri haline geldiğini belirtti.

Projeyi kadınların sahiplenmesinin kendilerini çok mutlu ettiğini dile getiren Çiçek, "İlk gittiğimiz zamanlarla şimdi gittiğimiz zamanlar arasında çok farklı bir konseptte geçildiğini gördük. Biz burayı aynı zamanda bir akademiye çevirdik ve buranın kadınlar akademisi olmasını istedik." yorumunda bulundu.

Çobanlar Belediye Başkanı Ali Altuntaş da kültür

evlerinde kadınların her türlü vakit geçirme imkanına kavuştuğunu vurguladı. Çobanlar ilçesindeki Kültür Evinde spor hocası olarak görev yapan Afyon Kocatepe Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği 4. sınıf öğrencisi Sultan Özbay ise kadınların gündelik işlerin arasında kendilerine vakit ayıramadıklarını, burada kendilerini fark ettiklerini vurguladı.

Sandıklı Kadın Kültür Evi sorumlusu Esra Baykal ise amaçlarının kadınların bilinçlenmesi olduğunu ifade etti. Faaliyetlerinin devam ettiğini vurgulayan Baykal, şunları söyledi: "Şu anda okuma yazma bilmeyen iki teyzemiz var. Biri 74, diğeri 60 yaşında şimdiye kadar okuma yazma öğrenmemişler. Keçe, turistik hediyelik eşya yapım kursları bunların haricinde kadınların bilinçlenmesine yönelik kadın sağlığı eğitimleri. Haftada bir gün diyetisyenimiz geliyor. Çocuk istismarıyla ilgili de eğitimler veriliyor. Kadınları burada en üst düzeyde faydalandırmaya çalışıyoruz."

Zafer OSB'de 348 Milyon Liralık İmza

Kütahya Altıntaş Zafer Organize Sanayi Bölgesinde (OSB) 8 firmaya yer tahsisi yapıldı. Toplam 348 milyon liralık yatırımla kurulacak 8 fabrika 3 bin 335 yeni istihdam yaratacak.

Altyapı çalışmalarının hızla devam ettiği Kütahya Altıntaş Zafer OSB'de 4 bin 600 kişiye istihdam sağlayacak Güneş Plastik ile Yuteks Tekstil'in ardından 8 firmaya daha yer tahsisi yapıldı. Toplam 348 milyon liralık yatırımla kurulacak 8 fabrika 3 bin 335 yeni istihdam yaratacak. Yatırımcıların gözde sanayi alanlarından biri olarak gösterilen Altıntaş Zafer OSB'de 8 firmaya daha yer tahsisi için onay çıktı. Tahsis sözleşmeleri Kütahya Valiliği'nde düzenlenen bir törenle imzalandı.

Kütahya Valisi Ali Çelik'in katılımıyla gerçekleştirilen törene milletvekilleri, iş adamları ve yatırımcılar katıldı. Zafer OSB'de yürütülen

çalışmalar hakkında bilgiler veren Kütahya Valisi Ali Çelik, doğal gaz ve elektrik hatlarının bir yıl içerisinde tamamlanarak faaliyete geçeceğini kaydetti. Vali Çelik, "Sanayi ve Teknoloji Bakanımız Sayın Mustafa Varank başta olmak üzere milletvekillerimize, OSB yönetimine, yatırımcılarımıza ve emeği geçen herkese

şehrim adına teşekkür ediyorum" dedi.

Altıntaş Zafer OSB'de 10 firmaya yer tahsisi yapıldığını ve 10 bin istihdam hedeflendiğini kaydeden Çelik, 20 firmanın ise tahsis sürecinin devam ettiğini, Zafer OSB'nin Kütahya'nın kaderini değiştireceğini belirtti.

DPÜ YÖK Engelsiz Üniversiteler Ödüllerinde Yine İlk Sırada

Türkiye'de Engelsiz Üniversite çalışmalarının öncüsü olan Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Yükseköğretim Kurulunun düzenlediği 2021 Engelsiz Üniversite Ödüllerinde kazandığı 10 turuncu bayrakla bu yıl da ilk sırada yer aldı.

Kütahya Dumlupınar Üniversitesinin 10 binasına Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından turuncu bayrak verildi.

Yükseköğretim Kurulunun öğrenim gören engelli öğrencilerin fiziksel mekânlara, eğitsel olanaklara ve sosyo-kültürel faaliyetlere erişimleri konusunda farkındalık yaratmak ve iyi uygulamaları yaygınlaştırmak amacıyla bu yıl dördüncüsünü düzenlediği ve çevrim içi olarak gerçekleştirilen ödül törenine Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık, YÖK Başkanı Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç, YÖK Yürütme Kurulu Üyesi Prof. Dr. Zeliha Koçak Tufan, 114 farklı üniversitenin rektörleri, DPÜ Rektörü Prof. Dr. Kâzım Uysal ile Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Mustafa Aydın ve Engelli Öğrenci Birimi Sorumlumuz Yakup Ünallı, YÖK Engelli Öğrenci Çalışma Grubu Üyeleri ile

ödül başvurularının değerlendirilmesinde görev yapan panelistler katıldı.

Bakan Derya Yanık ve Başkan Prof. Dr. M.A. Yekta Saraç'ın etkinliğe ilişkin konuşmalarında YÖK Engelsiz Üniversite Ödüllerinin üniversiteleri

bu ödüllerle birlikte, Lisansüstü Eğitim Enstitüsünde, İktisadi ve İdari Bilimler ile Simav Teknoloji fakültelerinde ve Domaniç Hayme Ana, Emet, Gediz, Hisarcık, Pazarlar, Simav, Tavşanlı meslek yüksekokullarında YÖK'ün mekânda erişilebilirliği temsil eden turuncu bayrağı dalgalanacak.

Bu yıl 114 üniversiteden 837 başvurunun yapıldığı ve Eğitimde Erişilebilirlik (Yeşil Bayrak), Mekânda Erişilebilirlik (Turuncu Bayrak) ve Sosyal Kültürel Faaliyetlerde Erişilebilirlik (Mavi Bayrak) kategorileri olmak üzere 3 farklı kategoride gerçekleşen yarışmada DPÜ, kazandığı 10 bayrakla en fazla bayrak kazanan üniversite olarak geçen yılki başarısını tekrarladı.

engelli bireyler başta olmak üzere herkesin erişimine açık hâle getirme yolunda önemli bir teşvik unsuru olduğunu vurguladılar ve ödül kazanan üniversiteleri tebrik ettiler.

Düzenlenen ödül töreninde Kütahya Dumlupınar Üniversitesinin 10 binası, mekânda erişilebilirlik ölçütlerinin sağladığını temsil eden Turuncu Bayrak kategorisinde ödül aldı. Kazanılan

Engelsiz Üniversite çalışmaları kapsamında daha önce Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Kütahya Valiliğinden de ödül ve belgeler kazanan DPÜ, geçen yıl 13 turuncu ve 1 mavi bayrak kazandığı YÖK Engelsiz Üniversiteler Ödüllerinde bu yıl kazandığı bayraklarla 23 turuncu ve 1 mavi bayrak sahibi olarak en çok bayrak kazanan üniversite unvanını sürdürdü.

Manisa Celal Bayar Üniversitesinde Sinovac Aşısının Antikor Düzeyine Yönelik Araştırma Başlatıldı

Sinovac firmasının ürettiği CoronaVac aşısının bağışıklık yanıtıyla ilgili bilimsel çalışmayı geçen ay tamamlayan Manisa Celal Bayar Üniversitesi (MCBÜ) Tıp Fakültesi ekibi, şimdi de aşının antikor düzeyine yönelik çalışma başlattı. MCBÜ Tıp Fakültesi Enfeksiyon Hastalıkları, Halk Sağlığı ve Tıbbi Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalından öğretim üyeleri, gönüllü 1.053 sağlık çalışanı üzerinde yürüttükleri SARS CoV-2 İnaktif (Sinovac-Coronavac) Aşısının Bağışıklık Yanıtı" başlıklı bilimsel çalışmanın ardından yeni bir araştırma için laboratuvara girdi.

İlk araştırmada Sinovac'ın ikinci doz sonrası kadınlarda yüzde 99,2, erkeklerde yüzde 95,7 bağışıklık sağladığını ortaya koyan bilim insanları, aynı gönüllülerde antikor oranının zamana karşı direncini ölçmeye başladı. "Sonbaharda ilave doz gerekir mi?" sorusuna açıklık getirmeyi hedefliyor. Çalışmaya ilişkin AA muhabirine bilgi veren Tıbbi Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Sinem Akçalı, ilk araştırmaya katılan gönüllü sağlık çalışanlarının ikinci doz aşının üzerinden geçen üçüncü ay olan Mayıs ve altıncı ay olan Ağustos'ta kanlarındaki antikor düzeylerini ölçeceklerini, buradan alınacak sonuçların sonbahar için ilave dozun gerekip gerekmediği konusunda yol gösterici olacağını söyledi. Antikor düzeyinin

yanında aşı çalışanların hastalığa yakalanma oranlarını da ortaya koymayı hedeflediklerini bildiren Prof. Dr. Akçalı, çalışmanın dokuzuncu ay olan Kasım'daki ölçümlerle tamamlanacağını aktardı. Araştırma ekibinde görev alan Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Erhan Eser de yapacakları çalışmanın özellikle gelişmekte olan ülkeler için önemli bir gösterge olacağına dikkat çekti. İlk çalışmaya 1053 gönüllüde sıfır antikor düzeyiyle başladıklarını kaydeden Eser, şöyle konuştu: "Bir firmanın ürettiği aşı deniyor bunun sonuçlarını herkes merak ediyor. Özellikle gelişmekte olan ülkeler

merak ediyor. Dolayısıyla aşılarla dünyanın yoksul ülkelerinin ihtiyacı var. Dolayısıyla bizim ikinci yükümlülüğümüz bu yöndeydi. 1.053 gönüllüyü sıfır antikor ile çalışmaya aldık. Bu çalışma tabii burada kalmadı. Devamı acaba bu aşı antikorları ne kadar sürecek, aşılananlar ne kadar hastalanacak ya da hastalanmayacak. Bu konuda yeni projemiz yürürlükte. Ekibin 5 Nisan'da açıkladığı ilk araştırma verilerinde Sinovac aşısının etkili antikor yanıtı, birinci aşı sonrası kadınlarda yüzde 29,5, erkeklerde yüzde 18,6, ikinci aşı sonrası kadınlarda yüzde 99,2, erkeklerde ise yüzde 95,7 olarak ölçülmüştü.

Dal Parçasıyla Yer Altı Sularını Metresine Kadar Buluyor

Manisa'nın Şehzadeler ilçesinde yaşayan Ahmet Palaz (74), eline aldığı dal parçasıyla yer altı sularının tespitini metresine kadar yapıyor. Palaz, çeşitli illere de giderek, tarla, bahçe ve ovaların suya kavuşmasına yardımcı oluyor. Şehzadeler ilçesi kırsal Halıtlı Mahallesi'nde yaşayan evli ve 2 çocuk babası Ahmet Palaz, 1984 yılında artezyen işine girdi. Palaz, bir arkadaşından dal parçasıyla su aramayı öğrendi. Zaman içerisinde kendisini geliştiren Palaz, yer altı sularını tespit edip metresine kadar bulmaya başladı. Vatandaşlar tarla, bahçe ve ovalarda sondaj kuyusu açmadan önce su kaynaklarının yerini belirlemek için Ahmet Palaz'a su aratıyor.

Palaz, farklı illere de giderek yer altı sularının tespitini yapıyor.

Subulduğunu duyan herkesin kendisini çağırdığını dile getiren Ahmet Palaz "1984 yılında artezyen

işine başladım. İlk suyu çıkardıktan sonra eve geldim. Sonrasında bu işi yaparken çubukla da su aramaya başladım. Mahallede bu işi yapan bir arkadaş vardı ondan öğrendim. O bakmadığı için şimdi benim kadar tecrübeli değil. Daha önce baktığım yerlerde su çıkarmadığım yerler oldu ama mesela 95 metredeyse su, biz 90 metre kazmışız. Şimdiki tecrübeyle baktığım yerlerde artık metresine kadar biliyorum. Duyanlar çağırıyor. Sadece Manisa değil Türkiye'nin çeşitli illerinden de davet ediyorlar. Nevşehir'e gittim, volkanik bir arazide 240 metre derinlikte su buldum. Bursa Koyunhisar'da bir su baktım ve buldum." diye konuştu.

Uşak Deri Karma OSB 5 Milyon Euroluk Projesini Tanıttı

Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ortaklaşa finanse ettiği Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütülen Rekabetçi Sektörler Programı kapsamında Uşak Deri Karma OSB'nin başvuru sahibi, Ajansımızın proje ortağı olarak yer aldığı 5,1 milyon euro bütçeli Uşak Büyükbaş Deri İşleme Tesisi Projesi tanıtımı için basın toplantısı düzenlendi.

Proje hakkında bilgi veren UKOSB Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Karahallı, tesisi 2022 yılı Şubat ayında tam olarak faaliyete geçirmeyi planladıklarını belirterek "Sanayicimizi para harcamadan daha fazla gelir sahibi yaparak rekabet edebilir düzeye getirmeyi hedefliyoruz." dedi.

Küçükbaş deri sektörünün sürekli kan kaybettiğini, talebin gerilediği, fiyatların düştüğü gerçeğinden yola çıkarak deri sektörünü yeniden canlandırmak ve deri sanayicilerini büyükbaş deri işlemeye özendirmek amacıyla "Uşak Büyükbaş Deri İşleme Projesi" gerçekleştirilmektedir. Bu proje kapsamında, UKOSB bünyesinde Büyükbaş Deri İşleme Tesisi (UBDİT) kurulmuştur. Bu proje, küçükbaş deri işleme sektöründeki uzmanlığını Türkiye ve dünyada kanıtlamış olan Uşak deri sanayicilerinin, küçükbaş deri işlemede kazandıkları deneyimi büyükbaş deri işlemede de kullanarak başarılı olacakları inancı ile hayata geçirilmektedir.

Uşak Büyükbaş Deri İşleme Tesisi Projesi

Bugüne kadar küçükbaş hayvan derisinin işlendiği Uşak Deri (Karma) OSB'de, çanta, ayakkabı, mekân ve araç dekorasyonuna kadar geniş bir yelpazeye uzanan büyükbaş hayvan derisinin işlenmesi için hazırlanan proje faaliyetleri 12 Mart 2018 tarihinde başlamıştır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Rekabetçi Sektörler Programı kapsamında desteklenen ve Ajansımızın da ortağı olduğu projenin toplam bütçesi 5,1 milyon avrodur.

Projenin temel amacı deri sektöründe faaliyet gösteren KOBİ'lerin rekabet gücünü arttırarak Uşak ilinin sosyo-ekonomik gelişimine katkı sunmaktır. Proje yararlanıcısı Uşak Deri (Karma) Organize Sanayi Bölgesi, tüm maliyetini kendisinin üstlendiği bir ortak kullanım tesisi inşa çalışmalarına başlamış, makine ve ekipman kurulumları tamamlanmıştır.

Sadece ara ürünün üretilebileceği tesiste, KOBİ'lerin kendi olanaklarıyla almaya gücünün yetmediği ve büyükbaş deri işlemeye uygun makine ve ekipman yer alacaktır. Proje kapsamında ayrıca deri sektöründe yer alan paydaşlar için bir kümelenme oluşturulacak, ulusal ve uluslararası ağlara katılım da bu kümelenme ile kolaylaşacaktır.

Uşak Üniversitesi Dünya Sıralamasına Girdi

Dünyaca ünlü üniversite sıralama kuruluşu Times Higher Education, Etki Sıralaması 2021 sonuçlarını açıkladı. Uşak Üniversitesi, Birleşmiş Milletlerin Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri doğrultusunda gerçekleştirilen sıralamada, dünyadaki ilk bin arasında yer aldı.

Times Higher Education, 96 ülkeden bin 154 üniversiteyi değerlendirmeye aldı. Türkiye'den de 49 üniversitenin yer aldığı değerlendirme sonucunda Uşak Üniversitesi "Nitelikli Eğitim" alanında 201-300 kategorisinde sıralamaya girmeyi başardı. Uşak Üniversitesi Türkiye'den listeye giren birçok üniversiteyi geride bırakarak 11.sıraya yerleşti. Üniversite ayrıca "Sağlık ve Kaliteli Yaşam", "Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı" ve "Amaçlar için Ortaklıklar" kategorilerindeki çalışmalarıyla da dünya üniversiteleri listesine girmeye hak kazandı.

THE tarafından yapılan sıralamanın yükseköğretim kurumları açısından önemli olduğuna değinen Uşak Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ekrem Savaş, "Bu durum bizleri hem motive ediyor hem de gururlandırıyor. Üniversitelerin Bölgesel, toplumsal ve sürdürülebilir çalışmalar içinde yer alması ülke kalkınmasının lokomotifidir. Eğitim-öğretim, sosyo-kültürel, AR-GE, ÜR-GE, inovasyon alanındaki çalışmalarımız ve yenilikçi projelerimiz ile topluma yönelik performanslarımız tescil edilmiş oluyor. Hız kesmeden hedeflerimize emin adımlarla ilerliyoruz." dedi.

Rektör Savaş, "Yeni Türkiye'nin 2023 ve 2053 hedefleri doğrultusunda adımlar atıyoruz. Uluslararasılaşmanın en önemli göstergelerinden biri olan 'Uluslararası Sıralamalar'da yer almamız doğru yolda olduğumuzu kanıtlıyor. Geçtiğimiz yıl Webometrics Dünya Üniversiteleri sıralamasında; Türkiye'deki üniversiteler arasında 89'uncu sırada ve Dünya sıralamasında 3 bin 85'inci sırada yer aldık. SCImago sıralamasına dâhil edilen Uşak Üniversitesi, bu sıralamada yer alan 3 bin 896 yükseköğretim kurumu arasından dünya sıralamasında 637. olarak ilk 1.000 üniversite arasına girdi. Dünya genelinde "En yeşil kampüsler" sıralaması olan UI GreenMetric'te de ilk bin üniversite arasına girerek 758. olduk. Ayrıca üç bilim insanımız, Dünyadaki En Başarılı Bilim İnsanları listesinde yer aldı. Şimdi de THE Impact Rankings sıralamasına girmeye hak kazandık. Bu başarılar Uşak Üniversitesi ailesinin çalışmalarının ürünüdür." diye konuştu.

Röportaj

Tuğrul BARAN

Zafer Sanayi ve İş Dünyası Federasyonu
(ZAFERSİFED) Başkanı

Hazırlayan | Murat Şener | Uzman | Kütahya Yatırım Destek Ofisi

Sayın Tuğrul Baran sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

1973 yılında Kütahya'da doğdum. İlk, orta ve lise öğrenimimi Kütahya'da tamamladıktan sonra İstanbul Teknik Üniversitesi Elektrik Mühendisliği bölümünü bitirdim. Mezun olduğum yıl Güral Cam fabrikasında (şimdiki markası LAV) işe başladım. Bakım ve İmalat bölümlerinde çalıştıktan sonra 2006 yılında İşletme Müdürü, 2008 yılında Satış Pazarlama Direktörü olarak görev aldım. 2012 yılından beri işletmelerimizin Genel Müdürü olarak çalışmaktayım. Züccaciyeciler Derneği (ZÜCDER) ve Türkiye Kalite Derneği (KALDER)'de Yönetim Kurulu Üyeliğim, Sektörel Dernekler Federasyonu (SEDEFED) ve Kütahya Organize Sanayi Bölgeleri İş İnsanları (KOSBIAD) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı görevlerim bulunmaktadır. TR33 Bölgemizin iş ve kültürel hayatını desteklemek ve yönlendirmek için kurduğumuz Zafer Sanayi ve İş Dünyası Federasyonunun da Yönetim Kurulu Başkanlığını yürütmekteyim.

Evliyim, eşim İngilizce öğretmeni ve lise çağında sporcu bir kızım var. Özel olarak kişisel gelişim ve işletme yönetimi konularında araştırma yapıyorum ve boş zamanlarımda ahşap işleri ile uğraşmayı seviyorum.

Zafer Sanayi ve İş Dünyası Federasyonu nasıl doğdu, kuruluş amacınız ve çalışma sisteminiz hakkında bilgi verebilir misiniz?

TR33 Bölgesi'nde yer alan Afyonkarahisar, Kütahya, Manisa ve Uşak illerimizin bölge

ve ülke ekonomisine katkısının artırılarak, bölgenin sürdürülebilir bilgi temelini, rekabet gücünü ve girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesini, genel olarak üretim ve iş gücünün potansiyel olarak genişletilmesini hedeflemekteyiz. ZAFERSİFED, illerimizdeki ortak ilke ve hedefleri benimseyen, düşünce ve hareket birliği sağlayan iş insanları derneklerini aynı çatı altında toplamak için kurulmuştur. Amacımız bölgemizde Federasyonumuzun farkındalığını artırarak; girişimcilerin, iş insanlarının ve zanaatkarların birbirleri, kamu ve yerel kurumlar ve diğer STK'ler ile olan iletişimlerini kurmak ve etkileşimi sağlamaktır. Aynı zamanda illerimizin bölgesel ve sektörel potansiyellerinin en iyi şekilde değerlendirilmesi için yerel bazda kalkınma dinamikleri yaratarak ülkemizin sürdürülebilir kalkınmasına katkıda bulunmak ve Türkiye'mizin 2023 hedeflerine ulaşmasına yardımcı olmak, projeler geliştirmek, iş dünyasını ilgilendiren sorunları ve çözüm önerilerini kamuoyuna, yetkili kurumlara duyurmak amacıyla hareket ediyoruz.

Zafer Sanayi ve İş Dünyası Federasyonu olarak faaliyet alanınızda yaşadığınız sorunlar ve zorluklar var mıdır? Yaşadığınız sorunlar ve zorluklar var ise bu durumu aşmak için ortaya koyduğunuz çabalar nelerdir?

Yaşadığımız en büyük problem, bölge halkımızın sivil toplum yapılanmasının içinde bulunmaktan çekinmeleri olarak gösterilebilir. Demokratik yaşamın bizlere sağladığı en önemli kazanımlardan birinin dernek ve federasyonlara izin verilmesidir. Ancak bu şekilde siyaset üstü bir yapı kurarak, günlük hayatımızda ve geleceğimizi ilgilendiren konularda görüş oluşturabilir ve bunları dillendirebiliriz. Federasyonumuza üye dernekler ve Federasyonumuzun üyesi olduğu TÜRKONFED ile tüm Türkiye'ye coğrafi olarak yayılmış ayrıca sektörel bazlı federasyonlar ile de daha spesifik güncel problemleri ülke gündemine taşıyabilmekteyiz. Bu, herhangi bir üyemizin karşılaştığı bir zorluk olabileceği gibi daha büyük grupları etkileyen problemlerin

çözüm önerileri de olabilmektedir. Bu problemlerin çözümüne destek noktalarımız arttıkça üyelik konusunda istek de artıyor olacaktır.

ZAFERSİFED olarak Kütahya iline olan katkılarınızdan ve önümüzdeki dönemler için planladığınız çalışmalarınızdan bahsedebilir misiniz?

Kütahya, Federasyonumuzun şu an merkezi olduğu için yoğunluk buradadır. Proje çalışmalarına başlamaya karar verdiğimiz iki büyük çalışmamız olacaktır. Birinci projemiz Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden Toplumsal Cinsiyet Ayrımının

Azaltılması konusuna yönelik olacaktır. Bu konuda kadın istihdamını arttırabilmek için yeni bir girişim planlamaktayız. İkinci projemiz ise Kütahya bölgesi yatırımcılarının bir üst ölçek işletme olabilmeleri için ihtiyaçlarının belirlenmesi ve buna bağlı bir eylem planı ve rapor hazırlamak olacaktır. Yatırım fikri olan kişileri mikro ölçekli bir firma haline getirebilmek, mikro ölçekli bir işletmeyi küçük ölçekli, orta ölçekli bir işletmeyi büyük ölçekli bir firmaya dönüştürebilmek için ihtiyaçları belirlemek, ilgili destek mekanizmalarını göstermek amaçlanmaktadır.

Zafer Kalkınma Ajansından aldığınız destekler hakkında bilgi verebilir misiniz?

Federasyonumuzun hazırladığı, Zafer Kalkınma Ajansı tarafından Teknik Destek Programı kapsamında finanse edilen "Bölge Kalkınması için Kurum Kapasitesinin Geliştirilmesi ve Stratejik Planlama" konulu eğitim faaliyetini 07.09.2019 ve 09.09.2019 tarihleri arasında gerçekleştirdik. ZAFERSİFED üyeleri katıldıkları eğitimin belgelerini Zafer Kalkınma Ajansı Konferans Salonunda Zafer Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Veli Oğuz'dan aldılar. Bunun yanında üye derneğimiz KOSBIAD ile de işletmelerimizin ihtiyaç duydukları teknik

uzmanlık geliştirme üzerine birçok eğitimi Ajansımızın destekleri ile gerçekleştirmiş bulunmaktayız.

Zafer Kalkınma Ajansı ve faaliyetleri hakkındaki düşünceleriniz nedir, Ajansın bölgede etkinliğini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ben ve yönetim ekibim bölgesel kalkınmanın önemine çok inanıyoruz. Kalkınma ajanslarının ilk kurulduğu günden itibaren bölgemizin kalkınması için merkezi idarenin ötesinde bölgemizin ihtiyaç planlamasını yaptığını, bölge planı doğrultusunda stratejik bakış açısı sağlayarak buna bağlı planları doğru ve etkin bir şekilde kurguladığını görüyoruz.

Ülkemiz ve dünyamız çok özel dönemlerden geçmektedir. Her şeyin normali değişti, değişiyor, yeni normaleri tanımlıyoruz ve yaşıyoruz. Bu kapsamda Federasyonumuz olarak Ajansımıza inanıyoruz ve bu gelişmelerin parçası olmak için her zaman iş birliğine hazır olduğumuzu bildirmek istiyoruz.

ZAFER KALKINMA AJANSI TARAFINDAN
DESTEKLENEN

PROJELERDEN GELİŞMELER

Hazırlayan | İzleme ve Değerlendirme Birimi

YENEP

Çobanlar Kendin Yap Atölyesi

Proje kapsamında 1 atölyede toplamda 2 adet istasyon yer almaktadır. "Çobanlar Kendin Yap Atölyesi" projesi ile 6-14 yaşları arasındaki öğrencilerin mesleki yönelimlerinin artırılarak geleceğin teknolojilerine uygun bilgi ve donanıma sahip bireyler olarak yetişmelerine katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Proje ile Çobanlar Ortaokulunda sabit bir atölye kurulmuştur. Atölye içerisinde öğrencilerin üç boyutlu tasarım, robotik, kodlama ve fide yetiştirmelerine yönelik uygulamalı etkinlik yapabilecekleri 2 istasyon yer almaktadır. Çobanlar Kendin Yap Atölyesi ile tüketim toplumundan yerli ve milli üretim kültürüne sahip teknolojik ve dijital becerileri yüksek üretim toplumuna geçişi sağlamak amacıyla öğrencilere eğitim verilecektir. 1. istasyonda robotik, kodlama, algoritma, STEM odaklı etkinlikler, mobil uygulama yapımı, Arduino, 3 boyutlu modelleme, 3D yazıcı etkinlikleri yapılmakta olup tarım istasyonunda ise fide yetiştirilmektedir. Fide yetiştirirken atölyede kullanılacak ortamın iklimlendirmesini sağlayacak ürünler (otomatik sulama sistemleri, ortamın nem ve sıcaklığını kontrol edebilen) robotik ve kodlama atölyesinde öğrenciler tarafından üretilecektir.

Çobanlar Ortaokulunda kurulan Akıllı Tarım İstasyonu ile teknolojik tarım konusunda farkındalık oluşturulmuştur. Bu durum büyük oranda tarımdan geçimini sağlayan Çobanlar ilçesi özelinde kalite ve verimliliğin yükseltilmesi açısından da faydalı olacaktır.

Program	: Yeni Nesil Eğitim Mali Destek Programı
Proje Sahibi	: Çobanlar İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
Proje Adı	: Çobanlar Kendin Yap Atölyesi
Proje Bütçesi	: 159.380,70 TL
Ajans Destek Miktarı	: 141.280,70 TL
Ajans Destek Oranı	: %88,64
Proje Süresi	: 15 Ay
Projenin Uygulandığı İl	: Afyonkarahisar
Projenin Uygulandığı İlçe	: Çobanlar

YENEP

Altıntaş Kendin Yap Atölyesi

Proje, Sancaktar İmam Hatip Ortaokulu zemin katında 102 m² alanda, toplamda 2 adet istasyondan oluşmaktadır. İlk istasyon olan programlama dilinin temellerinin öğrenileceği Robotik Kodlama İstasyonu, öğrencilerin üzerinde çalışmalar yapabileceği çeşitli kodlanabilir robotik ürünler ile donatılmıştır. Öğrenciler bu istasyonda dijital dünyanın gereklerine uygun algoritmik düşünebilen, yaratıcı, üretken bireyler olabilecek ve kendi tasarımlarını yapıp üretebilmeleri için gerekli bilgi ve donanımına sahip olacaklardır.

İkinci istasyon olan Oyuncak Tasarım ve Üretim İstasyonu Tasarım İstasyonunda öğrenciler yöreye ait malzemeler kullanarak kendi oyuncak tasarımlarını yapabileceklerdir. Atölyelerde çalışan öğrencilerin ilçenin ekonomik kaynağı olan mermer ve tekstil ürünleri ile erken yaşta tanışarak kendi ürünlerini ortaya koymaları sağlanacaktır.

Ayrıca proje kapsamında eğitici eğitimlerini alan öğretmenler ilgili üst düzey mesleki becerilere sahip olacaktır. Öğretmenler ister öğrencileri ister meslektaşlarıyla veya bireysel olarak atölyede zaman geçirebilecek ve bu sayede eğitici eğitimlerinde öğrendiklerini uygulamaya dönüştürebilme şansına sahip olacaklardır. Sonrasında ise atölyemizden faydalanacak öğrenciler için eğitim müfredatları tasarlanacaktır.

Program	: Yeni Nesil Eğitim Mali Destek Programı
Proje Sahibi	: Altıntaş İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
Proje Adı	: Altıntaş Kendin Yap Atölyesi
Proje Bütçesi	: 101.900,00 TL
Ajans Destek Miktarı	: 90.142,31 TL
Ajans Destek Oranı	: %88,46
Proje Süresi	: 21 Ay
Projenin Uygulandığı İl	: Kütahya
Projenin Uygulandığı İlçe	: Altıntaş

Şehzadeler Dijital Dönüşüme Hazırlanıyor

Proje ile Celalettin Ökten İmam Hatip Ortaokulunda kurulan Şehzadeler Kendin Yap Atölyesi bünyesinde 4 sabit ve 1 mobil istasyon kurulmuştur. Projenin amaçları arasında ilçede eğitim görmekte olan bilim, teknoloji, mühendislik, matematik yaklaşımı ile 3 boyutlu tasarım, robotik, kodlama ve el işlerine yönelik uygulamalar üzerine ders alabilecekleri atölyelerin kurulması yer almaktadır. Sabit istasyonlarda öğrenciler tarafından akıllı tarım makinaları, akıllı seralar, akıllı sulama ve ilaçlama sistemleri, otonom besicilik tesisi gibi tarımda ve hayvancılıkta verimliliği arttıracak inovatif tasarımlar ve prototipler geliştirilecektir. Diğer taraftan bu atölyelerde görev alacak nitelikli eğitim kadrosunu oluşturma adına öğretmenlere gerekli eğitimler sağlanmıştır.

Kurulan sabit atölye; Robotik, Programlama ve Mobil Uygulama Geliştirme İstasyonu, Z Eksenine Geçiş İstasyonu Arttırılmış Gerçeklik istasyonlarından oluşmaktadır. Mobil atölye ise eğitimde fırsat eşitliği kapsamında özellikle il/ilçe merkezinden uzaktaki köy ve beldelerde eğitim görmekte olan çocuklara hizmet verecektir. Diğer taraftan Kendin Yap Atölyelerinde eğitimlere katılacak öğretmenlere STEM, Oyun Temelli Öğrenme ve Unity Programı Eğitimleri sağlanacaktır. Öğrenci ve Öğretmen eğitimlerinin tamamlanması için pandemi sürecinde alınan tedbirlerin gevşetilmesi beklenmektedir.

Program	: Yeni Nesil Eğitim Mali Destek Programı
Proje Sahibi	: Şehzade İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
Proje Adı	: Şehzadeler Dijital Dönüşüme Hazırlanıyor
Proje Bütçesi	: 484.231,94 TL
Ajans Destek Miktarı	: 435.731,94 TL
Ajans Destek Oranı	: %89,98
Proje Süresi	: 15 Ay
Projenin Uygulandığı İl	: Manisa
Projenin Uygulandığı İlçe	: Şehzadeler

Uşak Kendin Yap Atölyesi

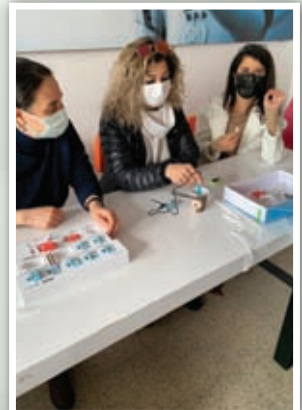
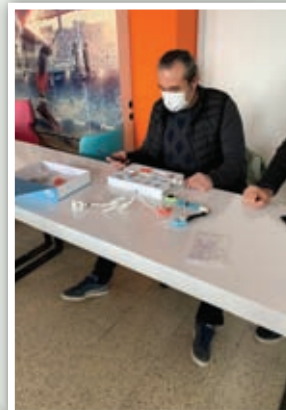
Proje ile Uşak Öğretmen Mahmut Özgöbek İlkokulunda sabit bir atölye kurulmuştur. Atölye içerisinde, Temel Algoritma ve STEM İstasyonu, Robotik ve Kodlama İstasyonu, Girişimcilik İstasyonu, Endüstriyel Tasarım İstasyonu ve Geri & İleri Dönüşüm İstasyonu olmak üzere 5 istasyon yer almaktadır. Bu 5 istasyonda, öğrencilerin üç boyutlu tasarım, robotik, kodlama ve ileri, geri dönüşüm yapabilmelerine yönelik uygulamalı etkinlik yapabilecekleri eğitim teknolojilerine sahip materyaller yer almaktadır. Mobil Kendin Yap İstasyonu ise "Ben Maker Ahşap Ürün Üretme" istasyonundan oluşmaktadır. Bu istasyonda öğrenciler Ben Maker Ahşap makinasını kullanmayı ve ahşap oyuncak, araç, gereç ve materyal üretme için eğitimler alacaklardır. Ben Maker Ahşap Ürün Üretme öğrencilerin temel motor becerilerinin gelişimine katkı sağladığı gibi tasarım ve yaratıcı düşünme becerisini geliştirecektir.

Program	: Yeni Nesil Eğitim Mali Destek Programı
Proje Sahibi	: Uşak İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Proje Adı	: Uşak Kendin Yap Atölyesi
Proje Bütçesi	: 670.525,00 TL
Ajans Destek Miktarı	: 600.000,00 TL
Ajans Destek Oranı	: %89,48
Proje Süresi	: 15 Ay
Projenin Uygulandığı İl	: Uşak
Projenin Uygulandığı İlçe	: Merkez

Uşak Öğretmen Mahmut Özgöbek İlkokulunda yer alan sabit atölye ilimizdeki bütün okulların kullanabileceği, 6-14 yaş aralığı her grup öğrencinin yararlanabileceği şekilde eğitim verecektir. Temel Algoritma ve STEM, Robotik ve Kodlama, Girişimcilik, Endüstriyel Tasarım ve Geri & İleri Dönüşüm alanlarında öğrencilerimiz ve öğretmenlerimiz için farkındalık yaratan "Uşak Kendin Yap Atölyesi" eğitici eğitimi alan, alanında uzman öğretmenlerimizin eğitimleriyle bütün eğitim öğretim yılı etkinliklerine devam edecektir.

Uşak Kendin Yap Atölyesi ile tüketim toplumundan yerli ve milli üretim kültürüne sahip teknolojik ve dijital becerileri yüksek üretim toplumuna geçişi sağlamak amacıyla öğrencilere eğitim verilecektir. 1. istasyonda robotik, kodlama, algoritma, STEM odaklı etkinlikler, mobil uygulama yapımı, Arduino, 3 boyutlu modellemeleri; 2. istasyonda Arduino, Robomaker gibi robotik eğitim araçlarına kod yazma, 3. istasyonda girişimciliğin temelleri ve girişimcilğe yönelik etkinlikler olup ileri geri dönüşüm atölyesinde ise geri dönüşümle kazandırılacak atık ve maddelerden ürünler ortaya koymaya yönelik etkinlikler yapılacaktır. Endüstriyel tasarım atölyesinde öğrenciler Autodesk 360 Fusion, Skech up gibi 3 boyutlu tasarımlar geliştirilebilecek programları kullanılarak yenilikçi ve inovatif ürünler ortaya çıkarmaları hedeflenmektedir.

Röportaj

Mustafa YELDANLI

Tarhana Baba
Firma Sahibi

Hazırlayan | Mehmet Tekeli | Koordinatör | Uşak Yatırım Destek Ofisi

Sayın Mustafa Yeldanlı, namıdiğer Tarhana Baba, sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

1938 yılı Uşak doğumluyum. İlkokulu bitirdikten sonra farklı iş kollarında çalıştım. Otel işletmeciliği yaptığım sıralarda otele gelen misafirlere tarhana ikram ediyordum ve ikram ettiğim tarhana misafirlerin ilgisini çekmeye başlayınca tarhanayı ticarileştirebilir miyim diye bir fikir gündeme geldi. Tarhana serüveni böyle başladı.

Tarhana nedir, Uşak tarhanasının diğer tarhanalardan farkı nedir?

Tarhana Orta Asya'dan gelen bir kültürdür. Büyüklüğümüzde yıllarca evlerde imece usulü tarhana üretilmiş ve üretilen tarhana evlerde bir aş olmuştur. Biz gençliğimizde tarhana aşı derdik. Evlerimizde tarhana aşı devamlı olurdu. Önce tarhana aşı daha sonra diğer yemekleri yerdik.

Uşak tarhanasında yeşil ve kırmızıbiber, domates, soğan, nane, un ve yoğurt bulunur. Besleyici değeri yüksek bu ürünler karıştırıldıktan sonra en az 21 gün bekletilir ve fermente olur.

Uşak tarhanasının ünü; Uşak ilinin iklim koşulları nedeniyle fermantasyonun düşük sıcaklıkta ve daha uzun sürede gerçekleşmesinden ve bunun sonucunda lezzetinin artmasından, ayrıca tarhana yapımında diğer yörelere nazaran yoğun biber kullanımı sayesinde Uşak yöresinde tarhananın iştah açıcı özellik kazanmasından kaynaklanmaktadır. Nitekim

Uşak tarhanası da bu ününden dolayı 2015 yılında coğrafi işaret olarak tescillenmiştir.

Bize tarhananın ticarileşmesi ve bir marka haline gelmesi sürecinden bahsedebilir misiniz?

Tabii bizim girişimimizden önce tarhananın satışı yoktu, çünkü yapımı zahmetli olan bir ürün ve yapanlar bu ürünü evlerinde tüketmek istiyordu.

Otel işletmeciliği yaptığım esnada tarhana satışı yaparken insanlar bana gülüyor, "Bunun ticaretini mi yapacaksın?" diyorlardı. Bu da benim için tetikleyici bir unsur oldu. Müşteriler zaman içerisinde annelerinin yaptığı tarhana tadını almaya başlayınca talep arttı. Biz de 1974 yılında küçük bir atölyede üretime başladık.

Tarhananın ülke içinde de satılmasını istiyordum ve bu sebeple fuarlara katılma kararı aldım. O dönemlerde fuarlara genelde büyük firmalar katılıyor, çoğu kimse beni bilmiyordu. Otelci olduğum için iyi bir iletişim ağına sahip olduğumdan zamanla fuarlara çağrılmaya başladım. Fuarlarda tarhana ikram ettikçe ziyaretçilerde farkındalık oluşmaya ve tarhana ilgi çekmeye başladı. Ben de fuarların daimi müşterisi oldum.

İlk başlarda "Yelda Tarhanaları" markasıyla çıktığımız yolculukta daha sonra markamız "Yeldanlızade" oldu ve 2002 yılına kadar da devam etti. Dükkânımızın önünden her geçen bana o yıllarda "Tarhana Baba" diye sesleniyordu. Yani benim ismimi halk verdi. Biz de bunu markaya taşımaya karar verdik. Böylece "Yeldanlızade Tarhana Baba" markası ortaya çıktı.

Tarhanayı sunuş şeklimiz de fark yarattı. Tarhanayı toprak çanak, tahta kaşıkla ve yanında nohut, turşu, ekşi mayalı ekmekle ikram ediyoruz.

Pandemi süreci üretimi/satışı nasıl etkiledi?

Tarhana; protein, kalsiyum, demir, A, B1 ve B2 vitaminleri bakımından çok zengin olup insan sağlığı için en önemli besin kaynaklarından birisidir. Sindirimi kolay ve son derece besleyici bir gıdadır. Bağırsıklık sistemini güçlendirmesi dolayısıyla da özellikle COVID-19 pandemisini yaşadığımız son zamanlarda tercih edilen bir ürün haline geldi. Uşak ilimizin uzunca süre düşük riskli iller arasında yer almasını da Uşak halkının tarhana tüketiminden vazgeçmemesine bağlayabiliriz. Son dönemlerde Uşak genelinde tarhana çorbasına talebin arttığı görülürken, ulusal medya üzerinden çıkan haberler

sonrasında da şehir dışı ve yurt dışından da talep artışı yaşanmaktadır.

Firmanızın gelecek hedefleri nelerdir?

Biz, kurulduğumuz tarihten buyana kaliteden hiçbir zaman ödün vermedik. Ürünlerimizde hiç bir kimyasal, katkı, koruyucu kullanılmaz. Ürünler tarladan mevsiminde toplanır ve en doğal haliyle annelerimizin verdiği özeni vermeye çalışarak işlenir. Bu yüzden "annelerden sonra ikinciyiz" sloganını kullanacak kadar ürünlerimize güvenmekteyiz.

Bu sebeple kaliteden ödün vermemek adına butik üretim yapıyoruz. Yurt dışından da yüksek miktarlarda sipariş oluyor ancak biz kapasitemiz doğrultusunda kalite ve standarttan sapmadan üretime devam etmek ve bunu gelecek nesillere aktarmak istiyoruz.

Tarhananın desteklenmesi konusunda beklentileriniz nelerdir?

Tarhana gibi ürünlerin üretimi desteklenmelidir. Bu ürün desteklendiği zaman o ürünün girdisini üreten onlarca çiftçi, üretici dolaylı olarak desteklenmiş olur. Bizim kendi adımıza bir destek beklentimiz yok ancak

ilimizde, bölgemizde Tarhana Baba'lar ne kadar çok olursa bu değeri çok fazla kişiye duyurmuş ve değerlerimize sahip çıkıp gelecek nesillere aktarmış oluruz.

Ülkemizde tarhana ile ilgili bir festival düzenlenip ünlü gurmeler tarafından üretilen tarhanalar yarışmaya sokulabilir. Böylelikle hem kaliteli üretim yapan onurlandırılmış hem de bu değerimiz tekrar gündeme gelmiş olur.

Zafer Kalkınma Ajansı hakkında ne düşünüyorsunuz? Ajansın desteklerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Zafer Kalkınma Ajansı ile uzun zamandır fuarlarda güzel çalışmalara imza attık. Özellikle YÖREX fuarında önemli katkılarınız oldu. Yaptığınız işlerle bölgede tanınırlığınız oldukça yüksek durumda ve bundan oldukça memnunuz. Hem ilin tanıtımı hem de yöresel ürünlerle uğraşan kesimin daha fazla gelir elde etmesi için bu çalışmalar önemli, desteklerinizin devamını bekliyoruz.

TURİZM DEĞERLERİMİZ

FRİGYA'NIN
KALBI
AYAZİNİ

Hazırlayan | M. İbrahim Altıntaş | Uzman | Afyonkarahisar Yatırım Destek Ofisi

Genel Bilgiler

Anadolu kültüründe önemli bir yeri olan Frigler, MÖ 7. yüzyıldan itibaren Afyonkarahisar, Kütahya ve Eskişehir illerinin birleştiği bölgede, sanatsal kaya anıtları yaparak, insanlığa bir kültür armağanı sunmuşlardır. Friglerin siyasi gücü kısa bir sürede bitmesine rağmen, kültürel varlıkları günümüze kadar kalmıştır. Bu bölge, volkanik özellikli jeolojik yapısı nedeniyle işlemeye elverişli kayaç oluşumudur. Bu yüzden, özellikle kaya kültürü olan anıt, tapınak, mezar, yerleşim yerleri gibi kaya işçiliği, bu bölgenin her yerinde tek veya gruplar halinde görülebilmektedir. Neredeyse tamamı, eski bir yanardağ olan Türkmen dağının lavları ile kaplı olan Frigya Vadisi'nde birçok Frig, Bizans ve Selçuklu anıtı ve doğal oluşumlar (peri bacaları) görmek mümkündür.

Frigya Vadisi Afyonkarahisar, Kütahya ve Eskişehir illeri arasında bulunmaktadır. Yaklaşık 530 bin hektarlık alanı kapsayan Frigya Vadisi'nin büyük bir bölümü ise Afyonkarahisar sınırları içerisinde yer almaktadır. Vadi, 2015 yılında UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'ne dâhil edilmiş olup kültür turizmi açısından önemli bir potansiyel taşımaktadır. Alanda, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından korunan ve Türkiye Kültür Mirası Listesi'nde yer alan varlık türleri, sitler ve tescilli yapılar mevcuttur.

Volkan türünün kolay işlenebilir bir kayaç olması, bölgenin en eski halklarından biri olan Friglerin bunları oyma ve yontma yoluyla çeşitli

amaçlarla kullanmalarını sağlamıştır. Bu bölgede kült mezar ve mezar anıtları biçiminde, büyük boy kaya blokları üzerine işlenmiş tapınak cepheleri ile yine aslan kabartmalarıyla dünyanın en ilginç ve en değerli eserlerinin oluşturulmasını sağlamışlardır. Özellikle Afyonkarahisar'ın kuzeyinde bulunan Göynüş Vadisi ve Döğer Bölgesi'nde bulunan Aslankaya, Kapıkaya I ve Kapıkaya II, Damirli Kalesi Tapınağı, Maltaş gibi dünyada eşi bulunmayan Frig Kaya Anıtları bunların en önemlileridir. Aslantaş ve Yılandaş ise en önemli Frig Kaya Mezarlarıdır.

Frigya Vadisi içerisinde Kapadokya'yı andıran peri bacaları da görebilirsiniz. Bölge Kapadokya'yı aratmayacak güzellik ve zenginliktedir. İhsaniye İlçesi'ne bağlı Kıyır Köyü'nün sırtını yasladığı dağın eteklerinde; Ayazini Beldesi'nin çevresinde, Göynüş Vadisi ve Demirli Köyü civarında; Bayramaliler Köyü civarında, Üçlerkayası Köyü ve çevresinde Afyonkarahisar İli'nin en büyük şapkalı veya şapkasız peri bacaları veya peri bacası vadileri bulunmaktadır.

Ayazini Köyü

Afyonkarahisar ili (Eskişehir ili, Seyitgazi ilçesi istikameti) Eskişehir karayolunun yaklaşık 27. kilometresinden içeri doğru 5 kilometre civarı gidildiğinde Ayazini köyüne ulaşılmaktadır. Ayazini köyünde ilk yerleşim izlerine güneybatı girişinde yer alan Höyücek Mevkii'nde rastlanmıştır. Buluntulardan burada en erken günümüzden 6.000 yıl önce yerleşildiği

tespit edilmiştir. Ayazini ve çevresi MÖ 750-696 yılları arasında, Anadolu'nun önemli krallıkları arasında Friglerin egemenliğinde ve Dağlık Frigya olarak isimlendirilen bölgede yer almaktadır. Daha sonraki dönemlerde uzun bir süre Roma egemenliği altında kalmıştır. Bundan sonraki süreçte ise Selçuklu ve Osmanlı Devletleri egemenliğine girmiştir. Bu kısa tarihinden de anlaşılacağı gibi birçok uygarlığın yapı ve kültürüne ait izler bölgede yer almaktadır.

1/5.000 ölçeğe yürütülen nazım plan çalışmaları, koruma statüsü açısından 3 farklı bölgeyi içermektedir. Bu bölgelerden ilki yoğun arkeolojik bulguların yoğunlaştığı ve planlama alanının büyük bölümünü kapsayan I. Derece Arkeolojik Sit Alanı'dır. Diğer bir bölge ise üzerinde bir kısmı terk edilmiş geleneksel yapılaşmaların yer aldığı ve yerleşik konut dokusu ile bütünleşen alan olup Kentsel Arkeolojik Sit statüsüne sahiptir. Diğer bir koruma bölgesi de planlama alanının kuzeydoğusunda konumlanan I. Derece Doğal Sit Alanı'dır. Planlama alanı sınırları içerisinde yer alan ancak herhangi bir koruma statüsüne sahip olmayan alan ise kentsel yerleşik alanı ve kısmen de tarım alanlarını içeren ve yerleşimin içinden geçen dereye kadar uzanan alandır.

Kaya Mekânları: Ayazini girişinde ve belde içinde yolun sol yanında bulunan tüf oluşumu kayalık alan, Frig Dönemi'nde yer yer oyularak yerleşim yerlerine dönüştürülmüştür. Arkeolojik belgeler bu dönemde kayalık alanın mezarlık ve kutsal alan olarak kullanıldığına işaret etmektedir. Bölgede bulunan kaya mekânları daha çok yaşam ve günlük kullanım alanları (depolama ve ahırlar), kaleler, kutsal yerler, sarnıçlar ve işleklerden oluşmaktadır.

Nekropolis (Mezarlık): Ayazini Nekropolis alanları günümüzde Ayazini Köyü'nün de yaslandığı kuzeydoğu-güneybatı aksında, yaklaşık 1.800 m uzunluğunda, volkanik bir oluşum olan tüf kayalık yamaç üzerinde bulunmaktadır. Nekropolisin genelinde ise antik dönemin farklı evrelerine ait kültürel izler aynı anda görülebilmektedir. Nekropolis hattı boyunca bazı mezarlar, kaya mekânları, şapel ve kiliselerle aynı bölgelerde iç içe yapılmıştır. Roma ve Bizans dönemlerine ait, aile ve tek kişilik kaya mezar odaları biçiminde olup, bazıları çift katlı olarak oyulmuşlardır.

Kilise ve Şapeller: Çok sayıda kaya kilisesi ve şapeline sahip olan bölge Bizans Dönemi'nde önemli bir merkez olduğu düşünülmektedir. Köyde farklı büyüklüklerde toplamda 25 adet kilise ve şapel bulunmaktadır. Bölgenin en önemli yapısı Meryem Ana Kilisesi tüm apsis dış cephesinin işlendiği bir yapı olarak, Anadolu'nun ünik kaya kiliselerinden bir tanesidir.

Avdalaz Kalesi: İhsaniye İlçesi, Ayazini Kasabası ile Yeşilyayla Mahallesi arasında bulunmaktadır. Tüf kayaya oyulmuş çok katlı ve odalı yerleşim birimidir. Kaya küllenin üst girişinde büyük bir sarnıç, alt kısmında ise mezar odaları bulunmaktadır. Kalenin savunma amaçlı kullanıldığı bilinmektedir.

Türk Dönemi Mimarisi:

Ayazini geleneksel köy dokusu ile de dikkat çekmektedir. 19. yüzyılın sonundan itibaren şekillenmeye başlayan köy dokusu, 20. yüzyılda son şeklini almıştır. Bölgenin taş yatakları açısından zengin olması, aynı zamanda köy halkının bir dönem en önemli gelir kaynaklarından biri olan taş işçiliği, geleneksel mimarinin ana malzemesini

de belirlemiştir. Köyün topografyasına göre sokakların belirlediği yapı stoğu yan yana dizilerek geleneksel dokuyu oluşturur. Köyün merkezinde yer alan Ayazini Cami, 1960 yıllarında yeniden elden geçirilerek kullanılmaya devam etmektedir.

Ayazini Köyü ve Emre Gölü Çevresinde Gerçekleştirilen Çalışmalar

Bir bölgenin kendine özgü çevresel, tarihi, sosyal, kültürel, fonksiyonel ve mekânsal değerlerinin, misafirlerde bıraktığı imaj oluşturma, deneyim yaşama ve hikâyenin aktarılması süreçleri bölgenin kimliğini oluşturur. Bu kapsamda da Ayazini bölgesi turizmden hak ettiği değeri almak için son 1 yıl içerisinde çok önemli çalışmalara ev sahipliği yapmaktadır. Ayazini ve Emre Gölü arasında kalan vadide Afyonkarahisar Valiliği koordinasyonunda yoğun bir çalışma gerçekleştirilmektedir. Frig Vadisi Ayazini Kırsal Turizm Köyü projesi ile 4.200 metrekare alanda 800 metrekaresi kapalı alan olarak hizmet verecek bir karşılama merkezi kurularak, merkezde ürün satış noktası, kafe, fırın, servis, mini tiyatro, otopark, tuvalet ile dinlenme ve seyir terasları yapımı hızla devam etmektedir. Ayazini’de yer alan tescilli tarihi yapıların bulunduğu iki sokakta da restorasyon ve sokak sağlıklaştırma çalışmaları başlatıldı. Restorasyon çalışmaları kapsamında Zafer Kalkınma Ajansı, 2020 yılında TAGDEP kapsamında sunulan “Frig Vadisi Ayazini Kırsal Turizm Destinasyonu” projesine 1,5 milyon TL destek vermektedir. Restore edilen evlerin butik otel, gastronomi merkezi, yöresel ürün satış noktaları ve butik müze ve benzeri alanlarda kullanılması için çalışmalar başlatıldı. Bu altyapı ve restorasyon çalışmaları ile eş zamanlı olarak tanıtım ve farkındalık çalışmaları da devam etmektedir. Bu kapsamda TV programları, sosyal medya fenomenlerinin ağırlanması, ulusal ve uluslararası seyahat acente ziyaretleri, gazeteciler ve spor etkinlikleri bulunmaktadır. Bunun yanında 10 gün süren eğitim programı ile turizmin cazibe merkezi, tarihi Frigya Vadisi’nin kalbi Ayazini Köyü’nde yaşayan vatandaşlar hem teorik hem de uygulamalı eğitimler alarak alan kılavuzluğu belgesine sahip olmuştur.

Emre Gölü, Döğler beldesine 6 km, İhsaniye ilçesine 19 km ve Afyonkarahisar merkeze ise 55 km’dir. Emre Gölü tarihi eserleri, yeşil doğası, zengin kuş çeşitliliği ile şehrin yoğunluğundan stresinden bunalanlar için yenilenmek ve dinlenmek doğa ile baş başa kalmak için en iyi tercihler arasında yer almaktadır.

Afyonkarahisar Valiliği koordinasyonunda bölgenin turizm potansiyelini arttırmak ve daha kaliteli bir hizmet vermek amacıyla Emre Gölü Çevre ve Frig Medeniyet Bahçesi projesi tamamlanmıştır. Proje kapsamında 55 bin m² bir alanda rekreasyon çalışmaları yapılmıştır.

Proje kapsamında; karşılama merkezi, kır lokantası, çocuk oyun alanları, yürüyüş alanları, yağış gözlem ve fotoğraf çekimi gözetleme kulesi, göl tekne gezintisi için iskele yapımı, konaklama için 10 adet bungalov yapımı, kırsal kamp alanı, gölün mevcut flora ve faunası ile ilgili bilgilendirme levhaları yapımı bulunmaktadır.

Tarih boyunca Frigya bölgesi atları ile adını hep duyurmuştur. Geleneksel sporlardan olan binicilik ve atlı okçuluk Döğler ve Emre Gölü civarında son dönemlerde gelişme göstermeye devam etmektedir. Bu kapsamda Frigya Binicilik ve Atlı Okçuluk Merkezi için yapım çalışmalarına başlanmıştır. 12 bin m² bir alanda yapılacak projede büyük ve küçük manejleri, atlar için ahırları, tribünleri yanında kafeteryası, otoparkı ve oturma alanları ile yerli ve yabancı turistlerin vazgeçilmez gezi rotaları arasında yer alması planlanmaktadır.

Ayazini Köyü’nde gerçekleştirilen çalışmalar:

1. Ayazini Turist Karşılama ve Sergi Salonu
2. Sokak Sağlıklaştırma Çalışmaları
3. Çevre Düzenleme, Köy İçi Parke, Temizlik Çalışmaları
 - 3.1. Köy İçi Metruk Bina Yıkım Çalışmaları
 - 3.2. Köy İçi Parke Yapımları
 - 3.3. Arkeolojik Sit Alanları Temizlik Çalışmaları
 - 3.4. Köy Okulu Bakım ve Onarım Çevre Düzenleme
4. Taşhan (Ayazhan) Restorasyon Çalışmaları
5. Turist Gezi Yolu ve Aydınlatma Çalışmaları

Emre Gölü ve çevresinde gerçekleştirilen çalışmalar:

1. Çevre ve Frig Medeniyet Bahçesi Yapımı
2. Emre Gölü Sıcak Hava Balon Uçuşları
3. Frigya Atçılık ve Binicilik Merkezi Yapımı
4. Frigya Cam Teras Yapımı
5. Frig Kayığı (Elektrikli) Dönüşümü
6. Parke/Menfes/BSK Yol
 - 6.1. Aslantaş Anıtı Parke Yol Yapımı
 - 6.2. Dere Geçişi Kutu Menfez Yapımı
 - 6.3. Döğler Kasabası Geçişi BSK Yapımı

İLÇE TANITIMI

Katakekaumene
(Yanık Ülke):
KULA

Hazırlayan | Mustafa Coşkun | Uzman | Manisa Yatırım Destek Ofisi

Manisa ilinin bir ilçesi olan Kula, Ege Bölgesi'nin İç Batı Anadolu Bölümü'nde ve İzmir - Ankara kara yolu üzerinde yer almaktadır. İlçenin kuzeyinde Demirci ve Selendi, güneyinde Alaşehir, doğusunda Eşme (Uşak), batısında Salihli ilçeleri bulunmaktadır. 2020 yılı sonu itibarıyla ilçe nüfusu 44.035'tir.

Coğrafi Konum

İlçe, 917 km² lik yüz ölçümü ile Manisa yüz ölçümünün %7'sini kapsamaktadır. İlçenin deniz seviyesinden yüksekliği 720 metredir. Kula ilçesi, Kara Divit (Divlit) yanardağının güneye doğru uzandığı vadi başında ve çanak şeklinde volkanik bir arazi üzerinde kurulmuştur. İlçenin yer aldığı toprak parçası, üçüncü jeolojik zaman sonucunda meydana gelen faylarla beliren volkanik dağlarla örtülmüştür. Bu volkanik tepeler Kula platosu üzerinde yaklaşık 50 – 60 kadar püskürme merkezleriyle değişik bir görüntü vermektedir. Kula'nın güneyinde Aldede Tepe (951 m), Bakacak Tepe (909 m), Gargar Tepe (769 m); güneydoğusunda Umur Baba Dağı (1.554 m); doğusunda Hacı Hasan Tepe (730 m); kuzeyinde Divlit Tepe (862 m), Sivri Tepe (731 m); eski Selendi yolu üzerinde Boztepe (791 m), Ada Tepe (616 m); Demirci – Kula sınırı arasında Yağcı Dağı (1.511 m); yine Kula sınırları içerisinde Sarıkız Tepesi, Üşümüş Tepesi ve Soğanlı Sivrisi adlarında yükseltiler vardır.

Akdeniz iklimi ile karasal iklim görülen ilçede yağışlı ve ılıman dönemlerle

birlikte soğuk ve kurak dönemler de yaşanmaktadır. Kar, kuru soğuk, don kış mevsimi çıkıncaya kadar devam eder. İlçenin ortalama sıcaklığı 14°C civarındadır. İklimle bağlı olarak bitki örtüsü de şekillenmiştir. İlçede, ova bitkileri, makiler, kuraklığa dayanıklı ve sürekli yeşil kalabilen Akdeniz bitkileri ve ormanlar göze çarpmaktadır. Zeytin, kocayemiş, ladin, defne, kuşkonmaz ilçedeki maki bitki türleridir. Ormanlar genelde 1.000 m üzerindeki yüksekliklerde görünür. Palamut, meşe, kızılçam ve karaçam yaygındır. İlçede yaklaşık 35 hektar orman alanı mevcuttur. Gediz Nehri, ilçenin 12 km kuzeyinden geçmektedir. Gediz Nehri'ne karışan Geren Çayı kuzeyde, Söğüt Çayı güneyde yer almaktadır.

Tarih

Kula civarındaki volkanik bölge antik devirde Katakekaumene adı ile çağırılmaktaydı. Yanık Ülke ya da Yanmış Arazi anlamına gelen bu ifadenin milattan önceki yıllarda kullanıldığı antik yazarların eserlerinde görülmektedir. Amasyalı Strabon (MÖ 54 – MS 24) ilçe hakkında şöyle not düşmüştür: "Kalite bakımından rakiplerinden hiç de geri kalmayan Katakakekaumene şarabının üretildiği bağlar dışında, her taraf çoraktır. Ovanın yüzü küllerle kaplanmıştır. Dağlık ve kayalık olan arazinin simsiyah oluşu buradaki yangınlara bağlanmıştır. Ama şimdi bazıları bunun yeraltında meydana gelen patlamalar sonucu ortaya çıkan ateşle açıklar. Ama bütün bölgenin bu tür nedenlerle bir defada bu hale geldiğini düşünmek doğru değildir. Bunun asıl nedeni yeraltından gelen ateştir ve

bu ateşin çıktığı kaynak şimdilerde yok olmuştur. Burada üç tane 'körük' dedikleri çukur bulunmaktadır. Bunların her birinin yanı başında birer tepe yükselir. Haklı olarak, bunların yeraltından püsküren sıcak cisimden oluştuğu düşünülmektedir."

Katakakeumene'deki Maionia ve Kollyda isimli iki kentin, Sardes'den başlayarak Pers (İran) Devleti'nin Suşa şehrine giden dünyanın ilk ticaret yolu (kral yolu) üzerinde kurulmuş oldukları görülmektedir. Kula'nın 7 ve 11. yüzyılları arasında Bizans'ın askeri ve idari bölgelerinden biri olduğu sanılmaktadır. Bizanslı tarihçilere göre, Kula Türkler ve Doğu Roma İmparatorluğu arasında sık sık el değiştiren bir mevki olmuştur. Kula kelimesinin Türkler tarafından kullanıldığı ve Bizanslı tarihçilerce benimsendiği düşünülmektedir.

Kula'nın Türk dönemi tarihi Germiyanogulları Beyliği ile başlamaktadır. Germiyanogulları tarafından Bizanslılardan alınan Kula, Osmanogulları Beyliği'ne çeyiz olarak bir kısım Beylik toprağının verilmesi üzerine Germiyanogulları Beyliği'nin başkenti olmuştur. Germiyan Beyi Süleyman Şah 1388 yılında vefat ettiğinde Kula'da yaptırmış olduğu Gürhane medresesine defnedilmiştir. Yıldırım Beyazıt döneminde Osmanlı Devletinin hâkimiyetine geçen Kula, 1402 Ankara Savaşı'ndan sonra Timur tarafından tekrar Germiyanogulları Beyliğine verilmiştir. Germiyan Beyi II. Yakup Bey'in vasiyeti üzerine daha sonra tekrar Osmanlı Devletine dâhil olmuştur. Osmanlı döneminde, önce Kütahya Sancağına bağlı bir kaza olarak yönetilen Kula 1852 yılından itibaren Saruhan Sancağına bağlanmıştır.

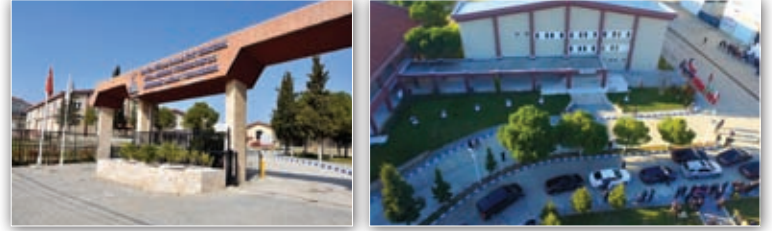
Birinci Dünya Savaşında Osmanlı İmparatorluğunun yenilmesi üzerine imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması (30 Ekim 1918) sonrası Anadolu toprakları Yunanlılar tarafından işgal edilmeye başlamıştır. Kula ilçesi de 28 Haziran 1920'de Yunan kuvvetlerince işgal edilmiştir. 30 Ağustos 1922 tarihinde Başkumandanlık Meydan Muharebesi'nin kazanılması ile birlikte Yunan kuvvetleri dağılmaya başlamıştır. Türk kuvvetleri 4 Eylül 1922 günü Kula'ya girerek ilçeyi düşman işgalinden kurtarmıştır.

Ulaşım

İzmir - Ankara karayolu üzerinde bulunan Kula ilçesi Manisa merkezine 120 km, Uşak'a 75 km ve İzmir'e 140 km uzaklıktadır. Ulaşım olanakları gelişmiş olan ilçede kara ve demir yollarının yanı sıra Uşak Havaalanı ile İzmir Alsancak Limanı ve Adnan Menderes Havalimanından da yararlanılmaktadır.

Eğitim

İlçede, bilişim teknolojileri, elektrik-elektronik teknolojisi, giyim üretim teknolojisi, konaklama ve seyahat hizmetleri, moda tasarım teknolojileri, muhasebe ve finansman, tesisat teknolojisi ve iklimlendirme ile yiyecek içecek hizmetleri gibi bölümlerin yer aldığı 4 meslek lisesi ile halkla ilişkiler ve tanıtım, işletme yönetimi, maliye ve mimari restorasyon bölümlerinin bulunduğu Kula Meslek Yüksekokulu mevcuttur.

Kula Organize Sanayi Bölgesi

1997 yılında Kula Deri İhtisas Organize Sanayi Bölgesi olarak kurulmuş olup 2019 yılında Kula Deri İhtisas ve Karma OSB'ye dönüşmüştür. Yaklaşık 3 milyon m² imar alanına sahip OSB'nin bir kısmı deri sanayicilerine ayrılmıştır. Kula OSB, İzmir - Ankara yolu üzerinde yatırımcılar için bir cazibe merkezi olma noktasındadır.

Tarım

Kula ilçesi, 300 hektarı aşan bitkisel üretim alanına sahip olup yıllık üretim kapasitesi 200 bin ton civarındadır. İlçede yaklaşık 5 bin kayıtlı çiftçi bulunmaktadır. En çok üretilen tarımsal ürünler; mısır, fiğ, arpa, buğday ve karpuzdur.

Turizm Değerleri

İlçenin turizm değerleri olarak tarihi Kula evleri, Kula - Salihli Jeoparkı, peribacaları, Çakırca Sütun Bazaltları, Yunus Emre ve Tabduk Emre türbeleri, Carullah Bin Süleyman Camii ve Meryem Ana Kilisesi öne çıkmaktadır.

Tarihi Kula Evleri: Gerek plan ve kuruluş gerekse ahşap, alçı ve kalem işi gibi zengin işlemleriyle 18. yüzyıl Osmanlı sanatının başarılı örnekleridir. Evler genellikle iki katlı olup yapı malzemesi olarak ahşap kullanılmıştır. Üst katlar sokağa doğru çıkıntılıdır. Kiremitle örtülü çatılar bir saçak ile biter. Pencereler tahta kepenklidir. İç kısımda avlu ya da bahçe bulunur. Alt katlar genellikle penceresiz ya da az pencerelidir. Zemin katta ahır,

kiler, mutfak gibi mekânlar yer alır. Fırın ve tuvalet çoğunlukla avlunun bir köşesindedir. Evlerde baş ve köşk odaları vardır. Başoda genellikle misafirler için ayrılmıştır. Bu odalarda ahşap işlemeli davlumbazlar bulunmaktadır. Tavanlar işlemelidir. Kapılar çok parçalı ve işlemelidir. Avluya açılan dış kapı çift kanatlı ve ahşaptır. Kula'da evler iç içe gelecek şekilde sıkı bir doku görünümündedir. Hatta evlerin çatıları sokakları örtmüştür. Kula ilçe merkezinde bulunan 800'ün üzerindeki ev ve konak bir açık hava müzesi teşkil etmekte ve ilçeye "anıt kent" özelliği kazandırmaktadır.

Kula- Salihli UNESCO Global Jeoparkı: Ege Bölgesinde, Gediz Grabeninin orta kesimi ile İç Batı Anadolu platolarının batısında yer alan jeopark, toplam 2.320 km² lik büyüklüğüyle Manisa ilinin Kula ve Salihli ilçelerinin idari sınırlarının bütününe kapsamaktadır. Jeopark ve çevresi jeolojik ve tektonik açıdan oldukça karmaşık, jeomorfolojik açıdan oldukça zengin yapı gösterir ve yer kürenin 200 milyon yıldan uzun geçmişinin delillerini barındırır. Kula - Salihli Jeoparkı Türkiye'nin UNESCO etiketli ilk ve tek jeoparkıdır.

Kula Peri Bacaları: Kula Peribacaları yağmur damlası erozyonu, yüzey erozyonu ve yumuşak tabaka içerisinde gelişen borulanmanın ortak etkisine bağlı olarak oluşmuştur. Peribacalarının takke kesimleri kumtaşı veya bazalt bloklarından oluşmaktadır. Yağmur damlaları yüzey üzerine

doğrudan etki ederek kabuk oluşumuna neden olurlar ve yüzeysel akış ortaya çıkar. Bu akış da çatlaklar boyunca akarak derin dar erozyon yarınları oluşturur. Söz konusu erozyon sonucunda boşluklar ve pencereler oluşur. Bu boşlukların çökmesi ise peribacası oluşumuna katkıda bulunur. Peribacalarına Türkiye'de genellikle tortul kayalar ile volkanik formasyonlar içerisinde rastlanır. Türkiye'de en bilinen örnekleri Kapadokya ve Kula'da yer almaktadır.

Çakırca Bazalt Sütunları: Sütunlar, Sarnıç Platosunun en kuzey ucunda bulunan Toytepe Volkanının yaklaşık olarak 1,2 milyon yıl önce faaliyete geçmesiyle çevreye yayılan lavlar sonucunda oluşmuştur. Volkan bacasından ilk defa yüzeye çıkan lavlar başlangıçta aşırı sıcak iken yaklaşık bir asır süresince yavaş yavaş soğuyarak katılaşmışlardır. Soğuma süreci, lav akıntılarında daralma ve büzölmelere sebep olmuştur. Bu durum, lav akıntıları üzerinde altıgen tipte çatlak sistemlerini geliştirmiş; zamanla bu çatlakların derinlere doğru uzanması şeklinde devam etmiştir. Sonuçta birbirine kenetlenmiş altıgen biçiminde bazalt sütunları oluşmuştur.

Yunus Emre ve Tabduk Emre Türbeleri: Kula'nın Emre Mahallesi'nde hicri 954 yılına tarihlenen bir çeşme, iki hamam kalıntısı ve medrese temeli günümüze kadar ulaşabilmiştir. Yapı içerisinde Tapduk Emre Türbesi

mimari unsurlar bakımından Manisa'nın Şehzadeler ilçesindeki Saruhan Bey Türbesi ile benzerlikler göstermektedir. Türbe içinde ortadaki Tapduk Emre'ye, diğerleri ise aile fertlerine ait olduğu söylenen on mezar bulunmaktadır. Türbe kapısının hemen önünde,

taşında balta tasviri bulunan mezarın ise Yunus Emre'ye ait olduğuna inanılmakta ve her yıl binlerce kişi tarafından ziyaret edilmektedir.

Carullah Bin Süleyman Camii: Emre Mahallesinde bulunan ve Carullah Bin Süleyman tarafından hicri 954 yılında yaptırılan caminin güneyinde bir çeşme, güneydoğusunda 16. yüzyıla ait bir hamam kalıntısı mevcuttur. Cami içindeki kitabeden 1808 – 1809 yılları arasında Şehzade Abdurrahman Efendi'nin camideki resimleri yaptığı anlaşılmaktadır.

Klasik Osmanlı süslemesi yerine camideki resimlerde manzara tasvirleri ve üç ile altı kat arasında değişen apartmanlar resmedilmiştir. En yaygın süsleme ise her biri birbirinden farklı natürmortlardır. Natürmortlarda karanfil, lale, gül gibi çiçekler ile nar, armut, üzüm, çam fıstığı kozası, kiraz gibi meyveler sık olarak kullanılmıştır.

Meryem Ana Kilisesi: Kilisenin 1831 yılında inşa edildiği düşünülmektedir. Kilise, doğu – batı doğrultusunda dikdörtgen planlıdır. Dıştan boyu 25 m, eni 9 m ve yüksekliği 7 m'dir. Tek apsidlidir ve dışa çıkıntı yapan apsis içten ve dıştan yarım yuvarlaktır. Üzeri beşik çatı, iki yana eğimli kırma çatı ve tonoz ile örtülüdür. Tonozun malzemesi ahşap konstrüksiyon üzerine alçı kaplamadır. Yapıda sade ve basit olan cepheler, giriş ve pencere açıklıkları ile düzenlenmiştir. Yapının ahşap pencere ve kapı doğramaları günümüze ulaşmamıştır ancak alçı malzeme ile duvar üzerine yapılmış mumluklar ve plastrlar görülebilmektedir.

Konaklama

Kula ilçesinde 323 oda ve 732 yatak kapasiteli toplam 10 turistik tesis bulunmaktadır. Termal tesis olan Emir Kaplıcaları 36 oda ve 72 yatak sayısı ile sağlık turizmde hizmet sunmaktadır.

Etkinlikler

İlçede Mayıs ayının ilk haftasında Yunus Emre'yi anma etkinlikleri düzenlenmektedir. Ayrıca, Tabduk Emre ve Yunus Emre türbelerinin etrafında ramazan ayının kadir gecesinde toplu iftar hayrı yapılmaktadır. Öte yandan, 1-4 Eylül tarihlerinde Kula'nın Düşman İşgalinden Kurtuluş Günü Şenlikleri düzenlenmektedir. Yine Eylül ayının ilk haftasında Geleneksel Kula Yağlı Pehlivan Güreşleri gerçekleştirilmektedir.

Son olarak haziran ayı içerisinde ilçenin turistik öğelerinin ön plana çıkarıldığı, tanıtıldığı Uluslararası Kula Beşibiryerde Turizm Festivali tertip edilmektedir.

Kula İlçesinden Proje Teklif Çağrısı (PTÇ) Kapsamında Desteklenen Projeler

Yılı	Program Kısaltması	Başvuru Sahibi	Proje Adı	Proje Tamamlanma Durumu	Ajans Destek Miktarı (TL)	Toplam Bütçe (TL)
2012	SKMDP	Kula Ortopedik Spastik Özürlü Çocukları Koruma ve Yardım Derneği	Engelsiz Kula	Tamamlandı	130.556,05	175.535,00
2014	TEÇDP	Kula Belediye Başkanlığı	Kula Jeoparkını Keşfet	Tamamlandı	445.590,84	894.681,87
2015	SOBEP	Kula Belediye Başkanlığı	Kula Engelsiz Yaşam Parkı Ve Sosyal Hizmet Binası Projesi	Tamamlandı	566.806,81	882.771,73
2019	YENEP	Kula İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Kula Kendin Yap Atölyesi	Devam Ediyor	412.838,51	458.709,51
2020	TAGDEP	Jeopark Belediyeler Birliği	Kula-Salihli Jeopark Ziyaretçi Merkezi	Devam Ediyor	1.468.536,11	2.659.800,00

Makale

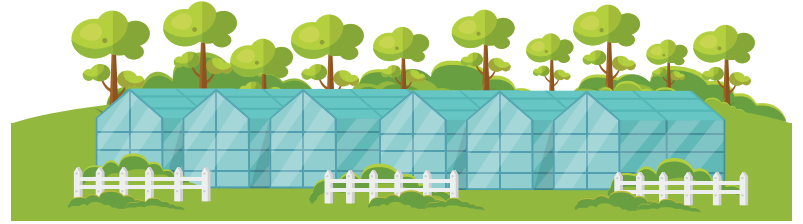

TR33 Bölgesi Seracılık Uygulamaları

Hazırlayan | Cansu Uyar | Koordinatör V. | Manisa Yatırım Destek Ofisi

Ekolojik faktörlerin kontrol edilebilmesi sayesinde sebze, meyve ya da çiçek gibi kültür bitkilerinin, açıkta yetiştirme imkânının olmadığı dönemlerde de yetiştirilmesine imkân sağlayan seracılık iklim koşulları nedeniyle açıkta bitki yetiştirilmediği durumlarda da bitkisel üretim yapılmasına olanak sağlamaktadır. İklim koşullarından bağımsız şekilde sürdürülebilir üretimi mümkün kılan seracılık, sadece üretimi dönemselikten kurtarma işlevi taşımamakta bunun yanında daha yüksek verim, kalite, erkenci ürün elde edilmesi, daha karlı ve sürekli istihdam sağlayan bir üretim yöntemi olma özelliğini de barındırmaktadır. Bu nedenle her geçen gün modernleşen ve teknoloji ile bütünleşen seracılık tüm dünyada artan hızla gelişmekte böylece tarımsal üretimde birim alandan elde edilen verim her geçen gün artmaktadır.

Dünya nüfusundaki hızlı artış ve gıda maddelerinin mevsimi dışında da tüketilmesinin gün geçtikçe alışkanlık haline gelmesi nedenleriyle gıda talebine olan artışın karşılanabilmesini teminen seracılık uygulamaları yaygınlaşmış, ekonomiye olan etkisi de aynı paralellikte artmıştır. Teknolojinin ve araştırma altyapısının iyileşmesi sayesinde gelişme gösteren modern seracılık uygulamaları, sebze, meyve ve süs bitkilerindeki kaliteyi her geçen gün arttırmaktadır. Araştırma çalışmaları sayesinde; seracılık teknolojilerindeki gelişmeler birim alandan alınan ürün miktarında önemli artış sağlamıştır. Topraksız tarımı içeren su kültürü ayrıca ortam kültürü, ekolojik tarım, bilgisayar ve robot kontrollü sistemler, serada tozlaşmayı sağlayacak meyve tutumunu arttırmak amacıyla bambus arılarının kullanılması gibi seralarda uygulanan teknolojilerin geliştirilmesiyle de, sebze, meyve ve süs bitkilerinin üretimindeki kalite riski en alt seviyelere indirilmektedir.

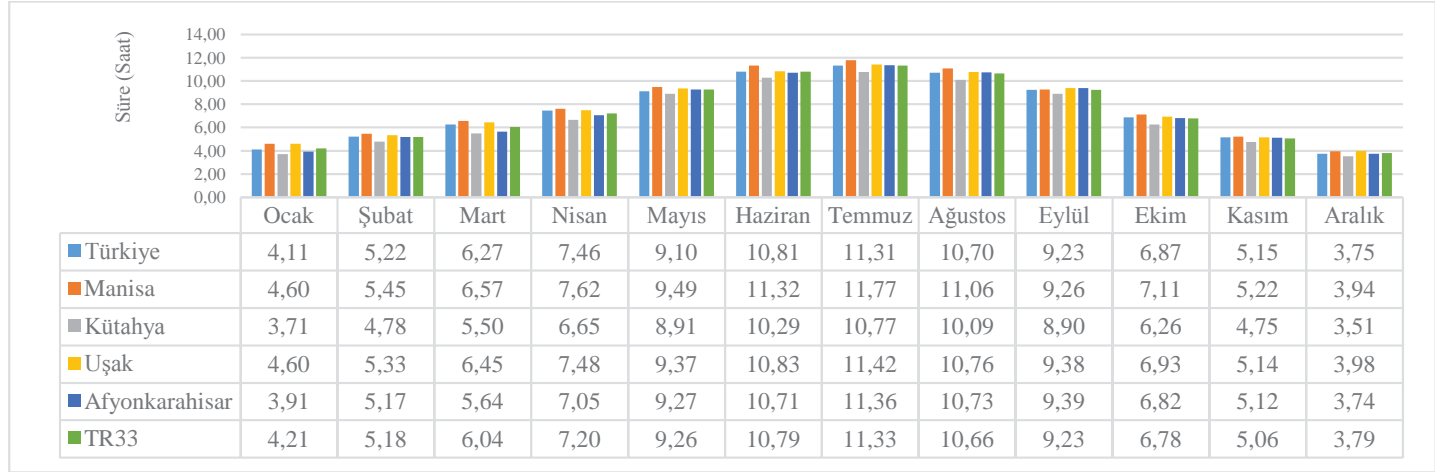
Afyonkarahisar, Kütahya, Manisa ve Uşak illerinden müteşekkil TR33 Bölgesi'nde seracılık her geçen gün daha modern şekilde ve daha geniş alanlarda yapılmaktadır. Zafer Kalkınma Ajansı TR33 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı'nda "Örtü altı tarımın yaygın olduğu Akhisar, Simav, Banaz ve Sandıklı alt bölgelerinde organize seracılık bölgelerinin kurulması" ve "Jeotermal kaynaklardan seracılık alanında da faydalanılmasına yönelik altyapı yatırımlarının yapılması" seracılık ile ilgili müdahale noktaları olarak belirtilmiştir.

Seracılık sektörünün gelişmesinde en önemli etken ısıtma ve soğutma maliyetlerinin en düşük seviyelerde tutulabilmesidir. TR33 Bölgesi illerinin kış aylarındaki ortama güneşlenme süresinin Türkiye ortalaması seviyesinde olduğu görülmektedir. Bu durum bölgeyi iklim koşulları açısından öne çıkarmamaktadır ancak Bölge illerinin jeotermal potansiyeli kış aylarında ısıtma maliyetlerini düşürmekte bu durum da Bölgeyi seracılık alanında ön plana çıkmasına imkân yaratmaktadır. Nitekim Ülkemizin her tarafında yayılmış 1.000 adet civarında doğal çıkış şeklinde değişik sıcaklıklarda birçok jeotermal kaynağın %78'i TR33 Bölgesi'nin de yer aldığı Batı Anadolu'dadır.

ÖRTÜALTI YETİŞTİRİCİLİĞİN AVANTAJLARI

- Seracılık açık tarla yetiştiriciliğine göre 2-5 kat daha fazla ürün ve 5-10 kat daha fazla gelir getirmektedir.
- Örtüaltı tarımı, birim alandan daha yüksek verim ve kalitenin yanında erkencilik sayesinde yüksek kâr marjına sahiptir.
- Seracılık yeni yarattığı istihdam alanı ile doğrudan, tohum, ilaç, gübre, ulaştırma ve pazarlama sektörünün gelişmesine sağladığı katkı ile dolaylı olarak istihdamı desteklemektedir.
- Ürünlerin yaz ve kış aylarındaki fiyat uçurumlarını önlemekte ve satın alınabilir fiyatlarla bu ürünlere kış aylarında da ulaşılabilir kılmaktadır.
- Sebze ve çiçek gibi sera ürünleri daha kararlı ve cazip fiyatlarla yurt içi ve dışında kolaylıkla pazarlanabilmektedir.

Tablo 1: Düzey 2 Bölgelerin Seracılık Durumu

2023 yılı Türkiye vizyonunda tarım sektörü için hedeflenen ihracat tutarı 50 milyar ABD doları iken üretimde sürekliliği sağlayacak olan örtü altı yetiştiriciliğinin bu hedefe katkı sunmak üzere daha geniş alanlara yayılması ve kullanılacak teknolojiler ile seracılık sektöründe hem yatırımın hem de verimin artırılması elzemdir. Düzey 2 bölgesel değeri üzerinden Türkiye'de örtü altında yapılan üretim miktarları irdelendiğinde iklim avantajları sayesinde TR61 Bölgesi'nin 1., TR62 Bölgesi'nin 2. TR32 Bölgesi'nin ise 3. sırada yer aldığı görülmektedir. Kuzey Ege illerinden oluşan Bölgemiz ise 99.536 ton üretim ve 5.002 dönüm üretim alanı ile 7. sırada yer almaktadır. TR33 Bölgesi'nin toplam örtü altı üretiminden aldığı pay %1,23 iken toplam örtü altı üretim alanı ise %0,65'tir (TÜİK, 2018). Düzey 2 bölgelerinin örtü altı üretimleri Türkiye'de seracılığın doğrudan iklimsel avantajlar ile ilişkilendirildiği, ısıtma için jeotermal kaynakların mevcudiyeti ile yeterince paralellik göstermediği görülmektedir. Bu da Türkiye'de ağırlıklı olarak geleneksel yöntemler ile örtü altı üretim yapıldığının bir göstergesi olarak yorumlanmaktadır.

Düzey 2 Bölgeleri	Üretim Miktarı (Ton) ¹	Üretim Alanı (dekar)
TR61: Antalya, Isparta, Burdur	3.953.918	297.180
TR62: Adana, Mersin	2.561.813	347.284
TR32: Aydın, Denizli, Muğla	756.198	55.495
TR31: İzmir	165.923	15.726
TR83: Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	160.789	9.513
TR41: Bursa, Eskişehir, Bilecik	118.861	9.494
TR33: Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak	99.536	5.002
TR63: Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	61.025	11.569
TR42: Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	41.211	6.775
TR81: Zonguldak, Karabük, Bartın	28.893	3.356
TRC2: Şanlıurfa, Diyarbakır	20.983	1.455
TRB1: Malatya, Elâzığ, Bingöl, Tunceli	16.846	1.168
TR22: Balıkesir, Çanakkale	13.454	1.228
TR71: Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	10.311	536
TR21: Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	8.959	495
TRC3: Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	8.700	583
TR90: Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	6.671	850
TR82: Kastamonu, Çankırı, Sinop	6.580	850
TR52: Konya, Karaman	5.658	319
TR51: Ankara	5.173	576
TR10: İstanbul	4.820	1.600
TRA1: Erzurum, Erzincan, Bayburt	4.206	333
TRA2: Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	3.010	90
TR72: Kayseri, Sivas, Yozgat	2.595	245
TRC1: Gaziantep, Adıyaman, Kilis	2.465	206
TRB2: Van, Muş, Bitlis, Hakkâri	2.428	163
Toplam	8.071.026	772.091

Kaynak: TÜİK (2018)

¹ Üretilen sebze ve meyvelerin türü farklılık gösterdiğinden üretim miktarı ile üretim alanı arasında verimlilik yorumu yapılmaktan kaçınılmıştır.

TÜİK 2018 yılı verilerine göre Türkiye’de toplam örtü altı üretim alanı 772.091 dekar iken Afyonkarahisar, Kütahya, Manisa ve Uşak illerinden müteşkil TR33 Bölgesi illerinde toplam seracılık alanı 5.002 dekadır.

Düzyer 2 TR33 Bölgesi’ndeki örtü altı üretim alanının %52,56’sı Manisa’da, %22,79’u Afyonkarahisar’da %12,48’i Uşak ve %12,18’i Kütahya’dadır.

Tablo 2: Niteliklerine Göre Örtü Altı Tarım Alanları (dekar)

İl	Toplam	Cam Sera	Plastik Sera	Yüksek Tünel	Alçak Tünel
Manisa	2.629	-	1.105	865	659
Afyonkarahisar	1.140	95	1.014	31	-
Kütahya	609	5	466	130	8
Uşak	624	68	-	556	-
TR33 Bölgesi	5.002	168	2.585	1.582	667

Kaynak: TÜİK (2018)

TR33 Bölgesi’nin seracılık alanları niteliklerine göre irdelendiğinde toplam 5.002 dekar örtü altı üretim alanının 2.585 dekarı plastik sera, 1.582 dekarı yüksek tünel, 667 dekarı alçak tünel ve yalnızca 168 dekarı ise cam seradır. TR33 Bölgesi’nde toplam sera alanının %52’sinin plastik seralardan oluşması TR33 Bölgesi’ndeki illerde yapılan seracılığı ağırlıklı olarak tüm yıl boyunca çeşitli kültür bitkileriyle bunların tohum, fide ve fidanlarını üretmek, bitkileri korumak, sergilemek amacıyla kullanıldığını göstermektedir. Bölgede en yoğun olarak kullanılan ikinci sera türü genellikle ısıtma ya da havalandırma sisteminin kullanılmadığı yüksek tünel seralardır. Söz konusu seralar mekanizasyonun kısıtlı şekilde kullanıldığı bir yöntem olup daha çok iklimsel avantajı bulunan Manisa ve Uşak illerinde yaygınlaşmış bir

yöntemdir ve üretim koşulları üzerinde üreticinin kontrolü kısıtlıdır.

TR33 Bölgesi Örtü Altı Meyve Üretimi

TR33 Bölgesi illerinde toplam 162 dekar alanda 601 ton meyve üretilmektedir. TR33 Bölgesi illerinde örtü altında üretilen tek meyve çilektir. Söz konusu çilek üretiminin %55’i Manisa’da, %28’i Uşak’ta ve geriye kalan %17’si Kütahya illerinde gerçekleştirilmektedir. Afyonkarahisar ilindeki seralarda ise meyve üretimi gerçekleştirilmemektedir. Türkiye’nin toplam meyve üretiminde TR33 Bölgesi’nin payı %0,1 ile sınırlı kalmakla birlikte Ülkemizdeki toplam çilek üretiminden alınan pay %0,1 seviyesindedir.

Tablo 3:

Ürün	Türkiye		TR33 Bölgesi	
	Alan (Dekar)	Üretim Miktarı (Ton)	Alan (Dekar)	Üretim Miktarı (Ton)
Çilek	50.682	180.378	162	601
Toplam	105.341	535.515	162	601

Kaynak: TÜİK (2018)

TR33 Bölgesi’nde çilek üretiminin %88’i yüksek tünel seralarda gerçekleştirildiği görülmekte olup bu durum seracılığın erkenci hasat amaçlı gerçekleştirildiği yorumuna ulaştırmaktadır. TR33 Bölgesi’nin örtü altı meyve üretiminin tek ürünle sınırlı kalması, Türkiye’de örtü altında en çok üretilen meyve olan muzun Bölgemizde yetiştirilmemesi örtü altında meyve üretiminin TR33 Bölgesi’nde yaygınlaşmadığını, mevcut seralarda ürün çeşitlendirmesinin gidilmediğini göstermektedir.

TR33 Bölgesi Örtü Altı Sebze Üretimi

Düzyer 2 TR33 Bölgesi’nde toplam 6.097 dekar alanda 98.935 ton sebze üretilmektedir. Söz konusu sebze üretiminin iller arasındaki dağılımı incelendiğinde Manisa’nın toplam 49.246 ton üretimi ile %50 paya sahip olduğu, toplam 31.612 ton üretim ile Afyonkarahisar’ın %32, 9.232 ton üretim ile Uşak’ın %9 ve toplam 8.845 ton üretim ile Kütahya’nın %9 paya

sahip olduğu görülmektedir. TR33 Bölgesi illerinin Türkiye’deki toplam sebze üretimine katkısı ise yalnızca %1,3’tür. TR33 Bölgesi örtü altı üretim hacmi açısından bölgeler arasındaki sıralamada 7. sırada yer alsa da toplam sebze üretimine katkısının %1,3 seviyesinde kalmasının temel nedeni seracılık faaliyetlerinin güney illerinde yoğunlaşmış olmasıdır.²

2018 yılı TÜİK istatistiklerine göre TR33 Bölgesi illerindeki seralarda en çok üretimi yapılan ürünün tüm Türkiye’de olduğu gibi domates olduğu görülmektedir. Domatesi, hıyar, karpuz ve marul üretimi izlemektedir. Söz konusu ürün dağılımı Türkiye’deki toplam üretimden farklılık göstermektedir. Örneğin sakız kabak Türkiye’de en çok üretilen 6. ürün iken TR33 Bölgesi’nde anılan ürünün üretimi bulunmamaktadır. Türkiye’deki toplam üretim miktarı 6 ton ile sınırlı olan brokolinin %83,33’ünün TR33 Bölgesi’nde gerçekleştirildiği (Uşak) dikkat çekmektedir. Yanı sıra Türkiye’de örtü altında yetiştirilen taze sarımsağın üçte biri TR33 Bölgesi’nde (Uşak) üretilmektedir.

²TR33 Bölgesi’nde yetiştirilen sebzelerin ekonomik katkısı belirlenemediğinden üretimin tonaj üzerinden payı kıyaslanarak yorum yapmanın faydalı olmayacağı değerlendirilmiş olup aynı sebze türü için Türkiye’deki toplam üretim ile kıyas yöntemi tercih edilmiştir.

TR33 Bölgesi Örtü Altı Süs Bitkisi Üretimi

TÜİK 2018 yılı istatistiklerine göre TR33 Bölgesi'nde toplam 67.383 m² serada süs bitkisi yetiştirilmektedir. TR33 Bölgesi'nde yetiştirilen toplam 10.034.295 adet dış mekan süs bitkisi üretimi Bölge illerinden yalnızca Manisa'da gerçekleştirilmektedir. Kesme lilyum yetiştiriciliği ise Bölgede yalnızca Afyonkarahisar iline bağlı Dazkırı ilçesinde bulunan 1.148 m² örtü altı üretim alanında gerçekleştirilmektedir. Hem yetiştirilen üretim alanı (%0,4) itibarıyla hem de yetiştirilen süs bitkisi adedi (%0,8) itibarıyla TR33 Bölgesi'nde örtü altında süs bitkisi yetiştiriciliğinin düşük seviyelerde kaldığı görülmektedir. Bu durum TR33 Bölgesi'nde süs bitkisi yetiştiriciliğinin yeterli seviyede yapılmadığını göstermektedir.

Tüm bu hususlar çerçevesinde değerlendirildiğinde; Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütüne (FAO) göre, 2050 yılında dünya nüfusunun üç kat artacağı, aynı zamanda şehirleşmenin de artacağı (kentli nüfus oranını yüzde 80 olacağı) öngörülmektedir. Bu durum gıda maddelerine olan talebi her geçen gün arttıracak bu da gıda ürünlerin yüksek maliyetler ile elde edilmesi ya da gıda arzının yetersiz kalmasına sebep olacaktır. Bu konjunktürde tarımsal üretimde sürekliliği sağlayan seraların önemi her geçen gün artmaktadır. İlman iklim kuşağının etkisinde yer alan Afyonkarahisar, Kütahya, Manisa ve Uşak illerinden müteşekkil TR33 Bölgesi, ülkemizde seracılık için uygundur. Bölgemiz illeri coğrafi özellikleri ve iklimsel avantajlarının yanı sıra yer altı kaynaklarının zenginliği ile de yüksek katma değerli üretime olanak sağlayan modern seracılık için yüksek potansiyel taşımaktadır. Seracılık alındaki ekonomik büyüklüğü sağlamak, karlılığı ve verimliliği arttırmak için teknolojik seraların geliştirilmesi önem arz etmektedir.

Bu doğrultuda, bölgemizde örtü altı tarımın geliştirilmesi için;

- Seralarda üretilecek ürün çeşitleri hedef pazar ve tüketiciye yönelik olarak tespit edilmeli, uygun yatırım alanları belirlenmeli, bölge lojistik altyapı ve imkânları değerlendirilerek sera yatırımları yönlendirilmelidir.
- TR33 Bölgesi jeotermal potansiyeli çok yüksek olan illerden oluşmaktadır. Söz konusu doğal kaynağın enerji üretiminin yanı sıra seraların ısıtılmasında da kullanılmasına yönelik farkındalığın artırılması sağlanmalı ve özellikle jeotermal kaynak barındıran ilçelerin modern sera yatırımcılarına tanıtılması sağlanmalıdır.
- Jeotermal enerjiye dayalı seracılık imkânları yanında bölgemizde bulunan termik santralde ortaya çıkan sıcak suyun seracılıkta kullanılmasına yönelik fizibilite çalışmaları teşvik edilmeli alternatif diğer ısı kaynaklarının da seracılık faaliyetlerinde kullanılması sağlanmalıdır.
- Örtü altı yetiştiriciliğinde en büyük maliyet kalemi ısıtma olduğundan güneş enerjisinden daha fazla faydalanılmasına olanak sağlayan yöntemler araştırılmalı, sera içi nem oranını kontrol edecek doğal havalandırma teknikleri geliştirilmelidir.

- Üretim alanı genişledikçe karlılığın artması prensibi doğrultusunda; büyük ölçekli ve modern üretim tekniklerinin kullanıldığı seracılık faaliyetleri özendirilmeli, bu üreticiler Tarım ve Orman Bakanlığı ve TKDK gibi kurumlar tarafından sübvansane edilmelidir.
- Seralar her ne kadar birincil tarıma hizmet etse de tarım fabrikaları olarak nitelendirilmeli ve birincil tarıma destek vermeyen ve devlet desteği dağıtan diğer kurumlar tarafından da desteklenebilmelidir.
- Topraksız tarım yapılmasına olanak sağlayan modern seraların geleneksel tarıma uygun olmayan alanlarda kurulmasına özen gösterilmelidir.
- TR33 Bölgesi'nde Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kurulması için uygun alanlar paydaş kuruluşlar ile birlikte belirlenmeli ve bu alanlarda fizibilite çalışmaları hazırlanmalıdır. Ayrıca, modern seracılık faaliyetlerinin artırılmasını sağlamak üzere kurulan TK Sera AŞ ile iletişim kurularak Bölgedeki potansiyel sera alanlarının kısa sürede seracılık faaliyetlerinde kullanılması için çalışmalar yapılmalıdır.
- Dünyada her geçen gün kullanımı yaygınlaşan aynı taban alanında, çok katlı tasarımı ile diğer yetiştirme ortamlarına ve sera sistemlerine göre yaklaşık 8 kat daha fazla yetiştirme alanı sağlayan dikey çiftlik sistemleri veya dikey seraların Bölgede yaygınlaştırılması için devlet destekleri artırılmalı, yatırımcılar bu tür seraların ülkemizde yaygınlaşması için yönlendirilmelidir.
- Uluslararası pazarlama gıda üreticilerinin en önemli sorunlarından biri olarak görülmektedir. Bu sorunun çözümü olarak üreticiler arasında pazarlama alanında örgütlenme önerilmektedir. Doğrudan üretici eli ile yurt dışına satışa imkan yaratacak örgütlenmeler, ihracatçı tacirlere ürün satmak dışında alternatif ve daha katma değerli pazarlara ulaşma imkanı sağlayabilir. Üretici örgütlenmeler, ürün analizlerinin yanında, ambalajlama, markalaşma, reklam ve pazarlama faaliyetleri ile de sera üreticilerine destek olmalıdır.

KAYNAKÇA

- Sevgican, A.- Tüzel, Y.- Gül, A. ve Eltez, R. Z. (2000). Türkiye'de Örtüaltı Yetiştiriciliği. V. Türkiye Ziraat Müh. Teknik Kongresi, Cilt: 2, Ankara
- İlbağ E. (2015). TR63 Bölgesi Seracılık Sektör Raporu, Erişim Tarihi: 01.11.2019, <https://docplayer.biz.tr/19425718-Seracilik-sektor-raporu-tr63-bolgesi-ortu-alti-bitki-yetistirciligi-hazirlayan.html>
- Dünya'da ve Türkiye'de Seracılık (2012), Erişim Tarihi: 08.09.2019, <https://www.turktob.org.tr/tr/dunyada-ve-turkiyedeseracilik/8475>
- Geothermal Power Plant by Country, (2019). Erişim Tarihi: 28.11.2019, www.enerji.gov.tr/tr/TR/Sayfalar/Jeotermal
- Tarım ve Orman Bakanlığı, (2018). Erişim Tarihi: 05.10.2019, <https://www.tarimorman.gov.tr/Konular/Bitkisel-Uretim/Tarla-Ve-Bahce-Bitkileri/Ortu-Alti-Yetistircilik>
- Titiz, K.S. (2004). Modern Seracılık, Antalya Sanayicileri ve İşadamları Derneği Yayını, 22
- Türkiye'de Süs Bitkisi Yetiştiriciliği, 2019. Erişim Tarihi:30.11.2019, <http://www.aysera.com.tr/turkiye-de-sus-bitkisi-yetistirciligi>
- Ülkemizde Jeotermal Seracılık, (2019). Apelasyon. Erişim Tarihi. 04.12.2019, <http://apelasyon.com/Yazi/561-ulkemizde-jeotermal-seracilik>

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Zafer
Kalkınma Ajansı
Development Agency

KAYNAK VERİMLİLİĞİ

Üretirken, Tüketirken Verimlilik

İNSANA YATIRIM, GELECEĞE YATIRIM

2021 TEKNİK DESTEK BAŞVURU REHBERİ

Program Referans No
TR33/21/TD

Son Başvuru Tarihi
KAYS: 26.12.2021
TAAHHÜTNAME: 31.12.2021

HER TEBESSÜM BİR ZAFERDİR...

HER GÜLÜMSEMENİN ARKASINDA, GELECEK İÇİN ZAFERLE ATILMIŞ BİR ADIM VARDIR

Bölgemizin geleceği için, siz paydaşlarımızla birlikte çalışıyoruz!

T.C. Zafer Kalkınma Ajansı

Merkez: Cumhuriyet Mahallesi Öncü Sokak No:39 43020 Kütahya

Tel: (0274) 271 77 61-62 Faks: (0274) 271 77 63 E-posta: info@zafer.gov.tr

<http://www.zafer.gov.tr> | <http://www.zaferinvest.org.tr> | <http://2023.zafer.org.tr> | <http://www.bigem.org.tr>

Facebook: ZAFER.KALKINMA.AJANSI Twitter: ZaferKATR33 Instagram: zaferkatr33 YouTube: ZAFERKATR33 LinkedIn: zafer-development-agency

Afyonkarahisar

Adres: Dörtyol Mah. Turgut Özal Cad. No:69
ATSO Hizmet Binası Kat:2 03100
Merkez/Afyonkarahisar
Tel: (0272) 212 20 70
Faks: (0272) 212 20 70

Manisa

Adres: Merkez Efendi Mah. Mimar Sinan Bulvarı
No:127 Manisa TSO Bülent Koşmaz Hizmet
Binası Kat:1 45020 Yunusemre/Manisa
Tel: (0236) 237 29 47
Faks: (0236) 237 29 47

Uşak

Adres: Durak Mah. Fatih Cad. No:2/404
Özmerkez İş Merkezi Kat:4 64100
Merkez/Uşak
Tel: (0276) 224 43 41
Faks: (0276) 224 43 41